

f 9,95/199 Bfr.

Onafhankelijk tijdschrift
over de wereld van CD-i

CD-i

FILMS • MUZIEK • GAMES • SPECIAL INTEREST • KINDEREN

ATLANTIS

GROTE FILMPRIJSVRAAG!!!

THE
LAST
RESORT

CD Online

Digitale wegenkaart

12 pagina's Tips & Trucs

Eerste Hulp voor vastzitters

100
PAGINA'S
DIK

ATLANTIS

MYTH OR

NIGHTMARE

8 710966 009987

EUROPESE
TELEVISIE
VAN HET JAAR
95/96.

PHILIPS

EUROPESE
TELEVISIE
VAN HET JAAR
96/97.

PHILIPS

Tot kijk in 97/98.

Let's make things better.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar werd de Philips breedbeeld televisie uitgeroepen tot 'Europese televisie van het jaar 96/97' voor de 'onverslaanbare kwaliteit*'.
Bel voor meer informatie de Philips Consumentenlijn:

06-8406 (20 ct. p/m).

*Uit het juryrapport.

MATCH **LINE**

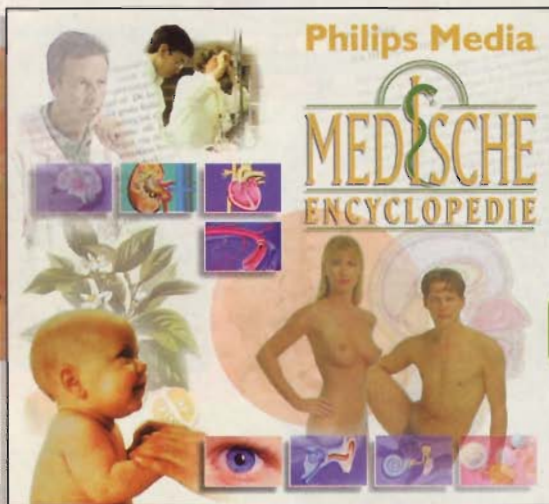
PHILIPS

Philipscdi.com

Philips Media presenteert op CD-i: DE MEEST COMPLETE NEDERLANDSE INTERACTIEVE MEDISCHE ENCYCLOPEDIË

Deze Medische Encyclopedie is een compleet interactief naslagwerk gebaseerd op een grote reeks medische standaardwerken die al meer dan 25 jaar voor iedereen de belangrijkste vraagstukken zijn. Gebruikmakend van de nieuwste gegevens van de universitaire en onderzoekslabora-

HFL 199,95

toria, gecombineerd met ziektegeschiedenissen uit de medische praktijk biedt deze disc een schat aan informatie over medische onderwerpen. Van algemene gezondheidsproblemen tot definities van medische termen, en van veel gebruikte medicijnen tot uitgebreide artikelen.

Inhoud:

- **Medische Gezondheidsencyclopedie met 250 artikelen**
- **Artikelen over het menselijk lichaam**
- **Encyclopedisch Woordenboek met 15.000 ingangen**
- **Algemene Klachten onderdeel**
- **775 Medicijnen**
- **775 Zelfmedicatie middelen**
- **EHBO gids met 100 onderwerpen**
- **Meer dan 900 algemene vragen & antwoorden**
- **En meer**

De artikelen zijn voorzien van vele foto's, illustraties, meer dan 40 videofragmenten, 25 fotoreportages, tabellen, statistieken, scrolling images, uitspraken van medische termen, microscopische opnamen en honderdduizenden links. Inclusief een archief van alle multi-media elementen, een memofunctie en een helpfunctie.

Voor meer informatie kunt u bellen met de Philips Consumentenlijn 06-8406 (20 cpm)

Philipscdi.com

Let's make things better.

PHILIPS

INHOUD

Redactioneel

Beste lezers,

Hoera. Wat zijn we dik.

Boe. Ja, wat zijn we laat.

De afgelopen maanden verscheen CD-i Magazine onregelmatig. Om u niet in de kou te laten staan hebben we even de schouders eronder gezet en, voilà, een dubbeldik nummer. Met extra veel Tips & Trucs voor de vastzitters, met veel Internet voor de surfers, een Film Special voor de thuis kijkers en een grote prijsvraag voor de actieven. Voor iedereen alles, lijkt ons zo.

Dit jaar gaan we de veranderingen die we hebben aangekondigd, verder uitwerken. We willen meer titels gaan aanbieden in onze nieuwe rubriek *Balie* en we blijven nieuwe ontwikkelingen op de voet volgen. Zo verzamelen we Internet links bij artikelen en berichten we over de laatste schermutselingen rond DVD.

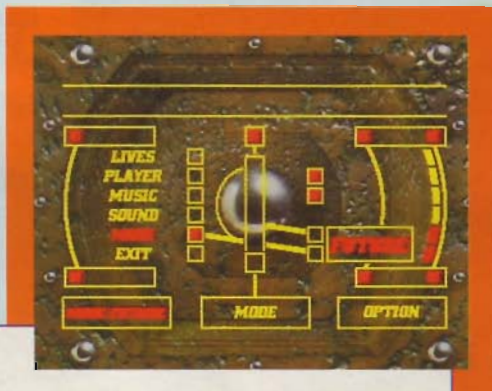
Voor de abonnees die even snel aan te rekenen zijn geslagen, lijkt het net of we er nu even snel twee nummers doorheen jassen. Dat is niet zo, jullie hebben betaald voor 11 nummers CD-i Magazine en die nummers krijgen jullie ook. Een acceptgiro krijgt u pas na 11 verschenen nummers.

Beschouw dit dikke nummer als een voorjaarsschoonmaak, als een inhaalslag, als een boekje voor het bloeden en genieten ervan. Veel plezier in dit nieuwe jaar!

18

ATLANTIS

Zon, zee, strand en schaars gekleden badgasten? Niet dus! In *Atlantis, The Last Resort* hebben we te maken met dodelijke krabben, mijnen, watervleermuizen, skeletten, androids, piranha's en zandwormen. Verruil je zonnebrand en je badhanddoek voor een mitrailleur, een raketwerper en flink wat dieptebommen.

22

TETSUO GAIDEN

Met dit schietspel zien we een oude Arcade klassieker in een modern jasje. Niks ingewikkelde procedures: ontwerpen en vuren is het motto. Dit klink eenvoudiger dan het is, want om de wereld te redden moet je maar liefst 80 levels doorknallen! Gordels om en aan de bak!

Speciaal voor lezers die nog geen acceptgiro hebben ontvangen: lees het nieuws in de rubriek *Balie*.

CD-i

Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon abonnementen: 023-5364401, Telefoon redactie: 023-5360160 Telefax: 023-5359627 E-mail: cdi@hub.nl

REDACTIE EN MEDEWERKERS: Sybrand Frietema de Vries (Hoofdredactie), Foeke Collet (Eindredactie), Sieds de Boer, Mark Friederichs, Rom Helweg, Joost Hölscher, René Janssen, Lennie Pardoel, Léan Seuren, Hans Stavleu, Rob Smit, Klaas Smit. **VORMGEVING:** Ernst Bernson (Art Director), Carola Hoff, Willem Bijl (Les Gets), Rob Koetsier, Joachim Mahn, Menno Pelser. **FOTOGRAFIE:** Hans van Dormolen. **REDACTIESECRETARIAAT:** Wilma Boekel, Charlotte Hoek. **TRAFFIC:** Saskia van Holk. **MARKETING:** Babette Molenaar. **BOEKHOUDING:** Kees Kroon, Richard Maat, Marcel Smit. **UITGEVER:** Wouter Hendrikse. **DIRECTIE:** A.W. Elfers, J.C. Nusselder. **ABONNEMENTEN:** CD-i Magazine, Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon: 023-5364401. CD-i Magazine komt 11 maal per jaar uit. Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum. **ADVERTENTIES:** Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Letty van der Brand, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480, Telefax: 023-5716002. Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen geweigerd worden. **PREPRESS EN DRUK:** Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude. **DISTRIBUTIE NEDERLAND:** BetaPress, Gilze. **DISTRIBUTIE BELGIË:** ImaPress.

CD-i Magazine is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf B.V. Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze uitgave op enigerlei wijze worden overgenomen.

 CD-i

Philipscdi.com

24

CD ONLINE

De hoeveelheid informatie en entertainment op Internet groeit met het uur, maar hoe vind je je weg over de digitale snelweg? Met de vernieuwde CD Online disc heb je de ideale wegenkaart in huis. Onze Internet-specialiste bekeek de disc en tevens een van de gevaarlijkste plekken van het Net. Jouw hulp is gewenst!

30

ENKHUIZER ALMANAK

Al ruim vier eeuwen verschijnt met de Enkhuizer Almanak een naslagwerk van formaat. Jaarmarkten, kermissen, watergetijden, weersvoorspellingen, feestdagen, huishoudtips, sterrenstanden; alles kun je erin vinden. Na 402 jaar drukwerk waagt de Almanak de digitale sprong naar CD-i.

40

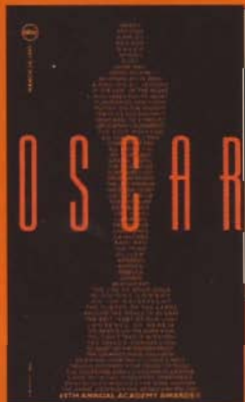
TIPS & TRUCS

Zo'n dubbeldik nummer vraagt om extra veel Tips & Trucs en die hebben we! We sluiten deze maand Flashback af met het laatste deel van de Junglegids en helpen je verder in Secret Mission met deel drie van de Spionnengids. Plus daar bovenop maar liefst 8 pagina's met Tips & Trucs voor de andere vastzitters!

64

FILMSPECIAL

Onze filmsectie is deze maand wel heel bijzonder. Naast een kijkje achter de schermen bij enkele topfilms, schuimden we Internet af op zoek naar de beste filmlinks. Als klap op de vuurpijl hebben we een filmprijsvraag met spectaculaire prijzen. Doe mee!!

INHOUD KORT

BRIEVEN
pagina 6

PRIJSVRAAG
pagina 10

BALIE
pagina 12

NIEUWS
pagina 14

ATLANTIS, THE LAST RESORT
pagina 18

TETSUO
pagina 22

CD ONLINE
pagina 24

NATURE DOWN UNDER
pagina 28

ENKHUIZER ALMANAK
pagina 30

SPELOVERZICHT 1996
pagina 33

LEONARDO DA VINCI
pagina 38

TIPS & TRUCS
pagina 40

SECRET MISSION SPIONNENGIDS
pagina 48

FLASHBACK JUNGLEGIDS
pagina 50

KINDERSPEL
pagina 52

FISH TV
pagina 56

LEGENDS OF POPMUSIC
pagina 58

VIDEO JUKEBOX
pagina 62

FILMSPECIAL
pagina 64

TOMMY COOPER
pagina 72

DON JUAN DEMARCO
pagina 73

HET BITTERE KRUID
pagina 75

B-FILMS
pagina 76

MONTY PYTHON
pagina 80

VERVOLG SPELOVERZICHT
pagina 84

INTERNET
pagina 86

PROFESSIEEL
pagina 92

brieven

Willeke op CD-i!

Allereerst de complimenten voor jullie voortreffelijke CD-i Magazine. Misschien kunnen de lezers van het blad me behulpzaam zijn bij de volgende actie. Ruim een jaar geleden was er rond kersttijd op televisie een verslag van een concert van Willeke Alberti in Carré. Dit concert is naar mijn idee een juweeltje dat absoluut op CD-i verkrijgbaar moet zijn. Na vele maanden wachten kwam er een dubbel CD van het bewuste concert op de markt, maar geen CD-i! Dus belde ondergetekende met de platenmaatschappij van Willeke Alberti en vernam dat een release van dit concert op CD-i voorlopig nog niet aan de orde is. De reden hiervoor is dat er geen of nauwelijks vraag zou zijn naar Nederlands repertoire op CD-i. Er moeten minimaal drietot vierduizend exemplaren worden gemaakt en volgens de medewerkers worden er nauwelijks drie- tot vierhonderd afgezet.

Dus heb ik besloten een kleine actie op te zetten, want het mag niet zo zijn dat een concert van deze fantastische Nederlandse zangeres zolang in het archief blijft staan. Door middel van de rubriek brieven wil ik daarom iedereen de mogelijkheid geven om te reageren, want deze CD-i moet gewoon in de winkelschappen staan. De reacties kunnen worden gestuurd naar 'Willeke op CD-i', Postbus 605, 1420 CC in Uithoorn. Uiteraard zal ik in een later stadium de resultaten van deze actie mededelen.

Mirjam Bosdam

Wie zijn wij om geen medewerking te verlenen aan zoveel mogelijk Hollands glorie op CD-i? Succes ermee en... hou ons op de hoogte!

Treuzelt niet voor draken!

Niets dan lof voor jullie (of ons) magazine. Inhoud, lay-out, alles tien op tien. Wat het blad voor mij uiterst interessant maakt, zijn de items over de 'raakvlakken' van CD-i zoals Breedbeeld TV, Dolby Surround, DVD, enzovoort.

De 'tips' komen mij soms wat debiel over. Maar dat zal wel aan de vraagstellers liggen, die gewoon niet door de simpelste hindernissen geraken. Toen ik mij op jullie aanraden

Shadoan had aangeschaft, heb ik mij wel even geërgerd. Het was gewoon moorddadig en ik ben wel 10 keer door de 'Plaque Magician' onder de rotsen verpletterd. Intussen ben ik uitgespeeld, na uren zoeken en alles uitproberen kom je veel te weten. Ik stuur jullie hierbij een uitgewerkte manier om Shadoan te spelen en te winnen, tot de laatste poort uiteraard. En voor jullie op de redactie: treuzelt niet voor draken of andere demonen en gaat op de ingeslagen weg verder. Groeten uit het Zuiden,

Jos Willems, Willebroek

De tips debiel vinden, terwijl je zelf uren lang rotsblokken terug aan het koppen bent? Dus je hebt liever hoofdpijn dan de Tips & Trucs openslaan? Maar de aanhouder wint en voor iemand die een spel zonder Tips & Trucs uitspeelt nemen wij ons petje af. En bedankt voor de uitgewerkte oplossing! We zijn blij dat je tevreden bent met het feit dat we aandacht besteden aan de verschillende 'raakvlakken' van CD-i' zoals je ze zo mooi noemt. Daar gaan we zeker mee door! En natuurlijk: wij zadelen onze rossen, gorden onze zwaarden om en blijven alle energie steken in onze zoektocht naar de Heilige Graal. Alaaf...of zo?

Probleem CD Online

CD-Online Homepage

Welkom bij CD-Online!

CD-i Games

Wanneer u op de bovenstaande button drukt, kunt u mee doen aan de nieuwe StarSurf Competitie. Dit spel is echter alleen voor de echte CD-Online Cracks! De prijs is er dan ook naar, een CD-i titel naar keuze tot maar liefst hfl. 100.--!

Mijn eerste vraag gaat over CD Online. Ik heb vanaf het begin al problemen met de software van de CD-i die regelmatig vastloopt tijdens het aanloggen. Ik heb alles gepro-

beerd om mijn broer, die een jaar aan de universiteit van South Carolina studeert, te e-mailen. Hij heeft een eigen e-mail adres, maar het 'leuke' is dat zijn berichtjes wel bij mij aankomen, maar mijn berichtjes niet bij hem, ondanks de reply-functie. Ik heb al naar Philips geschreven en die zeggen dat het een fout in de software is op discs nummer 1. Ben ik de enige met dit probleem?

En wat is er met de titelcatalogus gebeurd? Ik vind het overzicht van beschikbare titels slecht. Kunnen jullie niet eens in de zoveel tijd een soort catalogus toevoegen met alle beschikbare CD-i's en Video CD's?

Met vriendelijke groeten,

B. van Oss, Rijen

Je bent niet de enige die z'n probleempjes met de CD Online schijf heeft gehad. De eerste disc had nog een aantal kinderziektes onder de leden, waar wij helaas geen alternatieve oplossingen voor hadden. Gelukkig is intussen de gloednieuwe CD Online disc verschenen, waarvan in dit nummer een recensie. We hopen dat hiermee de problemen uit de wereld geholpen zijn en je je broer in Amerika eindelijk terug kunt mailen, want hij zal intussen wel denken dat je je tong bent verloren ;-). Wat de titelcatalogus betreft. Hoe vind je ons totaaloverzicht in CD-i Magazine nummer 12?

Spierpijn

Aangezien ik een trouw CD-i-gebruiker ben, lees ik al geruime tijd CD-i Magazine. Lekker blad hoor, ondanks het feit dat ik vaak meer Video CD tegenkom dan CD-i. Ik kan me persoonlijk slecht voorstellen dat er van dit medium zo weinig gebruik gemaakt wordt! Maar dit terzijde. Mijn vraag gaat meer over het bedieningsgemak. Ik merk steeds vaker dat ik enorme spierpijn in mijn handen krijg, wanneer ik een spelletje langer dan een uur speel. Is dat nou dat beroemde RSI? Als jullie daar tips voor hebben, laat me dat dan weten. Verder verheug ik me iedere maand weer op het uitkomen van jullie blad. Met vriendelijke groeten,

Jeroen Monshouwer, Amersfoort

Re: Foutieve DVD-links
To: Maurice Hebben
From: Redactie CD-i Magazine
Subject: Re: Foutieve DVD-links
CC:
Bcc:
X-Attachments:

Maurice Hebben wrote:

>
>Hallo CD-i magazine,
>
>In nummer 12 december 1996 staat een interessant
>stuk over DVD (3)
>
>Hierin is ook een www adres opgenomen, waarin alle
>links vermeld zouden staan (pag.21).
>
>Welnu, deze link
>(http://www.hub.nl/kiosk/cdi/cdi9612/1_dvd612.html)
>bestaat niet!
>Dit vind ik jammer? Kan dit aangepast worden?
>
>Met vriendelijk groet,
>
>Maurice Hebben.

Hallo (en een goed jaar toegewenst!) Maurice,

Oeps, waren we vergeten in de kerstdrukke en -vakantie!
Doen we meteen.

Bedankt voor het melden!

Vriendelijke groeten,

Redactie CD-i Magazine
cdihub.nl

Geloof ons, je hebt vele medestanders. Ook wij merken dat de oude vertrouwde joypad niet altijd even handig is. Vooral wanneer je het apparaat lang op de speler moet richten, wil het nog wel eens gebeuren dat je aandacht teveel op de TV gericht is, en je de afstandsbediening laat zakken. Wanneer je dan niet direct resultaat ziet op het scherm, ga je automatisch harder drukken en krijg je spierpijn. Nou is het eigenlijk oud nieuws om te vermelden, dat er ook andere controllers in de handel zijn, die gewoon in de speler geplugd kunnen worden. Zo hoef je niet de hele tijd te mikken. Wat RSI (Repetitive Strain Injury - spieraandoening als gevolg van zich herhalende inspanning) betreft: wanneer je de luxe van twee verschillende afstandsbedieningen hebt, wissel dat dan eens af! Verder is de vertrouwde kramp in de klauwen natuurlijk ook een onmisbaar onderdeel van veel actiespellen. Je krijgt die highscore natuurlijk niet kado! En van welke sport krijg je geen spierpijn? Veel succes en vooral ontspannen!

Atlantis

In het decembern timer van CD-i Magazine las ik eindelijk het een en ander over het langverwachte schietspel

Surfen DVD

Natuurlijk houden we de ontwikkelingen over DVD voor u scherp in de gaten. Maar het kan best zijn dat u meer wilt weten. Of eerder. Want anders dan op internet is van alles te vinden over zijn nieuwste medium de DVD. Daarom hebben we voor u meer en weten over DVD-spelers en DVD. Dit is een rijtje goed. Het weet niet alle sites zijn even goed. Dus een goede zoektocht in een zoekprogramma kan u eigen hoopvolle tips opleveren. Als u niet zeker bent in het Engels. Dit het type te vertegenwoordigen staan de links hieronder. (Zorg voor de vertaling, eventueel).

INTERNET LINKS

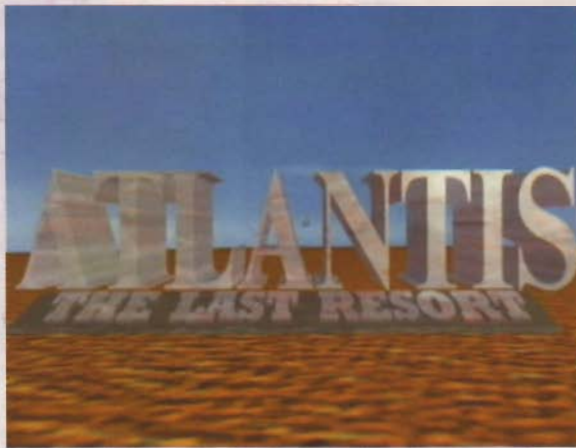
DVD-Video-spelers

- AKAI
URL: <http://www.akai.com/usa/cd/cd.htm>
- Panasonic
URL: <http://www.panasonic.com/usa/cd/cd.htm>
- Philips
URL: <http://www.philips.com/usa/cd/cd.htm>
- Pioneer
URL: <http://www.pioneer.com/usa/cd/cd.htm>
- RCA
URL: <http://www.rca.com/usa/cd/cd.htm>
- Samsung
URL: <http://www.samsung.com/usa/cd/cd.htm>

NOG MEER BR

Atlantis. Het maken van dit spel was kennelijk een zware bevalling, want het geduld van de CD-i-bezitters is danig op de proef gesteld. In jullie blad lezen over spellen (en andere dingen) doe ik altijd met veel plezier, maar ik wil de spellen natuurlijk vooral zelf spelen! Atlantis op CD-i; het lijkt me heerlijk. Dan kan ik eindelijk die computerfans eens een weerwoord geven met hun ge-Doom, ge-Duke Nukem en ge-Quake. Of ik nog een vraag heb? Ja! Wanneer ligt Atlantis nu eens in de winkel?

Marco Vervoort, Amsterdam

De computerfanaten hebben helaas inderdaad al een paar jaar voorsprong met 'search and destroy' spellen zoals Doom en alle andere klonen. Deze voorsprong gold natuurlijk ook voor de makers. In computerland is dit genre intussen een oude bekende, maar voor CD-i is het een geheel nieuwe techniek. Het zal dus voor de makers van Atlantis, The Last Resort beslist een zware bevalling geweest zijn om alle puntjes op de i te krijgen. Dat het een flinke tijd geduurd heeft moeten we ze dus maar niet kwalijk nemen. Nu het goede nieuws: zware bevalling of niet, Atlantis ligt nog deze maand in de winkels! Februari 1997 zal dus de geschiedenis ingaan als de maand waarin je de computer-Doomers, -Duke Nukemers en -Quakers lik op stuk kunt geven. Veel plezier en vergeet niet: schiet op alles wat beweegt!

CD-ROM

Ik heb een kort vraagje. Gaan jullie aandacht besteden aan CD-ROM? Ik vind namelijk dat CD-i niet helemaal brengt wat ik verwacht had. Het is allemaal wel leuk, maar niet fantastisch. Verder vind ik dat er teveel aandacht wordt besteed aan films. Misschien wat negatief, maar ja. Groetjes,

Bart van der Poel, Deurne

Zoals je de afgelopen maanden hebt kunnen zien, laten we ook het CD-ROM gebeuren niet helemaal ongemerkt aan ons voorbijgaan. Wat natuurlijk niet betekent dat we ineens een CD-ROM Magazine gaan worden! Integendeel, CD-i en Video CD blijven vanzelfsprekend de hoofdmoot van ons magazine. Daarnaast is echter gebleken dat er bij onze lezers ook interesse bestaat voor nieuwe media als DVD en Internet en daar willen we ook op gepaste manier gehoor aan geven. Wij houden simpelweg onze ogen open voor alle nieuwe ontwikkelingen op multimedia-gebied.

En wat de films betreft: ook hiervoor zijn we afhankelijk van het aanbod en dus zitten we de ene maand wat ruimer in de films dan de andere maand. Deze maand vind je echter een zeer aparte filmspecial in CD-i Magazine, die je zeker interessant zult vinden. Niks lui achterover hangen in de stoel en lekker naar de buis turen. We nemen een interactief kijkje achter de schermen, laten zien hoe je zelf een film kunt maken, surfen over Internet én hebben een prijsvraag over DVD. We hopen dat je hier een beetje in kunt vinden en je het allemaal weer een beetje positief gaat zien. Kop op!

CD-i en DVD specifiek

Ik ben laatstejaars student aan het RITS, de school voor audio-visuele communicatie. Voor mijn eindwerk heb ik gekozen om de interactieve CD (CD-i) grondig door te lichten. Vanwege de snelle technologische vooruitgang stelde de docent voor om ook de Digitale Video Disk (DVD) te bespreken.

Omdat ik zelf CD-i-bezitter ben, ontvang ik regelmatig

EVEN

promotionele folders over CD-i. Deze beperken zich logischerwijs tot de inhoudelijke beschrijving van de schijfjes. Ook met een abonnement op jullie blad ontvang ik maandelijks een interessant tijdschrift voor de CD-i-gebruiker, maar ik ben toch op zoek naar meer specifieke informatie over CD-i en DVD. Ik bedoel dan bijvoorbeeld codering, compressietechnieken en opslagprocedures. Kunnen jullie mij hierbij helpen?

Yves Haeck, Hansbeke (België)

Helaas kunnen wij hier niet een kast opentrekken en een stapel achtergrondinformatie over CD-i en DVD opsturen. Wat CD-i betreft is een telefoontje naar de grote gloeilampen- en CD-i-baas in Eindhoven natuurlijk de beste oplossing. De Philips Consumentenlijn is te bereiken via 06-8406 en van hieruit is het zaak de goede mensen aan hun jasje te trekken. Wat DVD betreft alvast één belangrijk punt: omdat de ontwikkelaars het niet eens konden worden over de naam Digital Video Disk of Digital Versatile Disk, hebben ze besloten simpelweg de afkorting als naam aan te houden! DVD staat dus gewoon voor DVD! In de afgelopen 4 nummers van CD-i Magazine heb je al een hoop kunnen lezen over dit spannende nieuwe medium. Wil je meer dan kun je natuurlijk naar de producenten op zoek gaan maar vergeet niet te kijken in de grootste informatiedrager ter wereld: Internet! Geloof

ons, hier kun je echt alles vinden. Voor meer CD-i-info kan je bijvoorbeeld surfen naar: <http://www.ICDIA.org/> Daar vind je de International CD-i Association (ICDIA, die deze maand overigens een hele hoop prijzen uitreikt; meer daarover in het nieuws). In een andere brief noemen we al het adres met een hoop door ons verzamelde DVD-links, maar hier is-ie nog een keer: http://www.hub.nl/kiosk/cdi//cdi9612/1_dvd612.html Succes met je eindwerk!

Büch terug!

Ik heb al sinds het begin van CD-i Magazine een abonnement. Elke maand Boudewijn Büch. En nu staat hij er niet meer in! Ik vond het een van de leukste rubrieken uit het magazine. Ik wil Boudie terug!!! Verder complimenten voor jullie blad.

Kees Roos

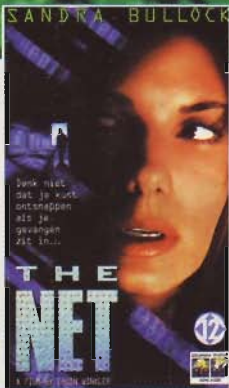
We kwamen je noodkreet nog tegen in onze brievenmap en hoewel een beetje aan de late kant, wilden we je eerbetoon aan dit 'eeuwig jeugdige enfant terrible van de Nederlandse literatuur' niet ongenoemd laten. Boudie mag dan intussen een beetje in de schaduw staan van de nieuwe 'kaktus van de vaderlandse media' Theo van Gogh, we zijn hem niet vergeten.

WebLink's Wondere Wenskaarten Wereld

Prijsvragen en kleurplaat!

Uitslag Sandra en Keanu

Of het fans van Sandra Bullock of Keanu Reeves waren, weten we niet (al hebben we een vermoeden), maar aan het aantal inzending op onze prijsvraag te zien bestaat er genoeg belangstelling voor de films *The Net* en *Johnny Mnemonic*. Dat het tweetal samenspeelde in de film *Speed* was iedereen wel duidelijk. De vraag hoe lang *Burn: Cycle* datadief Sol Cutter had om het virus in zijn hoofd teniet te doen, leverde echter meer problemen op. Veel mensen dachten aan 24 uur, maar onze arme Sol had maar 2 uur de tijd!

Gelukkig waren er ook voldoende lezers die het wel wisten en uit de goede inzendingen trok onze notaris 10 gelukkigen, die binnenkort een poster van beide films tegemoet kunnen zien. Het zijn:

- M.C. van de Bijl, Bergen op Zoom
- R.A. Bos, Delft
- Ruan Heijningen, Schiedam
- J.P. de Lange, Zevenbergen
- Pieter Seinen, Hoogersmilde
- W.A. Brummel, Den Haag
- P.J.B. Scheepers, Heerlen
- Yvan Verheecke, Brugge
- Remco Samuels, Warnsveld
- Marck Paalvast, Loon op Zand

De hoofdprijs van twee videobanden van *The Net* en *Johnny Mnemonic* gaat naar:

- Chris Hendrix uit Zonhoven, Limburg-België.

Kerstkleurplaat

Dat de lezers van CD-i Magazine en hun eventuele kinderen van kleuren houden, hadden we al gemerkt bij onze vorige kleurplaat. Maar ook bij de kerstkleurplaat waren we weer met stomheid geslagen door het enorme aantal inzendingen. Meer dan 300 kleurfanaten haalden voor deze gelegenheid de kleurpotloden, stiften, krijtjes en verf uit de kast. Bedankt voor jullie mooie inzendingen. Het was weer een heidens karwei om de mooiste eruit te halen, dus hebben wij dat maar weer op het bord gegooid van het creatieve brein achter de kleurplaat: Joachim Mahn. Dagen lang heeft hij zitten zweten om de échte kunswerkjes eruit te pikken. Dit zijn ze geworden:

Volgens Joachim stak er één uit door kleurgebruik en vlakverdeling, zeker toen hij de leeftijd hoorde. De hoofdprijs van het *Tim en Beer Pakket* is daarom gewonnen door

- Lianne Roest (3 jaar)

De 5 Video CD's van *De Tasjesdief* gaan naar:

- Huub van den Ende (Cat. 0 t/m 4 jaar)
- Sander Nikkelen (Cat. 5 t/m 8 jaar)
- Sandy van Herk (Cat. 5 t/m 8 jaar)
- Danny de Vlam (Cat. 9 t/m 13 jaar)
- W. Lemmens (Cat. 14 en ouder)

De 5 Video CD's van *Het Allermooiste Ei* gaan naar:

- Iris Keereweer (Cat. 0 t/m 4 jaar)
- Justin Kaal (Cat. 5 t/m 8 jaar)
- Christopher Plieger (Cat. 5 t/m 8 jaar)
- Johan Stekelenburg (Cat. 9 t/m 13 jaar)
- D. Beekhuizen (Cat. 14 en ouder)

Bedankt voor alle mooie inzendingen. Alle winnaars van harte gefeliciteerd!

Grote filmprijsvraag!

Zie pagina 64
Ruim f 2500,- aan prijzen!

Onze nieuwe prijsvraag mag er zonder twijfel wezen.

Deze vraag zal de echte filmfanaten van de moviebluffers onderscheiden.

Want we hebben 'm dit keer écht moeilijk gemaakt.

De vraag is...

Welke Nederlandse én Belgische speelfilms zijn ooit genomineerd voor een Oscar in de categorie Beste Buitenlandse Speelfilm (*Academy Awards® for Foreign Language Film*, zoals dat officieel heet), en welke hebben daadwerkelijk een Oscar in de wacht gesleept?

OK, dat moet niet al te simpel zijn, lijkt ons. Daarom maakt iedereen die inzendt kans op een prijs. Maar om voor de hoofdprijzen in aanmerking te komen moet je, naast de goede titels noemen, nog iets doen. En dit is zelf een leuke niet-lineaire toepassing voor DVD bedenken (zie in onze filmspecial vanaf pagina 64).

De twee meest originele inzendingen worden beloond met de hoofdprijs. Zoals gezegd, onder alle inzendingen wordt de rest van de prijzen (15 Video CD's) verlost.

And the winner is...

De lezer! Want wij pakken uit! Onder dankzegging aan Philips, Microsoft, The Dolphin Company en International Theatre & Film Books die de volgende prijzen ter beschikking stelden.

Hoofdprijspakket (2x)

- 2 Director's Chair
- 2 Cinemania
- 2 Filmjaarboeken
- 2 CD-ROM Forrest Gump
- 2 CD-ROM Rob Roy
- 2 Video CD Forrest Gump
- 2 Video CD Terms of Endearment
- 2 Video CD Sliver
- 2 Video CD Indecent Proposal
- 2 Video CD Fatal Attraction
- 2 Video CD Top Gun

Tweede hoofdprijspakket (3x)

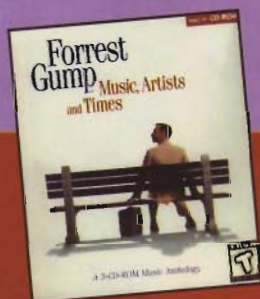
- 3 Cinemania
- 3 Filmjaarboeken
- 3 CD-ROM Forrest Gump
- 3 Video CD Forrest Gump
- 3 Video CD Top Gun

Prijzen Video CD (15x)

- 3 Video CD Terms of Endearment
- 3 Video CD Sliver
- 3 Video CD Indecent Proposal
- 3 Video CD Fatal Attraction
- 3 Video CD CD-ROM Rob Roy

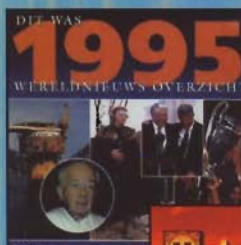
Wat moet je doen?

Schrijf de antwoorden op de vragen op een brief of briefkaart en stuur 'm onder vermelding van 'Prijsvraag CD-i Magazine' naar: Redactie CD-i Magazine, postbus 3389, 2001 DJ in Haarlem. Je kunt je oplossingen insturen tot 1 maart 1997. Succes!

[balie]

In deze nieuwe rubriek hebben wij de lezersservice ondergebracht. Afgezien van een fris logo, willen we deze pagina's ook opfleuren met leuke aanbiedingen. Sommige aanbiedingen zijn eenmalig, andere zijn slechts in een beperkte oplage leverbaar.

Deze aanbieding geldt tot 24 februari 1997

Een abonnement

CD-i Magazine verschijnt 11 keer per jaar. Een jaarabonnement kost f 69,95/1.399 Bfr. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement uiterlijk twee maanden voor vervaldatum opzegt. Elke maand boordevol tips & trucs, games, films, muziek, special interest en nieuwtjes. Wil je op de hoogte blijven van CD-i, Video CD, Internet, CD-ROM en DVD, wordt dan abonnee.

Welkomstgeschenk

De actie voor nieuwe abonnees gaat voorlopig nog even door. Wie zich vóór 24 februari 1997 aanmeldt als abonnee van CD-i Magazine, kan als welkomstgeschenk kiezen uit 2 verschillende titels. Het spannende actie-spel *Mad Dog McCree I* (winkelwaarde f 129,95/2.699 Bfr.!) of het betrouwbare naslagwerk *Dit was 1995* (winkelwaarde f 79,95/1.799 Bfr.!) en dat tegen de huidige abonnementsprijs van f 69,95/1.399 Bfr. Gebruik de bon in dit blad of stuur een kaartje naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Abonnementenregistratie CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Telefoon: 023-5364401

Nabestellen

CD-i Magazine bestaat ruim twee jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken, dan kun je oude nummers nabestellen. Op dit moment zijn alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95/179 Bfr. per stuk. Een complete jaargang (11 nummers) kost f 59,95/1.199 Bfr. De porto- en verzendkosten zijn f 5,-/120 Bfr. per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50/300 Bfr. per zending. Zie de bon elders in dit blad of stuur een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Nabestellingen CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Telefoon: 023-5364401

Natuurlijk kan dit ook via Internet:
<http://www.hub.nl/kiosk/nabestel/nabcdi.html>

Abonnees weer gevonden!

Binnenkort krijgt een aantal abonnees een acceptgiro voor de verlenging van het abonnement op CD-i Magazine. Dat heeft een tijdje op zich laten wachten. Een paar abonnees hebben ons zelfs de afgelopen weken opgebeld met de vraag hoe ze hun abonnementsgeld konden betalen. Onze excuses, er is wat misgegaan. Er zijn enkele abonnees van het eerste uur die door de verhuizing van de abonnementen-administratie tijdelijk even 'kwijt' waren. Enfin, het hoe en wat is niet zo belangrijk. Belangrijker is dat wij jullie niet zijn vergeten! Iedereen krijgt een leuk presentje in de vorm van een exclusieve CD-i. Let daarom goed op de brievenbus.

Redactie

De redactie van CD-i Magazine is benieuwd wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit liefst schriftelijk:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Redactie CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Email: cdi@hub.nl

Aanbiedingen

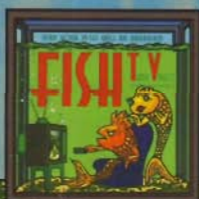
Dat was een verrassing! Wij dachten dat we misschien een paar lezers een plezier zouden doen met onze exclusieve discs. Maar we werden overstelpt door honderden aanvragen. Zoveel zelfs dat we bijna door onze voorraad van Fish TV heen zijn. Duidelijk is dat onze lezers meer van dit soort aanbiedingen van ons verwachten. Wij gaan er de komende maanden voor zorgen dat jullie via het blad leuke - en als het kan - niet al te dure CD-i's en Video CD's kunnen bestellen.

Door die onverwachte drukte kan het zijn dat een aantal abonnees veel te laat hun schijven opgestuurd hebben gekregen. Sorry, dat spijt ons. Wij hebben de zaak nu op orde en dit zal ons niet meer overkomen. Wij zijn er klaar voor en we gaan gewoon door. Deze drie schijven kunt u nu bestellen met de speciale bon elders in dit blad.

Fish TV

Deze Video CD verandert je televisie in een aquarium, en niet zomaar een aquarium. Op *Fish TV* zijn de beroemde en inmiddels verdwenen aquaria uit Artis voor het nageslacht vastgelegd. Verschillende bijzondere vissen zwemmen de hele dag door uw TV, uiteraard met rustgevende aquarium-geluiden. Uw bezoek weet niet wat het ziet als u deze Video CD afspeelt. *Fish TV* van Living Screens is niet in de winkel te koop en alleen via CD-i Magazine te bestellen.

Prijs f 24,95/499 Bfr. (exclusief f 5,-/120 Bfr. porto- en verzendkosten).

f 24,95 / Bfr. 499

Hoeft niet gevoederd te worden

NOB - The Art of Performing

In samenwerking met het NOB biedt het HUB de abonnees van CD-i Magazine de CD-i *NOB - The Art of Performing* aan. Deze Nederlandstalige interactieve schijf biedt een zeer uitgebreid kijkje in de keuken van onze nationale omroep. We duiken achter de schermen van het journaal en zien wat er allemaal komt kijken bij het maken van TV-series en speelfilms. Termen en begrippen worden door de medewerkers zelf uitgelegd. Deze schijf hebben wij besproken in de rubriek *Bedrijf op Schijf* (CD-i Magazine oktober 1996).

Prijs f 14,95/299 Bfr. (exclusief f 5,-/120 Bfr. porto- en verzendkosten).

f 14,95 / Bfr. 299

De Amsterdamse Effectenbeurs Interactief

In samenwerking met BeursMedia biedt het HUB de abonnees van CD-i Magazine voor een speciale prijs de CD-i *De Amsterdamse Effectenbeurs Interactief* aan. Deze gedegen interactieve inleiding voor aspirant beleggers hebben wij besproken in het CD-i Magazine van september 1996.

Prijs f 49,95/999 Bfr. (exclusief f 5,-/120 Bfr. porto- en verzendkosten).

f 49,95 / Bfr. 999

Bestellen

Bestellen kan op een aantal manieren. Geef op de bon aan welke betalingswijze u wenst te gebruiken. Let op dat u alle gegevens invult, dan krijgt u snel uw bestelling thuisgestuurd. Als u meer dan 1 (maar niet meer dan 8 in totaal) schijven besteld, betaalt u slechts eenmaal de porto- en verzendkosten van f 5,-/120 Bfr.

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Aanbiedingen CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Telefoon: 023-5364401

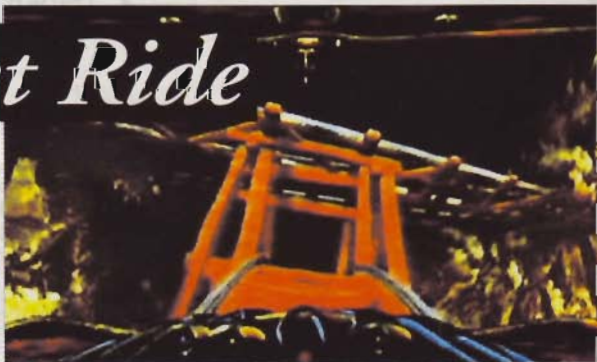
NIEUWS

Lost Ride

Al eerder noemden wij het spel *Lost Ride*, maar we hadden geen idee waar de klepel hing. Nou we hebben 'm gevonden, een stukje in ieder geval. *Lost Ride* wordt een 'Roler Coaster Game', waarbij je gezeten in een karretje over de rails scheurt en moet ontsnappen uit doolhoven in drie verschillende werelden: Mine World, Aqua World en Future World. Tijdens deze dolle rit is het zaak onder andere gebroken rails, afgesloten gangen, vijandige karretjes en allerlei beesten te ontwijken of neer te schieten. Vanzelfsprekend zijn er bonussen te verdienen. De doolhoven zijn elke keer anders en je moet razendsnel keuzes maken en sturen om de uitgang te vinden. Op een kaart kun je zien waar je al geweest bent.

Lost Ride is de eerste Home Cinema Game, ontworpen als een film maar met interactiviteit omdat de MPEG techniek niet alleen is gebruikt voor de achtergronden en tussenfilmpjes, maar een onderdeel is van het spel zelf.

Lost Ride

De programmeurs van *Lost Boys*: "Wij vroegen ons af of het mogelijk was om stukjes video willekeurig aan elkaar te koppelen en zo een steeds veranderend doolhof te maken voor een hoge snelheids actiespel. En dat bleek mogelijk." *Lost Boys* kwam in contact met Neo Geo en ontwikkelde het SCALECTRIC systeem. Met deze methode werden de video stukjes naadloos aan elkaar gekoppeld. Het gevolg was een 'film' mét interactiviteit.

Het laatste nieuws van het programmeerfront is dat *Lost Ride* voor 40 procent klaar is. Wij zijn heel benieuwd, want er wordt gezegd: "This game never slows down. You'll need a stiff drink after this one!"

BiosDisk Nr. 7

Binnenkort zal de zevende editie van de BiosDisk in de schappen liggen. De Video CD bevat wederom trailers van 15 speelfilms die de komende maanden in de Nederlandse bioscopen in première gaan. En we hebben wat moois in het verschiet.

Wat te denken van de nieuwste *Star Trek: First Contact*, waarin Jean Luc Picard en de Enterprise het zwaar krijgen tegen de Borgs, half machinale, half organische wezens. In *Mars Attacks* krijgen Jack Nicholson en Glenn Close eveneens maken met buitenaardse wezens, en in *Space Jam* is het Michael 'Air' Jordan die van de aarde loskomt; in een basketbalwedstrijd tegen ruimtewezens wel te verstaan! Eddie Murphy zoekt het iets dichterbij aarde in zijn nieuwste film *Metro*, waarin hij een onderhandelaar bij gijzelingszaken is. De babbel heeft-ie zeker! Een andere topper wordt zonder twijfel *The Evening Star*. In dit vervolg op *Terms of Endearment* (in 1983 bekroond met een Oscar voor de beste film) spelen wederom Jack Nicholson en Shirley MacLaine de hoofdrollen. Een ander vervolg is *Fierce Creatures*, en wel op *A Fish Called Wanda*. John Cleese, Jamie Lee Curtis, Kevin Kline en Michael Palin zijn allemaal weer van de partij in deze absurde komedie. Andere trailers op de BiosDisk zijn *101 Echte Dalmatiërs* (Glenn Close, Jeff Daniels), *Michael Collins*, *Freeway* (Kiefer Sutherland), *The Ghost and the Darkness* (Michael Douglas, Val Kilmer), *Killer, Shine, The Relic, In Love and War* (Sandra Bullock) en *The Mirror has Two Faces* (Barbara Streisand, Jeff Bridges).

De biografieën zijn ditmaal van John Cleese, Glenn Close, Michael Douglas, Jamie Lee Curtis en Shirley MacLaine.

CD-i Awards

The International CD-i Association (ICDIA) zal op 19 februari op de Multimedia Conference in Orlando voor de vijfde keer de CD-i Awards toekennen aan de beste CD-i-titels van het afgelopen jaar. Er zijn prijzen te verdelen in 16 ver-

schillende categoriën, waaronder entertainment, educatie, technologie, marketing, training, interactiviteit, audio en meest ongebruikelijke titel.

Tevens zullen er zes Awards worden toegekend aan bedrijven of personen die iets speciaals hebben betekend voor CD-i en Video CD. De bezoekers van de uitreiking krijgen een CD-i/CD-ROM met samples van de winnende titels.

School & Computer '97

Voor het vierde achtereenvolgende jaar zullen in maart en april op verschillende plaatsen in het land beurzen worden gehouden onder de naam School & Computer '97. Belangrijke producenten van educatieve software laten hier aan leraren, ouders en belangstellenden zien wat ze te bieden hebben. De beurzen zijn gericht op het basis- en voortgezet onderwijs en de beroeps- en volwasseneneducatie. Naast boeken, werkbladen, hardware en supplies zullen ook informatiedragers als CD-i, Video CD, CD-ROM, diskette en netwerken aanwezig zijn. De toegang tot School & Computer '97 is gratis, kinderen onder de zestien mogen uitsluitend naar binnen onder geleide van een volwassene. De data en locaties van de beurzen zijn: Musis sacrum, Arnhem (19 maart); Evluon, Eindhoven (26 maart); Martinihal, Groningen (2 april); Erasmus Expo- en Congrescentrum, Rotterdam (16 april) en World Trade Center, Amsterdam (26 april).

DVD komt eraan!

DVD is coming...for real! Honest. We mean it. No joke. Please believe us! Deze kreet ontdekten wij op Internet en wilden we natuurlijk niet onvermeld laten. David J. Elrich

Seinfeld: binnenkort op DVD-Video?

23 januari 1997

- 1 Arcade Classics
- 2 Myst
- 3 Philips Media Medische Encyclopedie
- 4 Christmas Crisis
- 5 Christmas Country
- 6 Uncover: Featuring Tatjana
- 7 Video Speedway
- 8 Lucky Luke
- 9 Pac Panic
- 10 Drug Wars

© Muziek en Beeld Media

Deze CD-i Top 10 is gebaseerd op de Dutch Interactive Charts die tweewekelijks in het vaktijdschrift Muziek & Beeld worden gepubliceerd. Dit is een nieuwe Top 10 die op basis van een groot aantal (meer dan 200) verkooppunten (boekhandels, platenzaken, videotheken, multimediaminkels en computerzaken) tot stand komt.

DUTCH INTERACTIVE CHARTS

NIEUWS

komt namelijk met zeer goed nieuws van de Amerikaanse Consumer Electronics Show (de grootste Amerikaanse elektronische entertainment beurs). Hier kwam een groot aantal hardwareproducenten eindelijk met specifieke data voor de Amerikaanse lancering van DVD-hardware.

De belangrijkste reden dat de DVD-knoop eindelijk lijkt te worden doorgemaakt is het feit dat Hollywood heeft besloten DVD te ondersteunen met het uitbrengen van software. Essentieel, want wat heb je aan een DVD-videospeler zonder films die je erop kunt draaien? Warner Home Video kondigde aan nog dit jaar 40 films op DVD uit te brengen, waaronder *Twister* en *Batman Forever*. De eerste releases staan gepland voor eind maart, begin april. Columbia TriStar Home Video (Sony) meldt onder andere *Jumanji*, *In the Line of Fire*, *Legends of the Fall*, *Close Encounters* en *Taxi Driver* te gaan uitbrengen. Uit de stal van Sony Music komen *Beavis and Butt-head's Final Judgement* en *Tony Bennett Unplugged*, terwijl MGM's april releases zullen bestaan uit onder andere *The Birdcage*, *Wizard of Oz*, *Raging Bull* en *Rocky*. New Line zegt *Dumb and Dumber*, *The Mask* en *Seven* op DVD-schijf te gaan persen en ook PolyGram heeft plannen om films op DVD uit te brengen. Disney kijkt de DVD-kat vooralsnog uit de boom en heeft nog geen vergevorderde plannen.

Omdat er nu dus binnenkort eindelijk iets zal zijn om in DVD-spelers te stoppen, vinden de hardwareproducenten het tijd om spijkers met koppen te slaan. Het gaat hier dus om de introductie in de Verenigde Staten. Hoe en op welke termijn het een en ander in Europa gaat lopen weten we nog niet, maar dit is alvast een indicatie-lijstje.

- Denon DVD-2000, \$ 999, eind maart
- Faroudja DV1000, \$ 5495, tweede kwartaal
- Harman Kardon HVD-715, voorjaar
- Meridian 586
- Onkyo DVD-7, minder dan \$ 1000, tweede kwartaal
- Panasonic DVD-A100, \$ 599; DVD-A-300, \$ 749, begin maart
- Philips/Magnavox DVD400AT, 1997
- Pioneer DV-500, \$ 599; DV-700 LD/DVD player, \$ 999, februari
- RCA RC5200P, RC5500P, tweede kwartaal
- Samsung DVD-705U, \$ 699, februari
- Sony DVP-57000, \$ 999, april

- Toshiba SD-2006, \$ 599; SD-3006, \$ 749, februari
- Yamaha DVD-1000, mei

Tot slot meldt Toshiba dat ze in april een computer gaan leveren met een ingebouwde DVD-ROM drive. Het apparaat zal \$ 700 duurder gaan worden dan de 'normale' computer.

Internet-weethjes

- In Nederland zijn onlangs 15.000 homepages en websites gemeten, die wekelijks circa 2 miljoen bezoekers uit de hele wereld trekken. (Compass Interactive)
- Het gemiddelde groeipercentage van het aantal Internet-gebruikers bedroeg de afgelopen 4 maanden ongeveer 2 procent, ruim de helft minder dan voorheen. (Multiscope Marketing Services)
- Deze daling in de groei wordt veroorzaakt door verstoppingen op het Net en de onoverzichtelijkheid. De daling is echter tijdelijk omdat bedrijven op de problemen zullen inspelen en Internet makkelijker en duidelijker zullen maken. (IDC)
- Het aantal Internet-gebruikers in Europa wordt momenteel geschat op 8,9 miljoen. In 2000 zal dit aantal zijn gestegen tot 35 miljoen gebruikers. (IDC)
- Internet-gebruik gaat ten koste van het gebruik van andere media, waarbij televisie de grote verliezer blijkt te zijn. (Multiscope Marketing Services)
- "De toekomst van de personeelswerving ligt zonder twijfel op Internet, maar dit als een aanvulling en zeker niet als vervanging van de printmedia." (Tim Orbaugh, Directeur Amerikaanse Internet vacaturebank E-Span)
- De Volkskrant denkt hier kennelijk anders over, gezien hun weigering van een advertentie van JobNews, de vacaturebank op Internet van De Bussy.

Wat heeft

Lijnen en astrologie

Aanraders voor Valentijn!

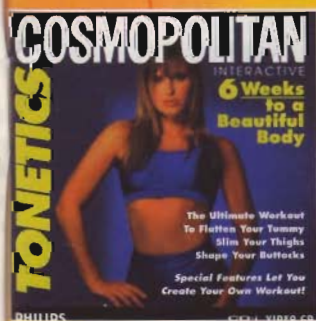
1997

te bieden?

Het jaar is al weer even op gang en we hopen dat 1997 u het allermooiste moge brengen! Wat dat zal zijn? Daarvoor kunnen we u natuurlijk een kijkje in de sterren geven. Maar laten we beginnen met het aanpakken van de gevolgen van de vele feestdagen: de pondjes! Februari dopen we bij deze dus om tot 'lijnmaand'.

De lijnmaand

Het feestgedruis van de afgelopen tijd heeft rond de middel weer zijn sporen achtergelaten; dat maken vele weegschalen onverbidde-lijk duidelijk. Onder het mom 'slanker, strakker en fitter in 10 weken' is daar met Body Contour iets aan te doen. Het Body Contour programma combineert een uitgekiende lichamelijke training met verantwoord eten en drinken. Naar aanleiding van uw persoonlijke omstandigheden stelt de CD-i een verantwoord trainings- en dieetprogramma samen dat bij u past. Een persoonlijke sportle-
raar op CD-i dus! Body Contour bevat steps, aerobics en andere moderne fitness oefeningen en 70 verschillende menusuggesties. Een andere optie om te werken aan een gezonder lichaam is de CD-i Tonetics van Cosmopolitan. Ook hier heeft de interactiviteit van CD-i het grote voordeel dat je de moeilij-
heidsgraad en de duur van de oefeningen zelf kunt instellen. Hierdoor wordt het programma automatisch moeilijker en uitdagender naarmate je sterker wordt. 'Six weeks to a beautiful body', dat klinkt toch aanlokkelijk en gezond is het zeker.

Persoonlijk Programma

Astrologie

Naast de goede voornemens om de lichamelijke gesteldheid weer een beetje op peil te krijgen, is een kijkje in de sterren natuurlijk ook zeer interessant. De CD-i's Het Staat in de Sterren en Time Life Astrology behandelen de astrologie. Het Staat in de Sterren is een persoonlijke astroloog voor vragen op het gebied van liefde, sex en relaties. Naast de horoscoop van uzelf wordt uitgebreid ingegaan op de relaties ten opzichte van andere personen. Vanzelfsprekend komen karaktertrekken, romantiek, kinderen, intimiteit, trouw, communicatie, geld en vele andere zaken aan bod. Tevens is er op de disc veel informatie te vinden over de astrologie door de eeuwen heen. Vul uw geboortegegevens in en de sterren vertellen u wat u wilt weten!

Ook bij Time Life Astrology komt de geschiedenis van de astrologie aan bod, evenals de achtergronden en theorieën. Natuurlijk is de persoonlijke horoscoop ook hier weer een essentieel onderdeel, en komen na het invoeren van persoonlijke gegevens karakteromschrijvingen en sterke en zwakke punten van relaties aan bod. Wellicht een aardig ideeetje voor Valentijnsdag?!

Voor meer informatie kunt u bellen met de Philips Consumentenlijn: 06-8406 (20 cent per minuut)

Op vakantie met
machinegeweer en raketwerper

Groeten uit Atlantis,

The Last Resort

Het is ver in de toekomst. Net als in de film Total Recall zijn alle mogelijkheden om op vakantie te gaan uitgebreid met een ingenieus computerprogramma. Virtueel in de zon liggen, een computertje pakken en flaneren over de digitale boulevard; alles is mogelijk in Atlantis. Als je er maar van uitrust. Er gaat echter iets mis

met (natuurlijk) de computer. *Atlantis,*

The Last Resort is een knallend CD-i-spel, waarbij je letterlijk moet schieten op alles wat beweegt, want er loopt een hoop afzichtelijk gespuis rond.

Rom Helweg

Atlantis was ooit het ideale virtuele vakantieoord waar de liefhebber van zon, zee en strand volledig aan zijn trekken kon komen. Door een mankement aan de computerkern zijn alle functies echter gemuteerd. In plaats van liefvallige badgasten is de plek nu vergeven van afgrijselijke monsters, die als enig doel hebben om ieder, weliswaar virtueel, leven om zeep te helpen. De plaats is inmiddels opgegeven als vakantiebestemming. Niemand haalt het immers nog in zijn hoofd om hier naartoe te gaan.

Alternatieve celstraf

Toch is gebleken dat het gebrek aan een strand-vakantieoord een groot gemis is voor de virtuele reisbureaus. In de vele eeuwen die voorbij zijn gegaan, zijn vele normen en waarden verdwenen, maar de zucht naar geld is gebleven. De oplossing voor dit probleem wordt door de grote bazen gevonden in de kerkers van de toekomst. "Wat hebben we te verliezen? We sturen er gewoon een gevangene op af. Sterft hij, dan hebben we een oplossing voor het cel-

Transporti

lentekort en mocht het hem lukken om de kern te repareren, dan zitten we helemaal goed. Als het hem al lukt, wat hoogst onwaarschijnlijk is, dan hebben we er best wat voor over en krijgt hij amnestie." Misschien een beetje een naargeestige vorm van alternatieve celstraf, maar je moet toch wat?

Weinig keus

Uiteraard wordt degene die het spel *Atlantis, The Last Resort* speelt gebombardeerd tot die gevangene. Ik ben er nog niet helemaal van overtuigd of zoiets marketing-technisch nou wel verantwoord is, maar goed, het is een gegeven. En laten we eerlijk zijn: de rest van je leven rondhobbelen in een gevangenis is ook niet alles, dus veel keus heb je niet. Het maakt het spel niet minder spannend, integendeel. *Atlantis, The Last Resort* is een spel dat valt onder de welklinkende noemer 'Search and Destroy'. Je bent zelf in staat om de hoofdfiguur te verplaatsen en alle handelingen te laten verrichten. Die handelingen beperken zich in dit genre overigens vrijwel geheel tot alles kapotknallen wat je tegenkomt. In *Atlantis, The Last Resort* heb je geen vrienden.

Doom comes to CD-i

De gebruikers van PC kennen wel meer van deze Search & Destroy-games. Gevleugelde namen als *Doom* en *Duke Nukem* zijn razend populaire titels bij de computerfreaks. Tot diep in de nacht hoor je dan gevloek, gestamp en een toevallig triomfantelijke "Hebbes!" uit het computerkamerke. Wanneer je dan gaat kijken wat er aan de hand is, zie je de speler met de waanzin in de ogen achter het beeldscherm zitten, waarop de bloedspeetters en de ledematen in het rond vliegen. Geloof me, wanneer je de wereld moet redden van de mutanten of buitenaardse

monsters, verdwijnt ieder gevoel van genade. *Atlantis, The Last Resort* wordt aangeprezen met "Doom comes to CD-i and goes under water", dus is bekend wat we kunnen verwachten. It won't be a pretty sight!

Eieren eten

Het doel van het spel is simpel: vind zo snel mogelijk de computerkern van het resort, en vernietig 'm. Om zover te komen moet je alles uitschakelen wat je op je weg tegenkomt. Je moet zorgen dat je gezondheid op peil blijft en dat je zoveel mogelijk munitie en wapens verzamelt (je zult ze nodig hebben). Beweeg snel, wees doeltreffend en zorg dat je niet geraakt wordt. Dat klinkt simpel en de spelers van spellen als *Mad Dog McCree* zullen qua schietgeweld misschien een voorsprongetje hebben, maar dit is eventjes andere koek. Je hebt per level een aantal wapens tot je beschikking. Die variëren van een eenvoudig handpistool tot geavanceerde raketlanceerders. Door op actieknop 2 te drukken, kun je kiezen welk wapen je gebruikt. Actieknop 1 vuurt het gekozen wapen af en met de richtingknop kun je lopen en richten. Dat is het hele eieren eten (al zul je daar geen tijd voor hebben).

Verschillende items

Onderweg kom je, naast de talloze monsters en andere vijanden, items tegen als een EHBO kistje, waarmee je je lichamelijke gesteldheid weer op peil kunt brengen; een grote zwarte doos vol munitie of sleutels om de verschillende poorten te openen. Wanneer je er overheen loopt, heb je daar direct de beschikking over. Je hebt zelfs de beschikking over een plattegrond, die aangeeft welk gedeelte van het doolhof je al gehad hebt en hoe je het beste kunt lopen. Tijdens het spel staat alle informatie op je scherm. Hoe gezond je bent, wordt ironisch genoeg in procenten aangegeven, net als de hoeveelheid munitie die er in je gekozen wapen zit. Je hebt zelfs een kompas, wat niet onhandig is. Dat strand ziet er namelijk overal hetzelfde uit. Eerlijk gezegd zou een derde oog ook niet onhandig zijn. Je hebt het soms al druk genoeg met het

opsporen en vernietigen van de monsters zonder dat je naar je instrumentenbord kijkt.

Zeepaarden en zandwormen

Er zijn in totaal 4 zones met elk 5 locaties, dus in totaal 20 levels. Wanneer je dan eindelijk de eerste zone hebt afgerond, kom je terecht in de zogenaamde Cyberchute, die je transporteert naar de volgende zone. Je moet in totaal vier zones door, voordat je aan de reactorkern komt. De eerste zone heet, hoe toepasselijk, Paradise Island. De weelderige badgasten zijn gemuteerd tot vreselijke gedochten als dodelijke krabben, demonische vliegende zeepaarden, of gigantische allesverslindende zandwormen. Met je pistool, je machinegeweer en raketlanceerder kom je een heel eind, maar trek er maar een paar dagjes-naar-het-strand voor uit.

In de tweede zone heb je een plasmakanon en een torpedokanon om door de kelders van het eiland te wandelen. Deze tunnels, die ooit door de zandwormen zijn gegraven staan half onder water, dus heb je af en toe ook zuurstoftanks nodig. Die zuurstoftanks zijn helemaal onmisbaar in de derde zone: De Aquascape. Hier heb je naast de monsters nog een andere vijand: zuurstofgebrek. Gelukkig liggen hier en daar nog wat zuurstoftanks en wanneer deze leegraken, kun je de stroom van bellen opsporen, waarmee je de tanks kunt vullen.

len. En wie weet wordt Atlantis dan weer het vakantieoord waar zo velen ooit van droomden...

Mythische fantasie

Ik kan me zo voorstellen dat een heleboel mensen lang hebben zitten wachten op een spel als dit. Actie, behendigheid en vooral veel bloed, zweet en tranen. Eventjes voel je jezelf de machtige redder van de wereld. Lekker schieten zonder je af te vragen of dat wel moreel verantwoord is. Het is een spel waarbij de tegenstanders per definitie slecht zijn, en dus zonder mededogen van het scherm geveegd kunnen worden. Toegegeven, er schuilt ook geen greintje kwaad in. De kans dat het geweld op de buis wordt aangewend in het dagelijks leven is miniem, omdat er geen enkele overeenkomst is met de dagelijkse werkelijkheid. In *Atlantis, The Last Resort* wordt niet voor niets gebruikgemaakt van mythische fantasie. Alle beelden en geluiden zijn zo surrealistisch, dat niemand ooit een connectie zou kunnen leggen met de werkelijkheid. Op een paar nachtmerries na, blijft het geweld beperkt tot de beeldlijnen van de TV.

Vakantieoord

Toch hebben de makers onderwerpen gebruikt die wel degelijk tot de verbeelding spreken! Een vakantieoord dat de mist in gaat door een computerfoutje is bijvoorbeeld al vaker gebruikt. Niet alleen in de kille werkelijkheid is dit een dankbaar onderwerp voor mensen als Frits 'vakantieman' Bom en het team van *Ook Dat Nog*, maar wie kan zich bijvoorbeeld de heerlijke TV serie *Fantasy Island* nog herinneren (Een joelende lilliputter: "Boss, the plane! The plane is coming!")? En wie sidderde niet bij het zien van *Total Recall*? Zelfs *The Twilight Zone* liet de fantasie al eens afdrijven naar een Cyberspace-vakantie. En dat ging natuurlijk heel wat verder dan Centerparks-op-Internet. Om nog maar niet te spreken van alle horrorklassiekers waarbij vakantieparken worden bevolkt

Uiterst effectief

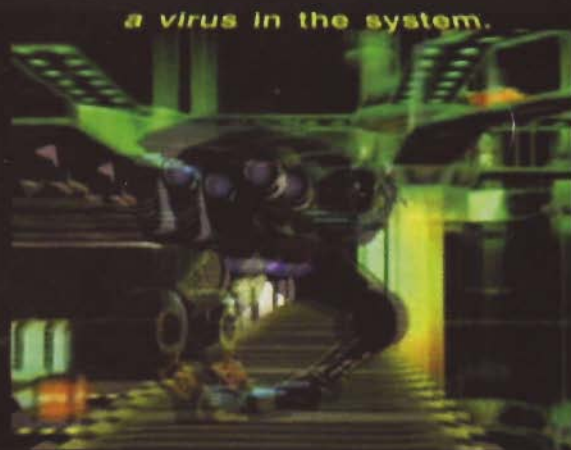
Wanneer je deze drie zones hebt weten te overleven, mag je naar het virtuele industrieterrein. Bofkont! Hier zijn het niet alleen de monsters die je willen vermoorden, maar heb je vooral te maken met de robots, die een geheel eigen leven zijn gaan leiden. De bewakingssystemen, die ooit waren ingericht om het lief-tallige eiland vrij van indringers te houden, zien jou nu als vijand en geloof me, ze zijn erg effectief. Wanneer je dan bent doorgedrongen tot de reactorkern van Atlantis heb je wat minder vijanden. Drie, om precies te zijn. Maak je echter niet te blij: die drie hebben meer vuurkracht dan alle andere bij elkaar. Slechts door middel van snelheid, handigheid en doeltreffendheid, kun je deze 'overlords' verslaan, en uiteindelijk de kern uitschake-

Transporti

door maniakken met kettingzagen en bijen. Heerlijk hoor, zo'n weekendje lekker eruit!

Oude beschaving

Atlantis is op zich al een onderwerp dat tot de verbeelding spreekt. Dit eilandenrijk zou een beschaving hebben geherbergd die minstens zo ontwikkeld was als onze huidige. Door een overstroming, die verdacht veel overeenkomsten vertoont met de bijbelse zondvloed, zou deze beschaving zijn weggevaagd, hoewel er nog duidelijke sporen van cultureel erfgoed te vinden zijn. Kijk maar naar de Maya's met hun tempels, die vaak dezelfde afmetingen hebben als de Egyptische pyramiden. Het wordt steeds waarschijnlijker dat deze bouwwerken niet zijn ontsproten uit een toevallige aanval van genialiteit, maar meer een voortvloeisel zijn uit het erfgoed van een oudere beschaving. De overleveringen van deze geschiedenis hebben geleid tot een nog steeds voortdurende mythe over een 'gezonken' eilandenrijk, dat overigens nog steeds niet gevonden is. Maar goed, dit zijn verhalen voor Von Daniken en Charles Berlitz. Het is overigens wel aardig om op te merken dat de oude Egyptenaren en de machtige Maya's de herinnering aan Atlantis gebruikten

om tempels te bouwen, terwijl onze huidige beschaving dezelfde overlevering gebruikt als achtergrond voor een knallen-tot-je-lamme-vingers-hebt-schietspel.

Conditietraining

Hoewel het spel zich op het scherm voortbeweegt van de ene slachtpartij naar de andere, lijkt het alsof de fysieke inspanningen zich werkelijk verplaatsen naar de huiskamer. Afgezien van de spierpijn die je overhoudt aan het spelen met het joystick, merk ik ineens dat ik als een gek zit te dansen op mijn luie stoel. Na ettelijke uurtjes knallen door Atlantis, merk ik dat ik daadwerkelijk heb zitten zweten als een otter. In tegenstelling tot een conditie-

training in de sportschool word je hier meteen in mootjes gehakt als je even gas terugneemt, en dat blijkt een prima motivatie voor een spannende 'work out'. Ik moet er overigens bij opmerken dat het spel het makkelijkst gaat met een muis of met een rollerball. Bij voorkeur die voor kleine kinderen, met die geweldige blauwe bal in het midden. Die schiet echt prima! Met het traditionele joystick-op-afstandsbediening is het een heel pittige opgave om je door Atlantis heen te knokken. Waarschijnlijk vooral omdat je soms vergeet om op je speler te mikken met het zendertje. En dat mikken was nou juist de essentie van het spel.

Duizelingwekkende ervaring

Atlantis, The Last Resort is voor de nieuwkomers in het Search & Destroy-genre hoogstwaarschijnlijk een duizelingwekkende ervaring. Ikzelf had er vooral in de dagen na kerst en jaarwisseling nogal moeite mee omdat mijn ogen de snelheid op het scherm niet helemaal konden volgen. Oefening baart echter kunst en wanneer je het onder de knie hebt, ben ik ervan overtuigd dat je dagenlang met plezier aan je speler bent gekluisterd. Voor de kenners van de PC games is het spel wat betreft de graphics misschien een stapje terug. Het feit dat het op de TV kan worden gespeeld is echter weer twee stappen vooruit, en de resultante is dus zeker een voorwaartse gang. Wij speelden een vroege versie maar het spel ligt deze maand in de winkel. Het is een feit dat met *Atlantis, The Last Resort* nu ook op CD-i een echte 'heavy' knaller verkrijgbaar is.

**Atlantis,
The Last Resort**

Engels
f99,95
Philips Media

ng: Body... Mind...

Tetsuo

Red de wereld

Nadat ik met veel moeite de sluiting van mijn helm had vastgemaakt, stapte ik het ruimtevaartuig binnen. Enigszins bezorgd wierp ik een blik op het instrumentenpaneel. Tot mijn vreugde bleek dat er geen jarenlange opleiding nodig was om dit uiterst geavanceerde voertuig te bedienen. Dit maakte de missie iets gemakkelijker, maar toch stonden de zweetdruppels op mijn voorhoofd. Tenslotte hing het voortbestaan van de aarde van mij af...

Mark Friederichs

De deur werd achter mij gesloten, maar niet nadat iedereen mij nog even succes gewenst had. Toen ik plaatsnam in mijn stoel werd ik verblijd door de heerlijke gedachte dat ik altijd als een held herinnerd zou worden. Als ik in mijn opzet zou slagen, zou ik de annalen ingaan als de persoon die de wereld van een wisse ondergang gered had. Als ik er niet in slaagde, had ik het in ieder geval geprobeerd. Bovendien zou er dan niemand meer zijn om zich dit te herinneren. De straalmotoren begonnen een enorm lawaai te maken en ik zette me nog even goed schrap. Het eerstvolgende dat ik me kan herinneren, is dat ik bijkwam op een bankje in de kleedkamer van de dichtsbijgelegen sporthal. Na de eerste aanvalsgolf van de vijand bleek dat ik er niet al te veel van terechtbracht, waardoor ik met onmiddellijke ingang naar aarde terug-

CD-i-speeler in afwachting van een nieuwe oproep om de wereld te mogen redden. Hier hoefde ik niet op te rekenen voordat ik alle tachtig levels uitgespeeld had. In hoger beroep gaan had geen zin en bovendien vond ik het geen onaardig spel, dus liet ik het hier maar bij.

Klassieker

In CD-i Magazine nummer 11 van de derde jaargang (november 1996) stond een artikel over *Arcade Classics*. Twee van de drie spellen die op deze CD-i staan, *Galaxian* en *Galaga*, hebben als thema het beschermen van de aarde tegen buitenaardse indringers. Je hebt hierbij een ruimtevaartuig dat je van links naar rechts kunt bewegen en waarmee je recht omhoog kunt schieten. Dit gegeven heeft tientallen programmeurs jarenlang geïnspireerd om variaties hierop te bedenken. Ook *Tetsuo Gaiden* is zo'n variatie, die geheel voldoet aan de eisen van de moderne tijd.

Modern jasje

Het spel speelt zich af tegen een achtergrond die zeker gezien mag worden. Allerlei voorwerpen komen voorbij vliegen zodat je nooit naar een saai scherm kijkt. Hierdoor ziet het spel er een stuk indrukwekkender uit

geroepen was. Mijn taak was overgenomen door een, in mijn ogen, veel minder ervaren piloot. Wel kreeg ik nog snel een CD-i in mijn handen gedrukt met de opwekkende mededeling dat ik hiermee maar eens moest gaan oefenen. Dit alles is er de oorzaak van dat ik nu mijn dagen slijt voor de tv met het spel *Tetsuo Gaiden* in de

in tachtig levels

Gaiden

dan bijvoorbeeld het eerder genoemde *Galaga* of *Galaxian*. Ook het geluid gaat veel verder dan de piepjes die bij deze spellen uit de luidspreker komen. Vanaf het moment dat de eerste vijanden uit de lucht komen vallen, word je overdonderd door een geluidswal die de vergelijking met dat wat je tegenwoordig op Radio 3 hoort moeiteloos kan doorstaan. Meer dan knop 1 van de afstandbediening of de gamepad heb je niet nodig.

Een mogelijkheid om het spel tussentijds stil te zetten zodat je even naar adem kunt happen, was geen overbodige luxe geweest, maar zelfs dit zou de bediening al nodeloos ingewikkeld maken, moeten de makers gedacht hebben.

Bewegen en schieten is dus wat je moet doen, al kun je iets meer dan uitsluitend naar links en rechts bewegen.

Om de kogels te ontwijken die in rap tempo op je afgevuurd worden, kun je gelukkig ook nog een klein stukje naar boven bewegen. Hierbij moet je je niet al te veel voorstellen, maar het is net genoeg om in penibele situaties te kunnen ontsnappen.

Tachtig levels

Het spel bestaat uit maar liefst tachtig levels. Omdat je je vorderingen niet tussentijds kunt opslaan, mag je het gerust een hele prestatie noemen als je zover bent gekomen. Je begint op level 1-1. Na level 1-9 gaat het spel verder met level 2-1. In elk level komt een groot aantal vijanden volgens een vaststaand patroon het scherm binnenvliegen. Als je een vijand neerschiet, krijg je 100 punten. Als het je lukt om alle vijanden in één vlucht neer te schieten, hoor je een stem die 'score increase' roept. Vanaf dat moment levert het raken van een vijand 250 punten op. Op dezelfde manier kun je vervolgens 500, 750, 1000, 2000 en 3000 punten per treffer halen (verder dan 3000 ben ik niet gekomen). Als je echter niet in één vlucht de vijand van het scherm blaast, hoor je 'score decrease' en ga je een trapje omlaag. Als je zelf getroffen wordt, begin je de volgende beurt weer bij 100 punten per treffer. In totaal heb je

drie of vijf levens, wat afhankelijk is van de instelling die je gekozen hebt. Bij 20.000, 80.000 en 120.000 punten krijg je telkens een nieuw leven. Het is dus zaak om zowel de kogels te ontwijken als alle vijanden zo snel mogelijk proberen te raken. Je zult al snel merken dat het één vaak ten koste van het ander gaat. Om het allemaal nog wat ingewikkelder te maken, komen er ook nog regelmatig voorwerpen uit de lucht vallen die bij-

zondere krachten geven aan je voertuig als je ze tenminste opvangt; het heeft geen enkele zin om deze neer te schieten. En alsof dit nog niet ingewikkeld genoeg is, moet je twee van de acht bonussen absoluut niet opvangen omdat je zo óf een leven verliest, óf een 'score decrease' aan je broek krijgt.

Conclusie

Tetsuo Gaiden is natuurlijk geen echt vernieuwend spel te noemen. Als je echter bedenkt dat je voor nog geen veertig piek een spel krijgt dat een klassiek thema in een uiterst modern jasje zet zonder het uitdagende spelconcept aan te tasten, mag je zeker van een schitterende aanbieding spreken.

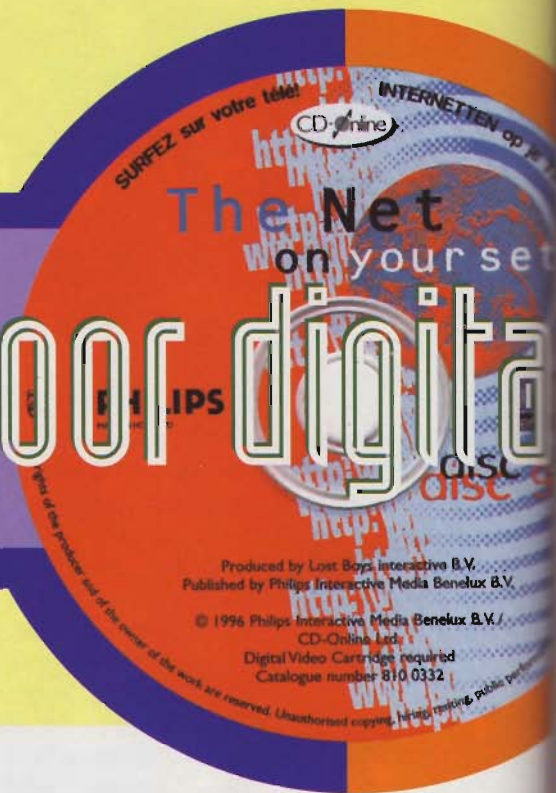
Tetsuo Gaiden

Creative Media

Fl. 39,95

Verschijningsdatum: 14 februari 1997

Wegenkaart voor digitale

Nieuwe CD Online schijf

De onuitputtelijke mogelijkheden van Internet zijn intussen ook bij de CD Online gebruikers bekend. Maar om een beetje wegwijs te worden uit de enorme informatiestroom op de digitale snelweg is wel een fatsoenlijke wegenkaart noodzakelijk. Die hebben we in de vorm van de CD Online schijf, waarvan onlangs de tweede, vernieuwde versie verscheen.

Léan Seuren (lean@worldonline.nl)

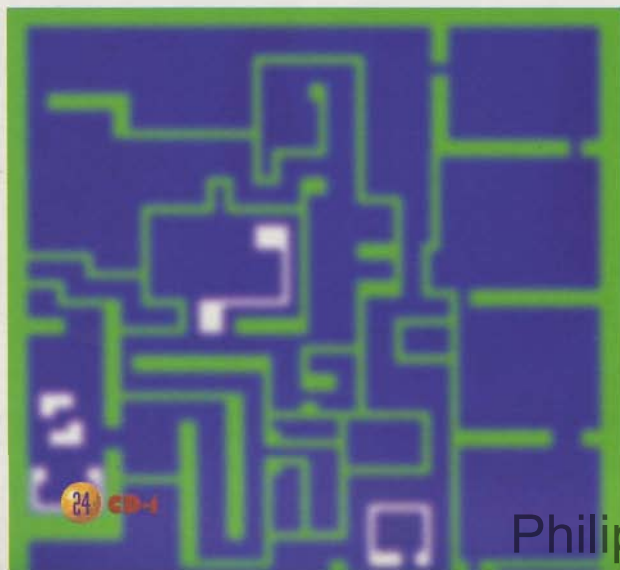
Een aantal weken geleden viel bij de abonnees van CD Online een nieuwe schijf in de bus om verbinding te maken met Internet. Aan CD Online is veel verbeterd. De belangrijkste toevoegingen voor abonnees van CD Online zijn het 'chatten' met elkaar (en met andere Internetters), de mogelijkheid tot het spelen van twee online spellen en een tweetal nieuwsgroepen. Verder is de homepage van CD Online in een nieuw jasje gestoken en verbeterd.

Chatten

Chatten is een Internet-term voor het babbelen via een elektronische chatbox op Internet. Het werkt als volgt: je maakt verbinding met de chatbox. Meestal zijn er al mensen aanwezig op de chatbox en je kunt je in het gesprek mengen. Hiervoor tik je een bericht in, je drukt op de knop om het bericht te versturen en een paar seconden later wordt het bericht bij de andere deelnemers op het scherm getoond. Zodra zij een bericht versturen, komt dat ook weer bij jou op het scherm terecht. Het achterliggende principe is als volgt: de chatbox bestaat uit een gewone Web-pagina, die om de paar seconden door middel van een script (een klein stukje software dat als het ware in de pagina 'ingebouwd' is) wordt verversd. Het verschil met e-mailen is, dat je met meerdere mensen tegelijkertijd en nagenoeg 'real time' kunt discussiëren. Maar wel oppassen hiermee, want het werkt verslavend!

Hoe meer zielen

Op dit moment is er nog maar één chatpagina, maar als er voldoende belangstelling is om deze pagina op te splitsen in meerdere pagina's met een specifiek onderwerp, dan kun je daarvoor terecht bij de beheerders van CD Online. Ze bekijken dan of er voldoende verzoeken zijn en of nieuwe pagina's 'levensvatbaar' zijn. Melden dus, want ook hier geldt: hoe meer zielen hoe meer vreugd. Overigens kunnen ook personen die via de PC zijn aangesloten op het Net

e snelweg

bij CD Online mee chatten. CD Onliners discrimineren niet! Als je bijvoorbeeld familie hebt in een ander land, dan kun je ze verwijzen naar de pagina met het adres <http://www.lostcity.nl/cgi-bin/cdo!/chat2.exe?subject=philips> je kunt dan een tijd afspreken om elkaar online te ontmoeten. Dat is weer eens iets anders dan e-mailtjes versturen!

Nieuwe nieuwsgroepen

Tevens zijn er twee nieuwsgroepen speciaal voor CD Online abonnees opgericht. `cd-online.algemeen` is bedoeld voor vragen van algemene aard over CD Online en `cd-online.games` is in het leven geroepen voor discussies, hints en tips over games. Daarnaast is er nog een prikbord-pagina waar je suggesties voor CD Online kwijt kunt, of hints en tips voor games kunt insturen. Alle input is van harte welkom!

Star Surfer

Natuurlijk kunnen er met CD Online ook games gespeeld worden. Naast het al bestaande *Mystery Guest* is er het nieuwe spel *Star Surfer*, waarmee een CD-i-titel naar keuze te winnen is. Hiervoor moet je een vijftal vragen beantwoorden, waarvan de antwoorden terug te vinden zijn in een van de CD Online rubrieken. De antwoorden kun je e-mailen naar de GameMaster (gamemaster@cd-online.nl).

RAMraid

Het is echter niet allemaal rozengeur en maneschijn op het Net. Het begon zo mooi: in 1995 richtte CD Online een computer in ten behoeve van de abonnees. CD Online wilde een perfecte virtuele wereld creëren, waar RAM (een computer met bijna oneindig geheugen) de scepter zwaaide. Een tijd lang ging dit goed, totdat

RAM onlangs een gedeelte van zijn geheugen terugclaimde van de abonnees. Een programmeur probeerde het geheugen terug te winnen, maar moest deze actie met zijn leven bekopen. Langzamerhand won RAM steeds meer geheugen terug van z'n abonnees. Daarom verzoekt CD Online de abonnees om de strijd aan te gaan met RAM. Deze CD Online strijders, ook wel RAMRaiders genoemd, moeten het geheugen terug winnen en worden verzocht zich zo snel mogelijk naar het geheugen te begeven en mee te doen met *RAMraid*.

Waarschuwing

Een waarschuwing is echter op zijn plaats, want dit is zeker niet van gevaar ontbloot. RAM heeft namelijk al zijn troepen gemobiliseerd om indringers op een afstand te houden. En dit zijn zware jongens! Zo zijn er de Hackers, zwaar bewapende, gewelddadige huurlingen die in het doolhof van geheugencircuits in een hinderlaag liggen. Het doden van de mannelijke Hacker (met het rode uniform) levert extra wapens op. Met het vernietigen van de blauwe, vrouwelijke Hacker krijg je meer kracht. Daarnaast wemelt het in het geheugen van de Bugs. Een beet is levensgevaarlijk, maar ze zijn traag en niet moeilijk te vernietigen. Lastiger zijn de Drones en de Surfers. De Drones zijn spionnen die je voortgang in de gaten houden. Als ze je zien, roepen ze de hulp in van de zwaar bewapende Surfers die overal door het geheugendoolhof zweven en snel en uiterst dodelijk zijn. Tot slot zijn er de Virussen. Schakel deze meteen uit! Want als je ze de tijd geeft om zich te vermenvulden worden ze bijna onoverwinnelijk. Bovendien is de kans bijzonder groot dat andere RAMRaiders je aanzien voor de vijand en het vuur openen!

Meevechten

RAMraid is alleen toegankelijk voor CD Online abonnees. Om aan het spel mee te doen, moet je je eerst registreren. Hou daarvoor de abonneecode gereed en ga naar de registratiepagina. Daar vul je in het eerste veld je abonneecode in, in het tweede veld je e-mail-adres (bijvoorbeeld hub@cd-online.nl) en in het derde veld de naam waaronder je gaat spelen. Dat kan van alles zijn. Wil je aangesproken worden met bijvoorbeeld Cyber Warrior of Net Raider, dat kan. Of je gaat aan de slag als Virtual Rambo of iets dergelijks. Daarna moet je nog een keuze maken uit een spelpoppetje (een token), dat aan jou naam verbonden wordt. Vervolgens stuur je het registratieformulier op door op de knop te drukken, waarna je een e-mailtje toegestuurd krijgt met daarin je password (wachtwoord). Met dit password krijg je toegang tot het spel. Het kan overigens even duren voordat het e-mailtje in je postbus valt. Heb je je password, onthou dat dan goed. Ga vervolgens naar de pagina waar je kunt inloggen op het spel. Daar voer je in het eerste veld de

DRONE

BUG

HACKER

Gezocht: RAMRaiders voor het redden Cyberspace!

WIE ZEGT

DAT COMPUTERS ENG ZIJN

Wij Niet!

Het leukste computerblad van Nederland en België

Het duidelijkste computer-

blad van Nederland en België Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol

programma's U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in

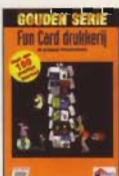
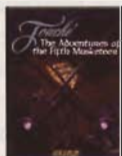
twee jaar) U krijgt fantastische welkomstgeschenken

WORD ABONNEE

en betaal voor 1 JAAR

f 139,50 (Bfr. 2790).

Tevens kunt u één van de volgende geschenken kiezen:

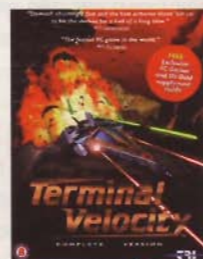

WORD ABONNEE

en betaal voor 2 JAAR

f 249,- (Bfr. 4980).

U ONTVANGT dan:

BETAAL IN TERMIJNEN

Stuur de bon in een enveloppe naar PC Consument, Antwoordnummer 1228, 20100 VG Haarlem

ik word abonnee van PC Consument en ontvang PC Consument 10 maal per jaar en bij elk nummer

een gratis CD-ROM, Kruis van de volgende geschenken aan: The Unexplained

Touché, PagePlus, Thuisbankier, FunCard drukkerij of ANWB Ski Select '97

*Invullen wat gewenst is. Zolang de voorraad strekt.

Ja,

Ik neem een abonnement op PC Consument en betaal voor 1 jaar (f 139,50 /Bfr. 2790)

of voor 2 jaar (249,-/Bfr. 4980)

Wijze van betaling:

NEDERLAND

Ik heb een giro-/eurocheque bijgesloten.

Doorlopende machtiging gehele bedrag (f10,- korting)

Doorlopende machtiging in 2 gelijke termijnen (f5,- korting)

banknummer / gironummer:

BELGIË

Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230 - 0292065 - 18, t.n.v. de Generale Bank N.V. in Turnhout, t.a.v. PC Consument B.V.

naam _____
 m/v _____
 adres _____
 postcode _____
 plaats _____
 telefoon _____
 handtekening _____

abonneecode in en in het tweede veld het password dat je per e-mail binnengekregen hebt.

Het spel zelf

Na het invoeren van de code en het password kies je uit de RAMRaid League Table (een lijst met potentiële spelers) een tegenspeler uit. Daarna kies je het doolhof (maze) waarin je wilt spelen. Hierna wordt het spel opgeladen, wat enkele minuten kan duren. Bij het spelen kun je de volgende buttons gebruiken: met button 1 van de afstandsbediening kun je schieten; met button 2 kun je van wapen veranderen, de kaart (map) van het doolhof bekijken en het menu oproepen. In het menu heb je een viertal keuzen. Eject opent de lade van de CD-i-speler. Zo kun je een muziek CD afspelen zonder dat het spel onderbroken wordt. Met Quit wordt het spel beëindigd, terwijl met Reset een nieuw spel kan worden gestart. Met Play hervat je een afgebroken spel. Als je stopt met spelen, kun je je score opslaan in het CD Online Security Net, zodat je kunt zien op welke rang je inmiddels beland bent. Succes!

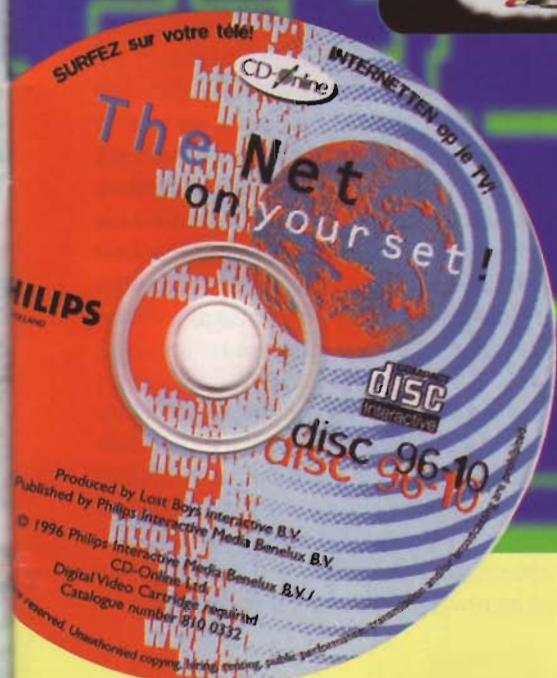

Het front

Vlak voor de deadline kregen we nog een gecodeerd bericht van het front, dat we je niet willen onthouden.

+++ door zware bombardementen van RAM's troepen genoodzaakt om terug te trekken +++ onwaarschijnlijk dat we posities langer dan een paar uur kunnen vasthouden +++ RAM heeft ons ingesloten in de hoek van een van de geheugencircuits +++ zien geen uitweg meer +++ CD Online troepen niet opgewassen tegen de vuurkracht van virtuele rebellen +++ hackers, surfers en virussen te sterk +++ in steeds hoger tempo herwint RAM geheugencircuits +++ lijkt slechts een kwestie van tijd voordat hij volledige controle heeft over cyberspace +++ weten nog steeds niet wat RAM wil +++ maar hij wordt steeds sterker +++ grootste deel van de CD Online troepen verslagen +++ enige hoop is gevestigd op het vinden van een RAMRaider +++ die moet verst weggelegene circuits heroveren +++ alleen op deze manier kans dat RAM kan worden verslagen +++ misschien kan individu slagen waar totale legers hebben gefaald +++ cyberspace wacht op held +++ there can be only one! +++ CD Online Media +++ exclusief uit het hart van RAM +++ kon wel eens de laatste keer zijn dat wij ... +++ als er daar iemand is die kan... +++

Adressen

Chatbox van CD Online
<http://www.lostcity.nl/cgi-bin/cdo/lchat2.exe?subject=philips>

RAMRaid
<http://www.cd-online.nl/thegame.html>

Karakters in RAMRaid
<http://www.cd-online.nl/maze/character.html>

cd-online.algemeen
 news:cd-online.algemeen

cd-online.games
 news:cd-online.games

Star Surfer
<http://www.cd-online.nl/xstarsurf.html>

Nature down under

Nature down under

Jopuit uitop olijfen

Na al het geweld van schietfilms, moordspelletjes en videoclips op Video CD en CD-i zijn je ogen af en toe best eens aan vakantie toe. Je zou natuurlijk eens lekker een uurtje naar het behang kunnen gaan kijken, maar dan vallen die scheuren weer op, en denk je meteen weer aan de nieuwste huishoudelijke klus. Nee, ons eigen elitemedium heeft hier een schitterende oplossing voor. Drie natuurfilms nieuwe stijl. Zonder commentaar. Een soort Sky Radio, maar dan voor je ogen.

Rom Helweg

David Hannan is een Australische filmer, die een aantal opzienbarende prijzen heeft gewonnen voor zijn oeuvre aan natuurfilms. Dit kwam, naast het fantastische camerawerk en de keuze van muziek, voornamelijk door zijn nieuwe visie dat de kijker zelf het commentaar maar moest verzinnen. Geen Antoon van Hooff die je vertelt hoe zeekoralen zich voortplanten, geen David Attenborough die je vertelt hoe belangrijk bepaalde planten zijn voor het zuurstofgestel van het water, en geen Jean Jacques Cousteau, die voor de zoveelste keer laat horen dat Fransen geen Engels kunnen uitspreken. De commentaarstem zit dit keer tussen de oren van de kijker.

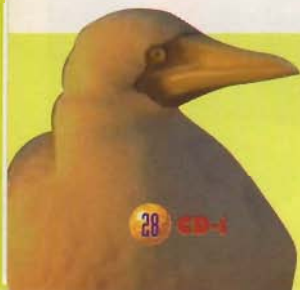

Wijsheid

Een grote wijsheid in de kunst is: Kunst komt het beste tot zijn recht wanneer de kijker dingen beleeft die je niet kunt zien, horen of voelen. Dat is ook het verschil tussen een boek en een stripverhaal. In een boek kun je je eigen beeld vormen, en ben je vaak al gedisillustioneerd wanneer er een illustratie in staat die dat beeld tegenspreekt. Striplezers willen het liefst alles voorgekauwd hebben. David Hannan heeft volgens deze filosofie twee films uitgebracht op Video CD: *Coral Sea Dreaming* over The Great Barrier Reef en *The Great Southland* over het prachtige Australische landschap.

Ademloos

Coral Sea Dreaming neemt je mee naar het meest indrukwekkende natuurlijke spektakel ter wereld: de koraalriffen van The Great Barrier Reef. Ondanks het feit dat dit een van de meest geliefde duikersoorden ter wereld is, ziet het er nog steeds fantastisch uit. Een indrukwekkend palet van exotische kleuren en vormen maken dit gebied tot een uniek oord waarin je ieder gevoel voor realiteit

verliest. The Great Barrier Reef lijkt ervoor ontworpen om tot rust te komen. Niet alleen je ogen worden gestreeld, maar ik kan me zo voorstellen dat wanneer je daar onder water aan het kijken bent, je helemaal een fysieke ervaring beleeft waarbij je even vergeet adem te halen. Dat laatste komt trouwens onder water erg goed van pas.

Scherptediepte

In tegenstelling tot andere onderwaterfilms, zul je hier geen last hebben van de belletjes van de duiker. Hannan heeft speciale camerasystemen ontworpen met een dusdanig kleine scherptediepte, dat ze verbazingwekkend scherp alleen dát kunnen vastleggen, dat door de camera-man is bedoeld. Zo wordt op fascinerende wijze de activiteit van deze koralen vastgelegd. Koralen zijn dieren, die zich niet kunnen voortbewegen, maar alleen door middel van voortplanting hun plaats kunnen verleggen. De seksuele activiteit van deze wezens ligt dan ook op een niveau dat vele malen hoger is dan dat van de mens, en zelfs het konijn. Over dit onderwerp heeft Hannan een speciale film gemaakt, *Sex on the Reef*, maar daarover straks meer.

The Great South Land

Met *The Great South Land* kruijen we uit het water, op het vasteland van Australië. Dit fantastische continent heeft ongeveer net zoveel inwoners als Nederland, en zelfs dat aantal concentreert zich rond drie plaatsen: Sidney, Perth en Darwin. Voor de rest is het land verrassend ongerept. Genoeg materiaal dus voor iemand die een film wil vullen met natuurbeelden. Waarom is het toch altijd zo dat in gebieden waar geen mens komt, de lucht altijd mooier is, het gras altijd groener en de kleuren spectaculairder? Domme vraag.

New Age klanken

De muziek die bij deze film gecomponeerd is, is een mengsel tussen New Age klanken en Aboriginele Didgeridoo muziek met een aantal Ierse invloeden. De Ieren hebben een grote invloed gehad in Australië, vooral omdat dit

continent voornamelijk werd gebruikt als Engelse strafkolonie. Ik kan me zo slechtere oorden voorstellen om voor straf naartoe gestuurd te worden, denk aan Siberië, de Goelag Archipel, Sint Helena, Duivelseiland, Pamplona en de Noordoostpolder. Een indrukwekkende film voor iedereen die zich eens los wil maken van de drukte van alledag, en niet direct het geld voor een retourtje Australië bij de hand heeft.

Natures Greatest Architects

De derde film van Hannan heeft de pakkende titel *Sex On The Reef*. Ongetwijfeld vanwege marketingstrategische overwegingen hebben de producenten echter de naam op de hoes veranderd in *Natures Greatest Architects*. Het komt op hetzelfde neer. Bij deze veelvuldig bekroonde

documentaire is echter wel commentaar gegeven. In feite zijn dezelfde beelden gebruikt als in *Coral Sea Dreaming*, maar ditmaal krijgen we tekst en uitleg bij hetgeen we zien. En wij maar denken dat het de stroming van de zee was, die deze schepsels in beweging bracht. Nee, we kijken naar de oudste vorm van voorspel en copulatie ter wereld: het liefdesspel der koralen.

Platvloers

Met zeer gevoelige lenzen wordt de uitstoot van de zaden vastgelegd, die soms doen denken aan dat blauwe bolletje met sneeuw over een boerderij. Wanneer je dat schudt, dalen kleine witte vlokjes over het mini landschapje neder. Je ontdekt wel direct de beperkingen van de taal. Waar je in de andere films tot de meest prachtige volzinnen kunt komen, die zich slechts in je hoofd vormen, moet je het hier doen met de soms platvloerse termen waarmee de erotiek van het onderzeese rijk wordt omschreven. Razend interessant, dat wel, maar dan liever het Franse accent van Cousteau.

Coral Sea Dreaming The Great South Land Natures Greatest Architects

Video CD

f 49,95

Videca

ENKHUIZER

Na 402 jaar
interactief

ALMANAK

Ik ging nog wel eens met een vriend van mij zeilen over het IJsselmeer. Lekker, vooral met windkracht 4, dan kom je nog wel eens op leuke plekken. We voeren uit vanaf Monnikendam en met een heerlijk Zuidooster briesje pal naar het Noorden. Als eerste Hoorn, maar twee uur later doemt de Dromedaris van Enkhuizen op. Aldaar aangelegd, merk je wat voor pittoresk stadje dit is. Je wordt direct teruggeslingerd in de tijd. De tijd van de Zuyderzee, de tijd van een bloeiende handel en visserij, de tijd van de Enkhuizer Almanak. Maar de tijd gaat door en de 402e(!) jaargang van de *Enkhuizer Almanak* staat op CD-i.

Rom Helweg

Reeds in 1355 kreeg Enkhuizen haar stadsrechten. Al snel groeide de stad uit tot een belangrijke havenstad. Op Amsterdam en Haarlem na, had Enkhuizen het grootste inwonertal van Noord Holland. Over het algemeen waren dat allemaal gegoede burgers, handelaren en vissers. Het belang van Enkhuizen als haven werd nogmaals benadrukt door de vestiging van een aantal kantoren van de Oost- en West Indische Compagnie.

WATER, WEER EN MEER

Het water en het weer waren voor de Enkhuizenaren dus van een onschatbaar belang. Daarom begonnen ze met het verzamelen van gegevens. Niet alleen over het weer en de getijden, maar ook over de sterren. Al gauw waren ze in staat om aan de hand van deze gegevens voorspellingen te doen en wisten ze als geen ander wanneer het tij gunstig was om uit te varen. Al snel werd dit een boekwerkje dat in de wijde omgeving gebruikt werd. De *Enckhuysen Almanack* was namelijk niet alleen een getijdenboekje, maar ook een handige hulp voor in de huishouding, met leuke tips en trucs; een sterrentabel met tijden van opkomst en ondergang; een agenda voor markten en braderieën, enzovoorts. Sindsdien heeft de *Enkhuizer Almanak* niet opgehouden te bestaan. Nog steeds komt er jaarlijks een klein boekje op zakformaat uit, dat vaak nog dagelijks gebruikt wordt.

NAUWKEURIGE VOORSPELLING

Het lijkt vreemd, maar de oude 'visserswijsheden' lijken nog steeds van toepassing. Naar aanleiding van alle gegevens die er de afgelopen eeuwen zijn verzameld, kunnen de samenstellers een vrij nauwkeurige voorspelling doen. Wanneer je beziet dat het KNMI nog steeds een foutkans van 10 procent hanteert, is de 15-20 procent van de *Enkhuizer Almanak* helemaal zo slecht nog niet. Vooral rekening houdend met het feit dat de samenstellers soms het weer een jaar van tevoren moeten voorspellen.

KLAZIEN UUT ENKHUUZEN

Alle voorspellingen van de *Enkhuizer Almanak* zijn gestoeld op oude volkswijsheden. Iets waar men in die tijd natuurlijk meer aan gelegen liet liggen dan tegenwoordig. Hoewel? Brengen schaapjeswolken niet nog steeds mooi weer? En wat te denken van "Ochtendrood, water in de sloot, Avondrood, mooi weer aan boord"? Allemaal gezegden die als eerste in de *Enkhuizer Almanak* verschenen en die nog steeds waardevol blijken. Soms denk ik wel eens, dat wanneer het KNMI wat meer naar de tekenen der natuur volgens de oude wijsheden zou kijken, we wat minder vaak de verkeerde kleding uit de kast zouden halen.

BEETJE OUBOLLIG

De CD-i heeft dezelfde vormgeving als het boekje. Misschien een beetje oubollig, maar wat wil je? Het boekje verschijnt al eeuwen, en ze houden van tradities, daar aan het IJsselmeer. Er zijn vijf mogelijkheden om de CD-i te raadplegen. Om te beginnen is er een hoofdstukje waarin je de allereerste Almanak door kunt bladeren. Nou is mijn beeldscherm misschien niet zo heel scherp, maar ik kan niet echt zien hoe warm het zou moeten worden in de zeventiende week van 1686. Toch wel heel aardig, al die eeuwenoude plaatjes.

EEN RONDRIJ

Het volgende onderwerp is een onderhoudend filmpje over die mooie stad Enkhuizen, waar de moderne jachthaven en de oude vissershaven met haar 16e eeuwse Dromedaris gebroederlijk naast elkaar liggen. Een snelle rondrit langs de authentieke huisjes, de pittoreske straatjes en de mooie VOC panden, om uiteindelijk in het *Enkhuizer Almanak* museum terecht te komen. Op de een of andere manier is de *Enkhuizer Almanak* erg verbonden met het verhaal van de Gouden Buys. Een waar gebeurd verhaal dat zich afspeelt in de Gouden Eeuw.

DE GOUDEN BUYS

Via een apart hoofdstuk komen we terecht bij dit verhaal, dat de oorspronkelijke titel 'Ongelukkig Of Droevigh Verhaal Van 'T Schip De Gouden Buys' draagt. Dit VOC schip kreeg op weg naar Kaap de Goede Hoop te maken met een windstilte rond de evenaar. Nadat driekwart van de bemanning was omgekomen door scheurbuik, wist een klein groepje Enkhuizenaren zich te redden en kwam toen in contact met de inheemse bevolking, die tot Hottentotten gedoopt werden. Dit boek beleeft nog steeds herdrukken en kan misschien wel de eerste bestseller uit de Nederlandse literatuur genoemd worden.

EEN SPELLETJE

Natuurlijk moet er op iedere CD-i een spelletje staan. En niet zomaar een spelletje. Het zogenaamde paardensprongspel laat je zoeken naar een volzin van maar liefst 64 lettergrepen, die je aan elkaar kunt verbinden door steeds de bekende paardensprong uit het schaakspel te maken. Het vervelende is echter, dat je per sprong acht mogelijkheden hebt, dus je moet zeker drie sprongen vooruit kijken of je niet vast komt te zitten. Leuke breinbreker!

Paardensprongraadsel

ons	haar	uit	ko	no	weer	't
't	ge	in	niet	In	al	me
gij	telt	men	roe	De	ver	nu
aan	pen	Hebt	zijn	Wordt	op	ke
Ver	ko	weer	De	pjes	koe	te
is	is	nach	men	zoe	ker	li
ge	gaal	len	len	de	bloem	er
te	te	aan	te	ak	De	roe

TIPS VOOR HET ENKHUISHOUDEN

Maar dat is allemaal eigenlijk maar onzin vergeleken met de kern van de CD-i: de 402e jaargang van de *Enkhuizer Almanak*. Wanneer je dit hoofdstuk hebt aangeklikt, begint een rustieke West-Friese staartklok te tikken en zie je de maan een rustige omgang maken. Net als bij de klok die bij je oudtante staat en waardoor je nooit kon slapen als je kwam logeren. Linksonderin staat de Enkhuizer visser, die, wanneer je hem aanklikt, uitleg geeft over de werking van het scherm. Rechtsonder staat zijn vrouw, die vol zit met allerhande 'Enkhuizer wijsheden' of liever gezegd, tips voor in het Enkhuishouden. Zoals bijvoorbeeld over 'Schimmel': Doe een klontje suiker in het papier bij de kaas. De suiker neemt dan het overvloedige vocht op en voorkomt schimmel op de kaas. Of bij 'Rechthangen': Plak een stukje schuurpapier achter uw schilderij. Dan

hoeft u het maar één keer recht te hangen en verschuift het schilderij nooit meer. Natuurlijk wel met de ruwe zijde naar buiten. Ik kan een glimlach van aandoenlijkheid niet onderdrukken.

met die Elfstedentocht. Natuurlijk zijn de temperaturen niet echt nauwkeurig, maar wanneer je leest dat in het begin van januari ijzig winterweer te verwachten valt, dat wordt gevolgd door een kleine periode van onbestendigheid, om weer uit te komen op het winterweer, dan doen ze het nog niet zo slecht.

ALLE FEESTDAGEN

Omdat de zeelieden uit die tijd erg veel gebruikmaken van de stand van de zon, de maan en de sterren, staat er een zeer nauwkeurig overzicht over de tijden van opkomst en ondergang. Ook het sterrenbeeld verandert naargelang de datum wordt veranderd. Gelukkig waagt de Almanak zich niet aan astrologische voorspellingen. Daar zijn andere titels op CD-i voor.

HET WEER

De watergetijden staan voor de gehele kust van Nederland aangegeven. Tegenwoordig zal de gemiddelde kijker daar niet meer zoveel waarde aan hechten en, sinds de bouw van de afsluitdijk, helemaal de Enkhuizenaren niet. Maar toch, de *Enkhuizer Almanak* is *Enkhuizer Almanak*, dus horen ze erbij. Tot slot alle evenementen per provincie en per datum. Variërend van markten en braderieën tot kermissen en sportevenementen. Nou moet je niet verwachten dat de WK voetbal daarin opgenomen is, noch de Nederlandse kampioenschappen mountainbiken. Nee, deze kalender is meer bedoeld voor de fans van de ringstekerijen, de draverijen en de Noordhollandse open kampioenschappen Fierljeppen.

EEN COMPLETE KALENDER

Via het wapen in de rechterbovenhoek krijg je een mooi overzicht van wat je allemaal kunt vinden in de *Enkhuizer Almanak*. Interessanter is de weersvoorspelling. Ik kan het nog maar in één maand nagaan, maar ze zitten toch redelijk dicht bij de waarheid. Tot nog toe was de gemiddelde temperatuur 3,5 graden Celcius in Nederland rond deze

Sommigen mensen grijpen naar de I Tjing, anderen naar de Bijbel en weer anderen kijken gewoon naar het Journaal van acht uur. De *Enkhuizer Almanak* is echter een naslagwerk dat je er erg goed naast kan hebben.

ENKHUIZER ALMANAK
Nederlands f 29,95
Zoutewelle Multimedia
Verkrijgbaar bij Free Record Shop

Speloverzicht

1996

Knallen, puzzelen, zoeken en springen

Naast een flink brok frustratie betekenen games voor veel CD-i-bezitters een grote uitdaging. Ook het afgelopen jaar is er weer volop geschoten, gepuzzeld, ge-adventured en ge-platformed, want in 1996 zagen veel prachtige CD-i-spellen het levenslicht. Wij vulden vorig jaar maar liefst 150 pagina's met spelbesprekingen en Tips & Trucs en zetten op een rijtje waar je moet zijn. Vastzitters opgelet!

Mad Dog McCree II

Het jaar begon knallend met het vervolg op de klassieker Mad Dog McCree. *The Lost Gold* luidt de titel van dit tweede deel, waarmee een oude Spaanse goudschat bedoeld wordt die jij natuurlijk moet vinden. Je wordt geholpen door drie gidsen en tegengewerkt door oude bekende Mad Dog en zijn bende. De remedie is natuurlijk de peace-keeper flink laten blaffen en zorgen dat de bad guys neergaan en vrouwen en kinderen blijven staan. Met drie verschillende routes naar de schat, goede filmbeelden en prima geluid is *Mad Dog McCree II, The Lost Gold* een waardige opvolger van deel I.

(Bespreking: 1, 3, 4; Tips & Trucs: 6, 11)

Zelda's Adventure

Begin 1996 zag ook het langverwachte *Zelda's Adventure* het levenslicht. In deze Role Playing Game kruip je in de huid van deze heldhaftige prinses om je kleine broertje Link te redden uit de klauwen van aartsvijand Ganon. Tussendoor moet je ook het land Tolemac nog even bevrijden en daarvoor zijn zeven magische sterrenbeelden nodig die over het hele land verspreid liggen. Voldoende stof voor een flinke reis dus. Een reis met veel actie, want met toverspreuken, zwaarden, messen, pijl en boog, een toverstaf en een boemerang moet je talloze vijanden van je afslaan. Met flinke actie, goede graphics, sfeervolle muziek en gesproken teksten is *Zelda's Adventure* een pittig actie-adventure dat het wachten waard is geweest (Bespreking: 1, 5; Tips & Trucs 5, 7/8, 10, 12)

World Cup Golf

Met *World Cup Golf* kunnen we een balletje meeslaan met het 40ste WK Golf, dat gehouden werd op de Hyatt Dorado Beach Golfbaan op Puerto Rico. We hebben hier te maken met een strategisch spel met een zeer groot aantal speelocties. Misschien hierdoor moet *World Cup Golf* het niet hebben van zijn snelheid, maar golf is ook geen spel om je bij te haasten. Leun lui achterover voor een demonstratie, oefen wat of doe mee met een toernooi of het wereldkampioenschap. De driedimensionale graphics zien er goed uit en elke afslag, chip of put wordt voorzien van het nodige commentaar. Voor de gokliefhebbers is er zelfs een skins-toernooi, waarbij je geld kunt zetten op de verschillende holes. Na goed oefenen altijd leuk voor een zakcentje. (Bespreking: 2)

Flashback Junglegids

Flashback mag dan een titel uit 1995 zijn, ook vorig jaar zorgde dit prachtige maar moeilijke adventure-platformspel voor vele problemen. Zoveel zelfs dat we de *Flashback Junglegids* in het leven riepen. Geen overbodige luxe als je met geheugenverlies op een vreemde planeet terechtkomt, waar je dus volledig verdwaalt. *Flashback* zit niet alleen prima in elkaar, de graphics zijn fantastisch. Hoofdrolspeler Conrad is bijna levensecht en kan lopen, rennen, springen, schieten, rollen, zich optrekken en laten zakken. Volgens onze spelredacteur een van de meeste frustrerende en daarom ook meest bevredigende spellen op CD-i. (Bespreking: 2, 3, 7/8, 9; Tips & Trucs: 3, 5, 7/8, 10, 12)

Secret Mission

Een van de mooiste grafische adventures van 1996 was zonder twijfel *Secret Mission*. Mooi én moeilijk, gezien de vele vragen, wat ons ertoe bracht de *Secret Mission Spionnerigids* samen te stellen. Ook hier heeft de hoofd-

rolspeler te kampen met geheugenverlies. Vrij lastig als je geheim (dubbel)agent bent, middenin de Koude Oorlog leeft en gestationeerd bent in het Aziatische landje Opalia dat aan de voorhand van een staatsgreep staat! Alles draait om een aantal geheime documenten, maar meer weet je niet. Het is dus zaak antwoorden te vinden door te praten met mensen, te reizen, dingen te verzamelen en in leven te blijven. Met bijna levensechte graphics, een prima verhaal en pittige puzzels is *Secret Mission* een perfect adventure dat voor flink wat hoofdbreken heeft gezorgd. (Bespreking: 3, 7/8, 11, 12; Tips & Trucs 9, 11, 12)

Lost Eden

Dé grafische knaller van 1996 was *Lost Eden*. Met dit adventure gaan we terug naar de tijd van de dinosaurïërs, wat werkelijk adembenemende beelden oplevert. Er moet echter ook gewerkt worden want de mensen en vriendelijke dinosaurïërs van Eden gaan gebukt onder het regime van Moorkus Rex en zijn leger van T-Rexen. Als troonopvolger is het jouw taak te voorkomen dat Moorkus Rex iedereen uitmoord. Hiervoor moet je het geheim van de citadellen ontrafelen en vervolgens je medestanders mobiliseren, om uiteindelijk Moorkus Rex te verslaan. Hoewel *Lost Eden* niet al te veel locaties bevat, moet alles nauwkeurig onderzocht worden en ben je wel even bezig. Daarnaast is het verhaal prima en zijn de graphics zoals gezegd een kunst op zich. Een levensechte reis naar de oertijd en dat Nederlands ondertiteld!

(Bespreking: 3, 10; Tips & Trucs: 7/8, 11)

Laser Lords

Met de Nederlandse versie werd het 'oudje' *Laser Lords*, dat al eerder in het Engels verscheen, nieuw leven ingeblazen. In dit ruimte-adventure staan zoeken, puzzelen en combineren centraal. Om het heelal te redden moet je op

zoek naar een kristal, maar voordat je dit gevonden hebt moet je in 7 werelden voorwerpen verzamelen en uitwisselen, kennis opdoen, vaardigheden verwerven en hier en daar natuurlijk vechten. Een volledig Nederlands adventure dat kan worden gespeeld zonder Digital Video Cartridge.

(Bespreking: 3; Tips & Trucs: 9, 11, 12)

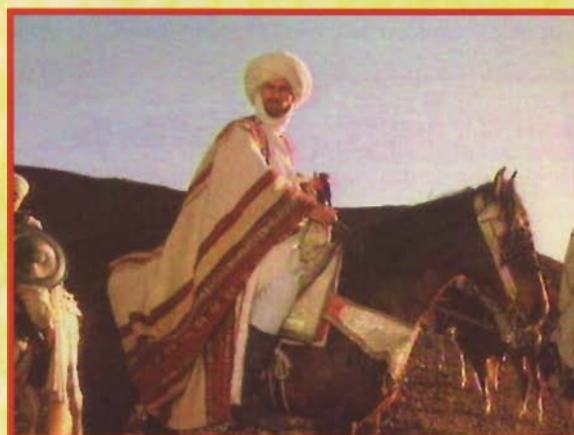
Invasion from the Planet Skyron

Qua absurditeit stond *Invasion from the Planet Skyron* afgelopen jaar op eenzame hoogte. Niet verrassend als je weet dat het hier om een Monty Python-spel gaat. Als er een structuur in dit spel zit, dan hebben de makers deze zeer knap verborgen. Het is een kwestie van klikken op alles wat je ziet en genieten van de onvoorspelbare en belachelijke dingen die je te zien krijgt. De puzzels en spelletjes zijn gebaseerd op originele Monty Python-karakters en naast het reactievermogen, het geheugen en de kennis wordt vooral het geduld op de proef gesteld. De bedoeling van het spel is het verzamelen van punten, waarmee sketches van John Cleese & Co kunnen worden bekeken. Dat het puntenaantal volledig willekeurig toe- en afneemt maakt *Invasion from the Planet Skyron* tot een frustrerend onvoorspelbare topper voor de fans.

(Bespreking: 3)

Marco Polo

Met *Marco Polo* verscheen ook een strategische én educatieve topper op CD-i. In de voetsporen van de beroemde ontdekkingsreiziger uit Venetië trekt de speler op ontdekkingsreis naar het oude Azië. Er kunnen maar liefst 31 missies worden gespeeld. Als koopman is een gezonde handelsgeest natuurlijk zeer belangrijk, maar er komt meer bij kijken dan goedkoop inkopen en duur verkopen. Hoe bescherm je je konvooien? Wapens zijn duur. En hoeveel bescherming neem je mee? Dat heeft weer gevolgen voor de voedselvoorraad. En waar ga je überhaupt naar toe en neem je paarden of kamelen mee? *Marco Polo* bestaat

uit het continu nemen van belangrijke strategische beslissingen en je leert er ook nog je geschiedenis mee. (Bespreking: 5, 7/8)

Crime Patrol

Crime Patrol was de volgende peacekeeper-knaller in het kielzog van de *Mad Dog McCree's*. Ditmaal ben je een beginnend Rookie bij de politie en kun je meteen volop aan de bak tegen het overal opduikende gespuis. Bij het succesvol afronden van drie opdrachten promoveer je naar het

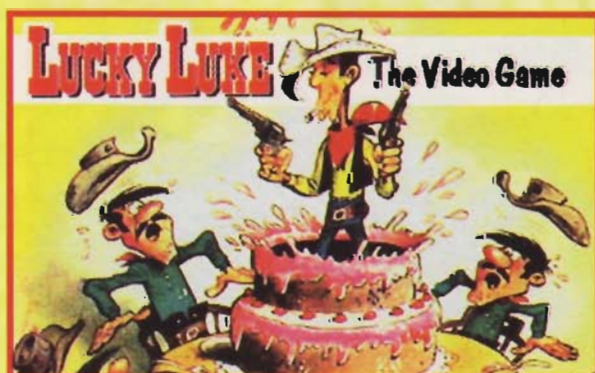

'undercover-team' en vervolgens naar het Swat-team en het Delta-Team. Mits je natuurlijk niet teveel gijzelaars en collega's doorzeefd hebt. Goede beelden en live action video bad guys die je moet neerleggen voordat ze jou hebben. (Bespreking: 5, 7/8)

Lucky Luke

Op platformgebied bracht 1996 een van de beroemdste striphelden naar CD-i: *Lucky Luke*. Met graphics die zijn geïnspireerd op *The Apprentice*, bevat *Lucky Luke* 24 levels vol schietwerk en platformactie. Uit alle hoeken en gaten wordt er op je geschoten op van links naar rechts scrollende levels. Een andere vijand is de tijd, want de levels moeten binnen een limiet worden afgerond. Onderweg vind je kisten met munitie, snelvuur, energie, geld en bonussen. Vanzelfsprekend geven ook *The Daltons*, *Rataplan* en *Jolly Jumper* acte de présence. Met prima graphics, leuke effecten als regen en het invallen van de nacht, schitterende geluidseffecten en zeer gevarieerde levels een topper in zijn genre.

(Bespreking: 6, 7/8)

Labyrinth of Crete

Een van de grote vraagtekens was *Labyrinth of Crete*. We kregen een hele vroege testversie van dit prachtige mythologische puzzelspel, maar daar bleef het ook bij. Net als bij *Merlin's Apprentice* zijn er woordpuzzels, vormpuzzels, actiepuzzels, geheugenpuzzels en logische puzzels. Stuk voor stuk moeilijke breinbrekers, die onze spelredacteur voor de nodige hoofdbrekens plaatste omdat de helpfunctie, de gebruiksaanwijzing en het geluid nog misten. We hebben verder nog niets gehoord, dus tot nu toe blijft *Labyrinth of Crete* een mythe.

(Bespreking: 6)

Let-terg-reep

In de categorie woordspelletjes werden we verrast met *Let-terg-reep*, waarbij het de bedoeling is uit losse lettergrepen zoveel mogelijk bestaande woorden samen te stellen. Tref je in de eerste ronde nog 3 woorden van één lettergreep aan, in ronde twee, drie en vier komt er steeds

één woord bij, zodat het aantal combinaties steeds groter wordt. De bedenktijd en het aantal punten dat je inzet zijn zelf in te stellen. Niet bestaande woorden kosten punten. *Let-terg-reep* is met maximaal vier personen te spelen en hoort dus echt tot de groep 'gezellige familiespellen voor de buis'.

(Bespreking: 7/8)

Sportfreaks

Van de televisie naar CD-i verhuisde het spel *Sportfreaks*. Zonder de presentatoren, maar verder een duplicaat van de TV-show. Dus met de gokautomaat die via een combinatie van de rollensport, jaartal en land een vraag uitkiest. Er zijn per vraag vier mogelijke antwoorden en hoe sneller je de vraag beantwoordt, hoe meer punten je krijgt. Er zijn natuurlijk onmogelijke combinaties als watersport-1909-

Portugal en paardensport-1983-Roemenië, maar het zwaartepunt ligt op de nationale sporten als schaatsen, wielrennen en voetbal.

(Bespreking: 7/8, 9)

Solar Crusade

Met *Solar Crusade* kwam er afgelopen jaar een vervolg op de CD-i-klassieker *Chaos Control*. Helaas blijkt de oorlog met de Kesh Rahn niet zo succesvol te zijn geweest als het aan het eind van *Chaos Control* leek. De Kesh Rahn leven nog en oude bekende majoor Jessica Darkhill gaat op verkenningssmissie naar Mars. En raad eens wie haar boordschutter is! Je hoeft dus niet zelf te sturen, maar hebt je handen vol aan de van alle kanten toeschietende vijanden. Hoewel de spelopzet hetzelfde is, is *Solar Crusade* zowel

Kingdom II, Shadoan

In *Kingdom, The Far Reaches* ging de tovenaarsleerling Lathan op zoek naar vijf delen van een magisch amulet om het koninkrijk te redden van de kwaadaardige Torlock. Nog steeds missen er twee delen en die kunnen worden gevonden in *Kingdom II, Shadoan*. Net als bij zijn voorganger gaat het om veel uitproberen, locaties bezoeken, voorwerpen vinden en combinaties proberen. *Kingdom II, Shadoan* is een waardig opvolger van het eerste avontuur. De graphics en animaties zijn nog mooier, wat niet vreemd is als je weet dat maar liefst 300 animatiespecialisten negen maanden werkten aan de 70.000 cellen waaruit de graphics zijn opgebouwd.

(Bespreking: 9)

gevarieerder als grafisch beter dan *Chaos Control*. Je wordt ook bestookt vanaf de grond, er is een onderwaterlevel en de achtergronden zijn beter. Ook de intro en de tussenfilmpjes zijn heel mooi gemaakt, maar het blijft vooral een zaak van schieten!

(Bespreking: 10)

Myst

Gelukkig vond ook hét klassieke avontuur vorig jaar zijn weg naar CD-i. Met ruim 2,5 miljoen verkochte exemplaren kan *Myst* zonder twijfel een uniek spel genoemd worden. Uniek ook omdat het niet gaat om leven en dood of winnen en verliezen, zoals bij de meeste avontures. Het

Drug Wars

Het succes van *Crime Patrol* zorgde voor een snelle opvolger: *Drug Wars*. Schieten op alles dat beweegt blijft het motto, maar *Drug Wars* is nog spectaculairder met gevaarlijkere stunts, mooiere vrouwen en grotere explosies. Bovendien zijn het nu geen inbrekers en overvallers die je het leven zuur maken, maar drugsbazen, maffiaschoren en de levensgevaarlijke man achter de schermen: de vreselijke Lopez. Voordat je die bij de rand van zijn zwembad kunt uitschakelen ben je wel even verder.

(Bespreking: 10)

Lees verder
op pagina

84

Voor het ervaren van kunst en cultuur moet je voorheen de deur uit. Op naar een museum, bibliotheek, of ander stoffig instituut. Met de komst van

CD-ROM Meesters

Schatkammers

de PC en de CD-i-speler kon je je kunstzinnige uitstapjes behoorlijk terug gaan brengen. De belangrijkste overleveringen werden van af dat moment digitaal op schijf gezet. Zeer recentelijk verschenen weer twee CD-grootmeesters, dit keer op CD-ROM met (bijna) het gemak van een CD-i: *Leonardo da Vinci* en *A Passion for Art*.

Klaas Smit

unst en cultuur op een digitaal schijfje dat gevoerd moet worden aan je PC is op zich al bijzonder. Meisterwerken en meesterdoeken die al eeuwen oud zijn, kun je nu met de modernste high-tech gewoon thuis in je eigen tijd bekijken. Een zeer speciaal karakter krijgen de kunst CD-ROM's als blijkt

dat de grootste, rijkste en machtigste wizzkid zeer nauw verbonden is met deze CD's: Bill Gates. Voor niet computeraars: dat is de oprichter en baas van Microsoft, de leverancier van het computerbesturingsprogramma Windows 95. Maar ook bedenkers van de meest moderne technische software hebben hun idolen: Leonardo da Vinci.

Leonardo da Vinci

Zaterdagochtend om 3 uur op 15 april 1452 werd Leonardo da Vinci geboren. In Vinci, een Italiaans bergdorp. In zijn jeugd verhuisde hij naar Florence, het centrum van de Italiaanse Medici. De Medici golden in hun tijd als de machtigste en hoogst ontwikkelde mensen. Florence was zozegzegd het bruisende centrum, waar wetenschap en kunst floreerden.

High tech in de 16e eeuw

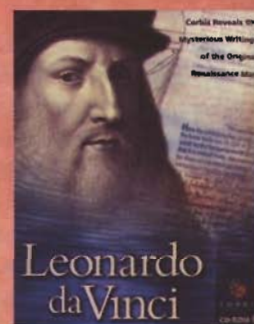
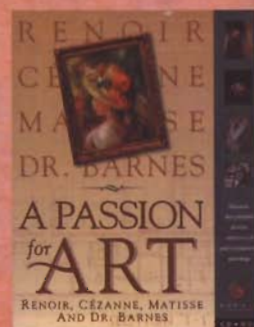
Leonardo ontwikkelde zich als een begenadigd kunstenaar en wetenschapper. Hij ontwierp en bedacht

het principe van de kruisboog. Ook het kanon en de waterkrachtcentrale bestonden nog niet voordat hij ze had uitgedacht. Naast deze technisch hoogstaande uitvindingen, werd Leonardo evenzeer gegrepen door de natuur en de mysteriën der aarde. Aangestoken door de ondoordringbare geheimen van moeder natuur, bedacht hij dat het ook voor mensen mogelijk moest zijn te vliegen. Je kent ze vast wel, die bruinige tekeningen van mensen waar een houten raamwerk aan vastgeknoopt is waar een stuk laken overheen is gespannen; zo zou vliegen er moeten uitzien. De praktijk, zo weten wij nu, is toch anders geworden. Maar bedenk wel dat je een vreselijk knappe kop moest zijn om het principe van vliegen uit te denken in een tijd dat de auto, trein en alle andere gemotoriseerde vervoersmiddelen nog niet bestonden.

Almachtige

Ook koppelde Da Vinci de ontwikkeling van de natuur aan de ontwikkeling van mensen: groei-bloei-verval. Overal zag hij overeenkomsten en hij zag ze als eerste. In zijn tijd streefde iedere intellectueel ernaar een allesweter, almachtige te worden.

Naast het ontdekken van de mysteriën van de natuur en naast het uitvinden van onvoorstelbaarheden die wij nu heel gewoon vinden, was Leonardo da Vinci ook nog een groot kunstenaar. Wie kent niet zijn geniale muurschildering *Het laatste avondmaal* en het portret van *Mona Lisa* met haar mysterieuze glimlach. Met dat laatste meesterwerk heeft hij waarschijnlijk net zoveel mysterie gecreëerd en achtergelaten, als hij op wetenschappelijk gebied heeft verklaard.

Bill Gates en Leonardo da Vinci

Bill Gates, bekend van Microsoft, is ook de oprichter van Corbis de uitgever van deze CD-ROM. Gates noemt Da Vinci een genie dat zijn tijd honderden jaren vooruit was. Leonardo da Vinci is voor Gates het lichtend voorbeeld, dat hem nog steeds inspireert. Niet voor niets heeft Gates het beroemde wetenschappelijke notitieboek van Da Vinci, de Codex Leicester, in zijn bezit. Op de CD-ROM vind je een unieke vertaling van de moeilijk leesbare handschriften van Leonardo da Vinci. Samen met 100 meesterwerken, foto's en videofragmenten stelt deze CD-ROM je in staat kennis te maken met het gedachtegoed van Da Vinci, alsof hij het je persoonlijk vertelt.

In werkelijkheid stierf Leonardo da Vinci op 2 mei 1519 op de toen zeer hoge 67 jarige leeftijd. Hij liet een schat aan onthullingen en uitvindingen achter en schilderde de *Mona Lisa* met een glimlach die wij nu nog steeds niet begrijpen.

Een passie voor kunst

Na het bekijken van de multimediale presentatie van Leonardo da Vinci ben ik geheel en al teruggeworpen in de bloeiperiode van de internationale kunst. Dat vraagt om meer en gelukkig kan de CD-ROM *A Passion for Art* dat bieden. *A Passion for Art* neemt je mee naar het begin van de 19e eeuw, naar de prachtige schilderijen van Renoir, Cézanne en Matisse.

Dr. Barnes

Verplaats je eerst eens naar het begin van deze eeuw, 1925. De tijd van de roaring twenties met zijn opstandige en eigenwijze kunstenaarstalenten, die iets geheel nieuws wilden. Zij waren wars van alle eerdere kunstuitingen en verzetten zich daar luid en duidelijk tegen. In die tijd kwam ook de nieuwe a-tonale muziekstroming Jazz opzetten. Kortom, de kunst zou nu eindelijk echte kunst worden, zo nieuw had men het nog nooit gezien.

In 1925 opende dr. Barnes de deuren van zijn huis. Een huis dat vol hing met kunstschaten uit de jaren 1830 tot 1860, vol dus met post-impressionistische schilderkunst. Je kunt je voorstellen dat dr. Barnes een salvo van hoongelach over zich heen kreeg. Wie durfde nog een passie te hebben voor zulke oude troep. Dat was de reactie van de overgrote meerderheid der kunstkenneren in 1925.

Schatkamer

Maar zoals vaker in de geschiedenis hebben mensen het bij het verkeerde eind gehad. Nu, anno 1997, is iedereen het er over eens dat Renoir, Cézanne en Matisse grootmeesters zijn, die schilderijen van ongekende waarde hebben gemaakt. Dr. Barnes had dus wel degelijk oog voor wat mooi en wat bijzonder is. Gelukkig voor ons heeft hij zijn kunstverzameling opgebouwd en voor het publiek opengesteld. De CD-ROM *A Passion for Art* biedt je de unieke gelegenheid te genieten van deze zelden geëxposeerde schilderijen uit de grootste privécollectie ter wereld.

Aan alles gedacht

De CD-ROM is zeer overzichtelijk opgezet, zodat je zonder veel inspanning toegang hebt tot een schat aan informatie. Je kunt *Tours* ondernemen, waarin je verteld wordt wat het belang van de schilderijen is. Alle tours zijn natuurlijk voorzien van beeld; je kunt ze vergelijken met mini-documentaires. De optie *Gallery* leidt je, inclusief plattegrond, door het huis van dr. Barnes en laat je zijn hele collectie zien. Klik je op een schilderij, dan verschijnt het doek groot in beeld en kun je achtergrond informatie krijgen over het werk en de kunstenaar.

De *Timeline* geeft je een prachtig overzicht van wat wanneer gebeurde. In een oogopslag zie je welke werken uit dezelfde tijd stammen en welke kunstenaars tijdgenoten van elkaar waren. Wil je daarnaast je meest favoriete schilderijen achter elkaar bekijken, dan kan dat. Ga naar *Slideshow* (diavoorstelling) en selecteer de schilderijen waar jouw voorkeur naar uitgaat. Door simpel op de naam van een schilder te gaan staan, zie je het betreffende schilderij. Klik je erop dan wordt het opgenomen in je privé-diashow. Wil je het toch niet meenemen, dan kun je het doek even gemakkelijk weer verwijderen uit jouw lijst. Ben je klaar, bekijk dan je eigen gemaakte voorstelling.

Gemak op CD-ROM

Nadat de installatie gelukt is, een procedure die even anders werkt dan bij CD-i, is de bediening van beide CD-ROM's een fluitje van een cent. Ga met je muis ergens op staan, klik en je krijgt wat je wilt. Eigenlijk precies hetzelfde als op CD-i. En wat betreft de installatie: lees de instructie van nog geen drie regels en de PC regelt alles voor je, niets moeilijks aan.

Tips & TRUCS

Ook deze maand komen alle klassieke spellen, en natuurlijk vooral hun pittige problemen, weer aan bod. Bij deze ook weer eens een bedankje voor alle lezers die oplossingen opsturen. Lijsten vol levelcodes, gedetailleerde cheats en complete plattegronden; niets is te gek om medespelfanaten te helpen. Petje af!

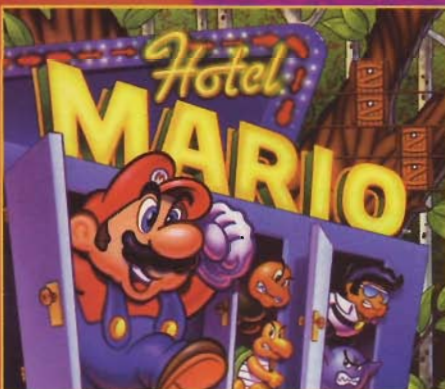
René Janssen

Hotel Mario

De negenjarige Jasper (woonplaats helaas onbekend) stuurde ons een aantal tips voor dit leuke platformspel. Om te beginnen eentje voor hotel 1. Eerst moet je de stagen 1 tot en met 6 voltooien. Stap dan de deur rechtsboven in door voor de deur te gaan staan en omhoog te klikken. Je wordt volgens Jasper dan door een buis opgezogen, die uitmondt in stage 3 van level 3. Heb je toch mooi een flink stuk overgeslagen. Maar het wordt nog beter. Stap op dit level namelijk de deur in die je als eerste tegenkomt. Je wordt dan nog een keer opgezogen, en wel naar level 6, stage 8. Ga op dit level de deur rechts onder in en je krijgt Starman! In stage 9 van level 6 moet je ook weer de deur rechts

onder ingaan. Alle vijanden vallen nu van het scherm af en je kunt de paddestoel pakken. Sluit alle deuren bij het tweede scherm en stap de deur midden boven in. Je komt nu in een kamer, waar je het spaarvarken kapot moet slaan. Alle munten op het speelveld worden weer normaal.

Christmas Country

Een e-mail bericht van Sita, Ton, Roderik en Robin Koenders, maar met name van Roderik. Die ontdekte namelijk in een tijdsbestek van een dag allerlei handige trucjes in het net gekochte spel Christmas Country. Helemaal in het begin (waar je het huis van de Kerstman inloopt), kun je over de deur heen springen. Je ziet dan weer een sterretje liggen. Als je nu tegen de muur aanspringt en naar voren gaat, ontstaat er een

ingang. Ga hier in en zo ver mogelijk naar boven. Je komt nu weer bij het begin. Als je nu naar 'options' gaat, zie je onder OK 'level' staan. Druk 1 in en je ziet die getalletjes bewegen. Ga dan naar OK en druk op Start om naar het level te gaan wat door die getalletjes wordt aangegeven.

En Roderik heeft er nog één: Spring op de plek waar je je eerste leven kunt krijgen tegen de muur aan. Je kunt nu doorlopen en

dan kom je in een geheime kamer met deurtjes. Op die deurtjes staan cijfers. Loop door een deur en je komt in het level dat wordt aangegeven door die cijfers.

Wauw Roderik, en dat heb je echt allemaal in één dag ontdekt?

Burn:Cycle

We zitten deze maand goed in de lezerstips. Ook Michel Driessen uit Volkel stuurt ons een hele handige, en wel over Burn:Cycle. Michel vindt dat een fantastisch spel, dat ondanks de ouderdom nog steeds mooi blijft. Maar voor mensen die echt niet verder komen, of die gewoon alle filmpjes willen zien, heeft hij een aantal trucs. Kies na het starten van een nieuw spel de optie 'save (game)'. Gebruik vervolgens deze codes om ergens anders in het spel te beginnen. Tussen haakjes de locatie waar je terecht komt.

CH_HART_END (Hart Maze)
CH_KARM (Karamic Church)
CH_HTEL_EXT (buiten hotel)
CH_HTEL_INT (binnen hotel)
CH_LOKB (bij codekraker)
JOHN_WHO (speelt alle filmpjes af)

Met deze tips komen Yvan, Obadja en Aaron Verheecke ongetwijfeld ook een heel eind, maar ze willen toch graag weten wat ze nou precies bij de Boeddha met de plant op z'n hand moeten doen. De Boeddha vertelt je dat jullie een blaadje moeten plukken, maar het moet wel de goede zijn om niet gedood te worden. De verkeerde blaadjes zijn namelijk allemaal virussen. De eerste stap is uitzoeken hoe je de boom een geluid kunt laten maken. Onder aan de boom zie je drie gewichten. Je kunt die gewichten er af halen en ze neerzetten in verschillende combinaties. Speel er een beetje mee. Truc: vlak boven de boomstam is een zogenaamde hotspot, die de cursor in rode geluidsgolven verandert! Klik hier en de boom schudt en laat het geluid van een

van de blaadjes horen. Verschillende combinaties van gewichten laten verschillende geluiden horen. Uiteindelijk zul je een combinatie vinden die een stukje tekst afspeelt: "the corporation authorized it...". Dat is dus het blaadje wat je moet plukken. Tip: Je vindt dit blaadje ergens rechtsboven in de boom.

Christmas Crisis

Joop Kok uit Rosmalen weet nog een leuke tip voor Christmas Crisis, de kersthit van vorig jaar. Gebruik hiervoor de code 25, 20, 21, 21, 20, 20. Zet de cursor dan op de Kerstman en druk op de actieknop. Er verschijnt nu een pagina met instellingen voor onbeperkte levens, sneeuwballen en onkwetsbaarheid. Bovendien ga je als je het spel pauzeert en op knop 2 drukt automatisch naar het volgende level. Druk je op knop 1, dan stopt het spel echter. Na het invoeren van deze geheime code kun je ook de gewone levelcode invoeren, zodat je nog steeds kunt starten waar je wilt.

Leonard Krijger uit Vlissingen krijgt in level 1 maar geen password om naar het volgende level te gaan. Tja, Leonard, de truc is gewoon om genoeg punten te verzamelen, dan krijg je die passwords vanzelf. Manieren om veel punten te scoren hebben we in het verleden al een paar keer gegeven. Onder andere in CD-i nummer 12, waar we trouwens ook alle levelcodes gaven. Maar weet je zeker dat je de passwords niet al gekregen hebt. Misschien heb je ze gewoon niet herkend! Ze zien er namelijk uit als allerlei symbolen, zoals een kerstbal, kaars, kerstkrans en dergelijke. De symbolen komen overeen met de data die op het startscherm te vinden zijn. Een engeltje staat bijvoorbeeld voor 20, een kerstbal voor 21 en zo gaat het verder. Door de op deze wijze gevonden getallen achter elkaar aan te klikken op het startscherm, kun je op dat level beginnen.

Mad Dog McCree 2

Twee lezers komen W. Brandhorst uit Amsterdam te hulp. Deze lezer kreeg, zoals we in CD-i nummer 11 schreven, Mad Dog maar niet dood. Volgens Marien Huyser uit Sliedrecht en de heer of mevrouw van Lishout-Hamont uit België gaat dat als volgt. Schiet Mad Dog gewoon op

z'n hoofd terwijl hij z'n revolver trekt (wel eerst snel je kogels bijvullen). Mad Dog doet dan net alsof hij verloren is en laat z'n revolver vallen terwijl hij kreunend door de knieën gaat. Pas nu echter goed op, want hij heeft nog een geweer en wil snel schieten. Dit moet je absoluut voorkomen door nogmaals kogels bij te laden en nog een keer als de bliksem op z'n hoofd te schieten. Pas dan (als je tenminste raakt schiet), is Mad Dog verslagen en ben je de held van het Wilde Westen.

Dimo's Quest

H. Nilsson uit Den Haag blijft helaas steken in level 15 van dit fascinerende puzzelspel. Wie kan hem helpen?

Tips
&
Trucs

Tips & Tricks

Link

Andy Sala uit Brunssum is al behoorlijk ver gevorderd in dit spel, maar in Fort Centrum lukt het hem maar niet de baas (Goronu) te verslaan. Alles heeft Andy al geprobeerd; touwen, bomen, sneeuwballen, vuurballen en de vechthandschoen. Vreemd, want het moet toch echt lukken met de vuurstenen. Misschien heb je niet genoeg vuurstenen bij de start van dit level? Je moet hem namelijk wel een aantal keren raken.

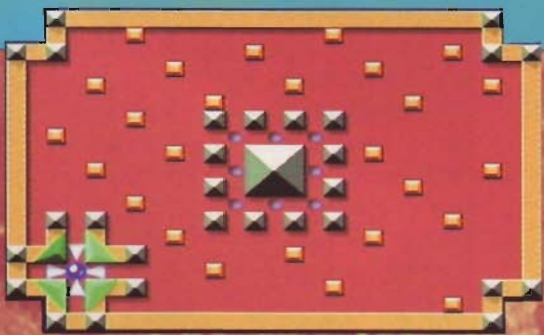
The Apprentice

Geert Vounckx uit het Belgische Scherpenheuvel-Zichem schiet Joris en Harm Schut te hulp. Zij vroegen in CD-i 11 om de oplossing van level 2, stage 2, waar ze een "rood balletje achter een blubberwerper" niet te pakken krijgen. Geert schrijft

dat hij in dit level (de waterput) nergens een rood balletje kan vinden. Waarschijnlijk bedoelen ze echter een rood visje, dat je nodig hebt om voorbij de "walvispoorten" te geraken. Dit visje is volgens Geert echter vrij gemakkelijk te bemachtigen. Links van de "blubberwerper" staat een muur. Als je daar

twee keer op "bokst", zakt hij in elkaar. Nu kun je de blubberwerper vernietigen en zo het visje pakken. Maar als ze het roze visje bedoelen (het probleem is eigenlijk niet zo duidelijk), is de oplossing zo: zwem snel tussen de blubbers door, zodat je iets lager dan de blubberwerper zit. Ga nu net tot voor de blubberwerper en zwem omhoog op het moment dat hij zijn blubbers aan het opzuigen is. Raak hem nu een eerste keer. Herhaal dit vervolgens voor de tweede en laatste keer en de blubberwerper is er aan voor de moeite. Was getekend, met Belgische groetjes, Geert. Bedankt!

Nog een oplossing, ditmaal voor level 5, stage 2. H. van de Ruitenbeek uit Apeldoorn gaat hier namelijk constant dood. Volgens Jack van Loon uit Tilburg moet het zo. Bij de vuurballen moet je links op het einde van de balk gaan staan. Met pijl en boog schiet je vervolgens het gevaarte stuk dat de vuurballen maakt. Simpel eigenlijk, hè?

Mega Maze

Irene van Es uit Soest zit al een week muurvast op level 20 van dit spel (code 6029). Dit is de oplossing:

Scherf 1: beweeg de blauwe (doel) bal rechtuit naar rechts. Beweeg hem vervolgens recht omlaag, heel snel. Het linker kanon opent de poort. Wacht lang genoeg tot het kanon herladen is en ga weer recht omhoog. De kanonnen aan de linker- en rechterkant zullen elkaar nu vernietigen. Beweeg de blauwe bal naar het vernietigde linker kanon, zodat het rechtuit naar de rechterkant van het doolhof kan worden verplaatst. Beweeg de blauwe bal heel snel naar de rechterkant van het doolhof en dan naar de vortex.

Scherf 2: Beweeg de paarse bal rechtuit naar rechts. Beweeg de paarse bal recht omlaag. Het linker kanon vernietigt de mijn. Beweeg de blauwe bal onder een van de piramides, zodat-ie niet omhoog kan. Wacht totdat het kanon herladen is en beweeg de paarse bal weer recht omhoog. De kanonnen zullen elkaar nu vernietigen. Beweeg de blauwe bal naar links naar de vortex.

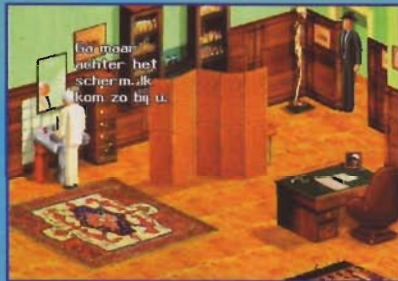
Scherf 3: Laat een van de paarse ballen het kanon passeren en vernietig het tijdens het herladen met een van de paarse ballen aan de linkerkant. Pas op dat je een van de paarse ballen aan de rechterkant houdt! Sluit het gat door een van de paarse ballen aan de rechterzijde op de schakelaar te plaatsen. Beweeg de blauwe bal over het gat naar de finish.

Secret Mission

Een aantal lezers (waaronder Krijn Schipper uit Rotterdam en Wolfried P. Theraudin uit Heerlen) heeft problemen met het vinden van de combinatie van de kluis in dit spel. Om achter de combinatie te komen, heb je de stethoscoop van de dokter nodig. Gebruik de stethoscoop op het slot en zoek de juiste combinatie met behulp van het geluid. De combinatie is 2-8-2/8-7-1. Ook het pakken van het potje inkt bij de dokter is voor sommigen een probleem. De truc is de dokter uit de kamer te krijgen. Hoe je dat doet? Nou, een dokter is er natuurlijk als de kippen bij om een medisch probleem op te lossen. Giet dus wat chloroform op de roos die je geplukt had in het park. Geef de roos aan de doktersassistente, die vervolgens flauwvalt. Ga nu naar de dokter en vertel hem dat er iets mis is met z'n assistente. Zodra de dokter z'n hielen heeft gelicht, kun je zowel de stethoscoop als de inkt pakken.

De route door het ondergrondse labyrint stelt Anja Luinge uit Stadskanaal voor raad-sels. Hopeloos verdwaald is ze. Dit is de route, Anja: links bij de eerste kruising, dan tweemaal rechtdoor, rechts en dan weer tweemaal rechtdoor. Er is ook nog een alternatief:

rechtdoor, links afslaan, tweemaal rechtdoor, rechts afslaan, tweemaal rechtdoor. En als je echt hopeloos verloren bent, gewoon een oud padvinderstrucje gebruiken; alsmaar links afslaan, dan kom je vanzelf bij de uitgang.

Erik-Jan Jaquet schrijft in een e-mail dat hij maar geen tijgertand of blauwe papegaaivenaar kan vinden. Wel heeft hij een kapotte tijgertand gevonden, maar daar heeft hij niets aan. Klopt Erik-Jan, het gaat om de blauwe veer. En nee, de vogel die je onderweg hebt doodgeschoten is een afleidingsmanoeuvre. De veer moet je namelijk van de papegaaai in het hotel afhalen. En als je nu zegt dat die wit is, klopt dat helemaal. Je moet de veer dus zelf blauw kleuren, en dat doe je met... blauwe inkt. En waar je die vandaan haalt, heb je hierboven kunnen lezen!

Lost Eden

Niels Egberts uit Breukelen zit in Cantura en is op zoek naar de schat van inzicht. Maar dan moet hij wel eerst drie vragen beantwoorden en hij weet niet wat hij moet laten zien bij de eerste vraag. Vooruit dan maar, we geven de antwoorden nog één keer (maar dat is echt voor het laatst! Vraag 1: geef de Zonnesteen, vraag 2: geef de Maanstaan en vraag 3: geef de zak met zand.

Kingdom Shadoan

Net als z'n voorganger roept ook dit adventure de nodige vragen op. Bij Krijn Schipper uit Rotterdam en bij Henk van de Klugt bijvoorbeeld, die bij de North Gate van Alkatesh samen met een ridder naar de High Pass gaat. Ze verslaan daar de vijand, maar hoe dan verder? Twee mogelijkheden: West en Oost. Als je de Westflank neemt, gebruik je de Orb van Mobus om de hinderlaag op de brug te weerstaan. Gebruik de Black Mace om de Serpent Captain te verslaan. Ga je via de East flank, dan moet je de Hunting Horn (jachthoorn) gebruiken om de demon te verslaan. Gebruik het Bloodsword om de Serpentman te ontwapenen.

Ron Lameers uit Heerlen wil nog een stapje verder. Bij de rechter pas heeft hij de demon al verslagen, maar hierna krijgt hij de opdracht de tovenaars tegen te houden. Wat hij ook doet, hij wordt steeds bedolven onder een regen van rotsen. Gebruik de Potion of Flying om bij de tovenaars te komen! Vlieg door de Circle of Daggers en pak de richel beet. Gebruik vervolgens de Crystal of Kaldar om de tovenaars te verslaan.

Krijn Schipper heeft ook nog twee andere vragen. Hoe kan hij bijvoorbeeld voorkomen dat hij gevangen wordt genomen door de Noormannen in Normans Camp? Waarschijnlijk heb je het over de eerste keer dat je door de Foothills komt? Daar word je inderdaad aangevallen door vier vikingen, maar die kun je eenvoudig verslaan met het zwaard.

En Krijns laatste vraag tenslotte: hoe kom je voorbij de hut waar het begint te stormen of hoe houd je de storm tegen? De hut in kwestie is de Woodcutter's hut. Gebruik hier het Shield of Falworth om in de hut te geraken. Dat schild krijg je trouwens in Rohan's Cave, maar dan moet je wel eerst een juiste keuze maken. Oh ja, en vergeet tussen Rohan's Cave en de Woodcutter's hut vooral niet even Blackheath te bezoeken om te genezen.

G.B. van der Wurf uit Amsterdam kan Daelon maar niet vinden bij de Portal. En die tovenaars heeft hij wel nodig, want anders krijgt hij de drie Spells of Release niet. Daelon's Portal kun je volgens ons vinden via de Woodcutter's hut en het Dark Forest Camp.

Tips & Tricks

Alice in Wonderland

Tom Zwartjes uit Tilburg heeft hulp nodig bij de klokkentoren. Wat je daar moet doen, is de das gebruiken die je eerder van Humpty Dumpty kreeg. Met die das kun je bij het touw in de klokkentoren. Klim omhoog. Zodra de Wauwelwok (Jabberwock in de Engelse versie) je ziet zegt hij: "Zulke bellen moet een slaghout stevig lellen". Geef hem het slaghout om een naamkaartje te ontvangen (eerst een gele mirakelzwam eten om te groeien, dan op het platform springen en het kaartje pakken).

M. van Opdorp uit Rijsbergen zit muurvast in het kristalpaleis. Hij weet dat hij brood (buttercup) en een vlinder (butterfly) moet aanbieden aan de Mad Hatter, maar waar vindt hij die? De hoedenmaker vind je vlak na het bovenstaande probleem in de klokkentoren. Na het pakken van het naamkaartje klim je omlaag. Loop voorbij de Maartse Haas en open de deur onderaan de trap. Je komt nu in de

muziekterecht. Eet een paarse zwam om kleiner te worden. De hofzanger weigert voor je te zingen, omdat je geen naam hebt. Geef het naamplaatje en de hofzanger zingt "Koningin Alice". Keer terug naar het schaap en ga verder door "Maai, maai, maai" te zingen. Loop voorbij de Witte Koningin en ga door de deur naast de bakstenen. Hier laat de gekke hoedenmaker je niet passeren. Maar lezers, hoe zit het nou ook weer precies met die botervlinder?

En Ine Vandenabeele uit Deerlijk (België) is bestolen door de Haaibaaisnaai (oftewel Bandersnatch in het Engels). Bijna al haar spullen is ze al kwijt en ze vraagt zich af waar ze die kan terugvinden. Om te beginnen moet je ze gewoon niet laten stelen. Gebruik de parasol om de Haaibaaisnaai te ontwijken. De spullen kun je inderdaad ergens terugvinden. Misschien zijn er lezers die exact weten waar?

Wanda de Wolf uit Amsterdam heeft ook nog een aantal vragen over Alice in Wonderland. Wat ze moet doen bij de Rode Koningin in Spiegelland bijvoorbeeld. Die moet je een beetje pesten en vervolgens een raadsel oplossen. Het antwoord op dat raadsel is Botervlinder (Butterfly). Wanda's volgende vraag hebben we al eerder behandeld. Het gaat namelijk om het beruchte raadsel "wat gaat weg als je gaat staan en komt terug als je zit?". Het antwoord daarop: schoot (lap in het Engels). Vraag nummer drie gaat over de gevangenis, en wel over de gravin die een schat niet wil geven. Dat is geloven we ook niet helemaal de bedoeling, maar je kunt wel een aanwijzing van haar krijgen door een (willekeurig) lied te zingen.

Zelda's Adventure

Eindbaas Avianna in de Shrine of Air (de derde tombe) geeft Joost van de Linde uit Tilburg heel wat hoofdbrekens. Hij kan de doorgang maar niet vinden, terwijl hij op de plattegrond toch duidelijk ziet dat hij nog veel verder moet. Klopt, maar die doorgang gaat pas open als je Avianna verslagen hebt. Dat doe je met de veer, die je als het goed is hebt ontvangen in de Shrine of Earth (de eerste tombe).

Gerard van Oijen heeft ook twee vragen over dit spel. Om te beginnen wil hij weten hoe hij het ronde monster in de tent verslaat, en vervolgens hoe hij langs de bewegende scherpe pijlen komt. Helaas zegt hij er niet bij waar dit is, maar we vermoeden dat het hier om tombe 2 gaat, de Shrine of Illusion. Dit is de oplossing vanaf het betreden van de tombe. Met dank trouwens aan R. Stupers uit Vlijmen, die een complete oplossing inclusief plattegronden instuurde. Als Zelda voor de spiegel gaat staan in het midden van de ring, opent een deur naar de volgende ruimte. Een glijbaan laat Zelda landen tussen drie Jackaroos. Ze kan de ruimte verlaten door het gat in de noordwestelijke kant van de tent. Drie Stafos zwaaien vervolgens met zwaarden en schilden. Twee deuren (eentje in westelijke en een andere in noordelijke richting) verschijnen en verdwijnen willekeurig. Na het verslaan van een vijand, verschijnt een sleutel, waarmee Zelda door een deur kan. De middelste deur is de enige echte, de beide andere zijn vals. Hier vindt Zelda na het doden van een vijand ook een kaart van de tombe. Om de bewaker te verslaan, heeft Zelda de noise spell (N-spreuk) nodig. Bij de volgende gelegenheid waar je moet kiezen tussen enkele deuren, kies je de Noordoostelijke, de rest is vals. Dood de twee Wizzrobes met de dolk, ze

laten dan een kompas vallen. Na het doden van de Patras ontvangt Zelda een zwarte kogel, die ze later in een andere kamer nodig heeft om de oostelijke deur te openen. De twee Goriyas laten een mes vallen als ze verslagen worden. Hiermee kan Zelda een gat snijden in de Oostelijke kant van de tent. Vervolgens verschijnt eindbaas Pasquinade, die echter weer verdwijnt voordat Zelda hem kan bestrijden. De Zuidoostelijke deur kan alleen worden geopend met de sleutel die Zelda in het begin van de tombe kreeg. Om de spiesen naar de Noordelijke uitgang te laten verdwijnen, moet je eerst de vier Stalfos doden. Dood vervolgens de drie Molluskas die parels afvuren op Zelda om een sleutel voor de Oostelijke deur te krijgen. Pasquinade wordt tenslotte verslagen met de toverstaf en moet daarvoor tien keer geraakt worden.

G.B. van der Wurf uit Amsterdam wil graag weten hoe je de twee blauwe monniken (de Wizzrobes) in tombe 4 (Shrine of Destiny) doodt. Dat doe je met de dolk, de andere wapens werken inderdaad niet.

Litil Divil

Opmerkelijk toch, dat een spel zo lang vragen blijft oproepen. Vreemd genoeg komen dezelfde problemen regelmatig terug. Ed Vlieland uit Katwijk verwijzen we dan ook graag naar CD-i 12 voor de oplossing van de kaartende heksen en de toverkettel. En hetzelfde geldt voor de heer of mevrouw Bos uit Steggerda, die vast zit in het tennislevel.

Wel een nieuw probleem is dat van N. Slooven uit Maarheeze. Deze lezer(es) zit vast in level vijf, in de tuin. In deze kamer is het de bedoeling dat je aan de overkant (en de uitgang) komt door bloemen te

eten. Volg de route linksonder. Om op een bloem te springen, moet Mutt er met z'n gezicht naar toe staan. Druk vervolgens op knop 1 en duw de joystick in de richting van de bloem. Doe het wel snel, want anders word je opgegeten. Ontwijk bovendien de witte ballen die door de madeliefjes worden uitgespuugd. Je kunt het beste op het eerste madeliefje springen onmiddellijk na het uitspugen van een bal. Voordat het zover is, moet je echter eerst de bloemen bereiken. Druk op een knop en Mutt pakt de gieter die je eerder in dit level hebt gekocht. Vervolgens begint hij een bloem water te geven. De bloem groeit en je komt vanzelf in een positie vanwaar je op de andere bloemen kunt springen.

Dragon's Lair 2

Don Bakhuijs heeft een probleem in Dragon's Lair II. Dit spel start namelijk met een scène waarin de hoofdrolspeler (Dirk) aan een lange tafel zit met allemaal kinderen. Vervolgens komt er een dik wijf (Don's woorden!) met een deegroller op hem af en... zonder dat de afstandsbediening ook maar reageert, ben je dood. Don komt dus geen stap verder dan het eerste plaatje en dat is inderdaad zonde van zo'n mooi spel.

Toch is dat niet zo'n probleem, Don. Experimenteer gewoon even met de richtingen op de afstandsbediening. Je kunt Dirk namelijk laten vluchten door op het juiste moment de juiste richtingknop te gebruiken. Makkelijk is het niet, dat geven we toe, maar de aanhouder wint. Of er is natuurlijk iets mis met je afstandsbediening, maar dat moet je dan ook bij andere CD-i's gemerkt hebben. Trouwens, weet je dat de maker van Dragon's Lair ook Don (Bluth) heet?

Tips & Tricks

Zelda

Een aantal lezers (zoals Sandra van de Steen uit Maassluis en de 10-jarige Joey de Roode) krijgt de Power Glove in dit spel maar niet te pakken. Dat leggen we dus nog een keer uit. De Power Glove krijg je in Washubi Swamp. Dit is trouwens een behoorlijk lastig level. Probeer je harten volledig gevuld te houden, zodat je het Power Sword kunt gebruiken. Begin eerst naar rechts te lopen, springend tussen boomtakken en rijdend op de ruggen van de Arkadai. Dood de Tree Slugs (boomslakken) door te bukken en te schieten. Dat is behoorlijk moeilijk, maar je kunt ze eventueel ook gewoon ontwijken. Spring in de tweede vijver van de Arkadai af voordat deze onderduikt. Gooi dan een touw in de boomtakken en klim er in. Loop over de boomtakken en spring naar het eiland met de hut. Ga naar binnen door de deur. Probeer vervolgens op de tweede Arkadai te springen die in je richting komt. Berijd deze tot de eerste boomstronk en stap er dan af door van z'n rug af te lopen. Wacht op de volgende Arkadai die terugloopt naar rechts. Spring hierop en rijd naar het eiland met de kapotte boom. Spring op het eiland en dan op het drijvende blok hout. Gebruik vervolgens een Arkadai als springplank naar het eiland met de hut. Praat hier met Grimbo, die zegt dat je hem Hanyu Sporen moet brengen. Ga terug naar de Overworld en Hanyu Forest opent. Ook dit is een lastig stukje. Beweeg eerst naar de boom uiterst rechts op het speelveld. Het is aan te raden hier alles te doden, het liefst met het Power Sword of met bommen. Dood de Tektites door te bukken en te schieten. Ga de boomdeur in en loop verder over de bodem van het woud-speelveld. Spring omhoog en pak de Hanyu Sporen op de boomstronk in het midden van het speelveld. Loop over de bovenkant van het speelveld naar rechts. Ga met de Triforce terug naar de Overworld (eventueel moet je een touw aan de boom binden om hogerop te komen). Ga terug naar Washubi Swamp. Loop naar Grimbo's hut via de route die we hiervoor al gaven. Praat met Grimbo, die de Hanyu Sporen neemt en je de Power Glove geeft. Bovendien gaat nu de Fairy Pool open, en dat komt goed uit bij de onderstaande vragen.

Joey wil namelijk ook nog graag weten hoe hij aan het feeënpoeder komt. Dat vind je in de Fairy Pool, waar je de Magische Lantaarn moet gebruiken om de weg te verlichten. Dood de eerste heks en loop verder naar de rechterkant van het speelveld. Dood de tweede heks met het Magische Zwaard. Gebruik een touw om naar de laatste heks te klimmen en dood haar. Raak vervolgens de feeën eenmaal aan om het feeënpoeder te krijgen, plus je vijfde levenshart.

Ilona van Tulden uit Lelystad heeft een ander probleem in Zelda. Zij kan het reflecterende schild nergens vinden, en dat heeft ze nodig om Wizzrobe te doden in het Shutoy Lake-level. Dat schild vind je in het Gobiyan Schip, maar blijkbaar ben jij ook nog niet bij de Fairy Pool geweest. Aan het einde van dat level opent het Gobiyan Schip namelijk. Ga het schip binnen en loop over de bovenkant van het speelveld. Zigzag dan omlaag naar de kust. Rijd op de ruggen van de Arkadai, waarbij je goed moet timen tussen de vierde en vijfde. Spring vervolgens naar de mond van het schip. Loop verder over het dek naar de smalle doorgang bij de mast (middenboven in het speelveld). Klim naar de top van het mast-speelveld. Bind een touw aan de balk met het nest (boven links in het speelveld). Klim omhoog en pak de Arpagos-veer. Pak de sleutel bovenin rechts en ga dan terug naar het dek. Loop naar de deur van de cabine rechts bovenin het schip en ga naar binnen. Loop naar het Reflecterende Schild en pak het op.

Kingdom: the far reaches

Hoewel inmiddels het vervolg al uit is, houdt dit spel nog heel wat lezers bezig. Jan Meendering bijvoorbeeld, die maar niet verder komt na het verslaan van de kristallen tijgers in het paleis. Als ons geheugen ons niet in de steek laat, gaat het vanaf de kristallen tijgers als volgt verder. Gebruik de Chrystal of Kaldar om de tijgers te verslaan. Gebruik de zwarte beker die je bij Dunespeople Camp hebt gekregen om de deur te openen. Pak de ketting met kogel. Ga via forrester's camp, huntsman's crossroads, barren rocks, marsh wastes, open desert en shimmering oasis naar de Temple of Cindra. Gebruik eventueel de 'release-spreuk' tegen de zandduivels. Ga de tempel binnen en luister naar de aanwijzingen die de monnik je geeft. Ga de linker kamer binnen en gebruik de ketting met kogel om Torlock te verslaan. Verlaat de grot. Druk met actieknop 1 op de monniken. Deze zullen je de Talisman Scepter aanbieden. Ga naar Amazon Camp. Hier kom je drie vrouwen tegen. Laat de Talisman Scepter zien, waarna ze je zullen aanbidden en de pijl en boog aanbieden. Ga via de Temple of Cindra, west sea coast, east sea coast en temple ruins naar de Hedgemaze. Dit is een doolhof, waar je de pijl en boog gebruikt om het midden van het doolhof te zien. Volg hier het kaartje rechts onder in het beeld naar het einde van het doolhof. Hier vind je een ei, dat je op moet pakken. Druk op actieknop 2 om automatisch terug te keren naar de temple ruins. Ga naar de Old Places en gebruik het ei om hier geld te krijgen. Het geld heb je later trouwens nodig om in het Palace of Iscar koning Drakesblood om te kopen, zodat hij je een geheime weg naar Last Battlefield toont.

Kether

Jan Meendering vraagt zich af of je de tempels die je doorlopen hebt kunt saven en zo ja, hoe dat dan gaat. Volgens de instructies moet zo'n tempel rood worden. Bij Jan gebeurt dat echter niet. Heeft iemand een idee?

Lucky Luke

De lezers Erik Vervaeet uit Alphen aan den Rijn, mevrouw van 't Veer uit Zwijndrecht, René Frericks uit Zeist, B. van Dongen, Peter van Baal uit Tiel en Daisy Corveleyn uit Oostende (België) hebben allemaal dezelfde vraag: hoe werkt de Save Game-functie in Lucky Luke? Eerlijk gezegd vragen we ons dat ook af, maar misschien is er een slimme lezer die ons op de juiste weg helpt. Of zien we met z'n allen gewoon iets heel simpels over het hoofd?

Erik Vervaeet heeft trouwens ook nog een tip over dit spel. In de handleiding staat dat als je vijf sterren haalt, je bij het verliezen van een leven halverwege het level start. Doe dit echter niet in veld twee! Hier belandt je namelijk precies bij een schildpad en voordat je daar weg bent, ben je al bijna dood. Bedankt Erik, soms moet je dus gewoon niet alles willen, dat blijkt wel weer.

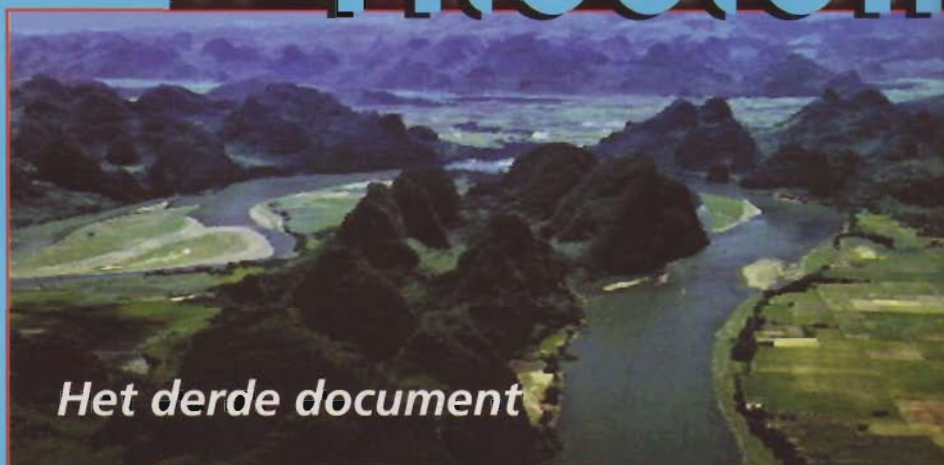

Secret Mission

Spionnengids

De afgelopen twee maanden hielpen we je al een beetje op weg door de wereld van intriges en geheim-agenten. Dit derde deel van onze *Secret Mission* Spionnengids begint op het moment dat Jeff op zoek gaat naar de heilige halsketting. Overigens hebben niet alleen CD-i bezitters iets aan de onderstaande tips. *Secret Mission* is namelijk ook op CD-ROM uitgebracht en de oplossingen zijn exact hetzelfde.

René Janssen

Het derde document

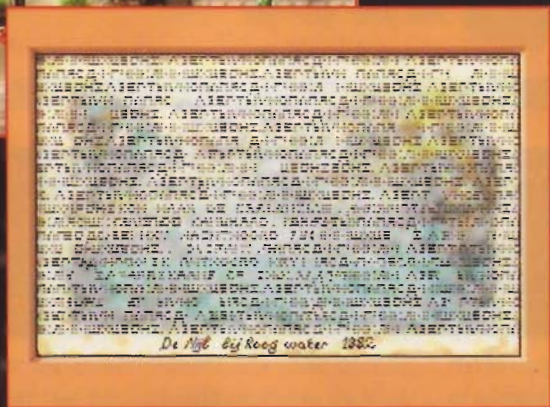
Het ravijn

Loop bij de vernielde brug naar de overblijfselen. Je ziet nu een touw, met daaraan een plank van de brug. Pak de plank. Doorzoek vervolgens de struiken onder in het scherm. Loop naar de plaats halverwege tussen de rand van het ravijn en de motor. Ga dan naar de onderkant van het scherm en naar rechts. Je vindt een stuk papier met aanwijzingen om het ravijn over te steken. Ga verder en pak de boomstam. Gebruik de boomstam aan de rand van het ravijn (ter hoogte van de brug) en dan de plank. Je hebt nu een springplank gemaakt. Ga terug naar de motor en spring hiermee over het ravijn.

Het vliegtuig

Dat gaat helaas niet helemaal vlekkeloos, want Mansour valt in het ravijn. Bovendien ligt de motor volledig in de vernieling. Loop naar de rand van het ravijn. Mansour leeft nog, maar kan niet op eigen houtje omhoog klimmen. Hij is dus gedwongen om naar huis terug te keren. Loop naar links en over het volgende scherm van rechts naar links totdat je in het eerste labyrint terechtkomt. De uitgang hiervan bevindt zich iets omhoog en dan naar links. Als Jeff in de volgende animatie z'n voorhoofd afveegt, heb je 'gewonnen'. Je bent nu bij het vliegtuig waarmee je in Opalia arriveerde. Het skelet van de schut-

ter ligt er nog. Klim in het vliegtuig en ga in de richting van de onderkant van de cabine. Hier vind je een attaché-koffertje, waar je documenten uitpakt. De niet ondertekende documenten zijn je missie-orders, maar daarin vind je weinig nuttige informatie. Verlaat het vliegtuig en ga naar rechts boven in het scherm.

Onder water

Loop naar de waterval. Ga terug als je bij een doodlopend stuk komt. Je valt in het water. Duik naar de rechter onderkant van het scherm en ga de ingang binnen van de onderwater grot. Als je wordt geëlektrocuteerd door de vis, zwem je omhoog en haal je opnieuw adem. Zwem naar rechts totdat je bij een opening komt naar een hoger niveau. Ga omhoog en zwem opnieuw naar rechts totdat je bij de zuurstof komt. Duik weer onder en zwem naar links. Ga, als je weer bij de passage komt, omlaag en zwem naar rechts tot bij de gezonken sarcofaag. Raak de top van de sarcofaag aan. De toegang links boven is geopend en je ziet belletjes ontsnappen uit de sarcofaag. Ga terug naar de zuurstof. Duik en zwem naar links. De poort gaat automatisch open. Keer terug naar het oppervlak.

Het dorp

Loop rond in de grot en je vindt een pakje lucifers (achter de rots rechts boven in het scherm). Kies de passage in het midden van de onderste rots. Ga in het labirint links bij de eerste kruising, dan twee maal rechtdoor, rechts en nogmaals twee keer rechtdoor. Mogelijkheid twee is rechtdoor, linksaf, twee maal rechtdoor, rechtsaf en tweemaal rechtdoor. Je bent nu buiten het labirint. Mocht je toch verdwalen: alsmaar linksaf slaan en je komt vanzelf bij de uitgang. Wacht bij de uitgang van de grot totdat Vishaka en de twee bewakers naar binnen zijn gegaan, voordat je het dorp ingaat. Loop in het dorp naar de heg en pak wat bladeren om jezelf te camoufleren. Ga naar rechts om aan de andere kant van het dorp te komen. Ga de middelste hut binnen, dit is de school. Op het schoolbord vind je een code, plus een afbeelding van een beeldje. De code is nodig om het slot van het

beeld te openen. De code is "Ki Cé Ki Ta Ma Cé". De woorden Cé Ki en Ki Ma zijn geschreven in het Thugg-alfabet. De vertaling van de drie woorden (Cé Ki, Ma Cé en Ki Ma) vind je aan de voet van de beelden in verschillende dorps hutten). Verlaat de school. Pak je camouflage weer en ga terug. Ga linksom om de centrale hut heen (een bewaker patrouilleert namelijk aan de voorzijde). Beweeg alleen als de bewaker met z'n rug naar je toe staat. Pak een baan van de boom voor de centrale hut en ga naar binnen. De vertaling van het woord Ki Ma vind je op de voet van het beeld in deze hut. Verlaat de hut.

Het standbeeld

Loop om de hut heen, ga omhoog en dan de hut naast de palissade in. Verwijder het hout door de houtblokken op het vuur te gooien. De vertaling van het woord Ma Cé vind je op de voet van het beeld. Ga nu naar de hut midden bovenin. Geef de baan aan de aap om de vertaling te kunnen

lezen van het woord Cé Ki. Verlaat de hut. Ga naar links naar het grote standbeeld. Beklim de treden en probeer de deur te openen. Dit zal echter niet lukken. Onderzoek de plaat rechts van de deur. Klik op USE terwijl je voor de plaat staat. Rangschik de woorden Ki Cé Ki Ta Ma Cé in Thugg-alfabet om de deur te openen. Om het woord samen te stellen, klik je net zolang tot het gewenste karakter op de eerste positie verschijnt. Ga dan naar de tweede positie, enzovoort. Ga de deur binnen en de ondergrondse kamer in. Pak de Thugnot-ketting van het standbeeld om de passage achter de pilaren links te openen. Ga nu nog niet de tunnels in, want dan krijg je direct Thugnots achter je aan. Je moet dus eerst de doorgang blokkeren. In de kamer vind je een kruisvat. Je hebt al lucifers, nu alleen nog een lont. Pak een pamflet van de kist rechtsonder en gebruik deze op het kruisvat. Gebruik de lucifers op het kruisvat voordat je de passage links in de kamer neemt.

De kluizenaar

Ga in het labirint rechtdoor, dan rechtsaf om in de ondergrondse grot te komen. Pak de wortels om een stok te laten vallen. Pak de stok voordat je teruggaat naar het labirint. Ga in het labirint naar links, dan rechts, twee maal rechtdoor en je bent bij de uitgang. Ga naar links. Hier is helaas geen uitgang, tenzij je met de kano gaat. Helaas laat de hond je niet bij de kano in de buurt komen. Ga terug naar de grot van de kluizenaar. Praat hier met Nawi (de kluizenaar), waarbij je steeds de eerste zin kiest. In eerste instantie weigert hij je de kano te geven, maar tenslotte geeft hij toe. Geef hem de sleutels van de motor in ruil voor de kano. De kluizenaar roept z'n hond nu terug, maar dan heb je nog een peddel nodig. Biedt Nawi de bij de wortels gevonden stok aan en je krijgt van hem een peddel. Verlaat de grot en gebruik de kano. Als je in de haven aankomt, ga je het schuurtje op de kade binnen om je kleren en het flesje chloroform terug te pakken. Verlaat de kade aan de linkerkant om terug te keren naar de stad. En daar begint het derde en laatste deel van dit spannende spel.

Waarschuwing:
Het lezen van het onderstaande
kan bijzonder schadelijk zijn
voor uw spelgenot!

**Hoogste tijd voor het laatste deel van onze
Flashback junglegids. Geen overbodig luxe voor
veel spelers, want aan het aantal brieven te zien is
dit een van de moeilijkste platformspelen. In de
CD-i Magazines nummer 2,3, 7/8 en 9 van vorig jaar
bespreken we de eerste vier levels. Met deze tips
voor level 5 en 6 moet *Flashback* zijn af te ronden.**

FLASHBACK

**Ook interessant trouwens voor andere spelfanaten,
want dit knappe platform adventure is ook op
(onder andere) de PC en de Mac verschenen.**

level 5 en 6

René Janssen

Level 5: nog steeds op aarde

Je start dit level in een gevangenis. Als de deur opent, verschijnt een bewaker die meteen op je schiet. Helaas heb je geen pistool tot je beschikking, dus je kunt de schoten alleen maar ontwijken. Om dit te doen, wacht je tot de deur open gaat. Rol vervolgens naar rechts en blijf rollen, totdat je van de rand van het platform valt. Loop naar links, pak je pistool, draai je om en schiet de bewaker dood. Raap de sleutel op en save je spel.

De groene mist

Ga nu naar rechts en spring op de richel. Druk op de schakelaar om de deur te openen bij de lift helemaal rechts van het scherm. Laat je vallen en open de deur met de sleutel die je eerder opraapte. Loop door de deur en klim omhoog totdat je bij het bovenste scherm komt. Om langs de groene 'mist' te komen, moet je heel snel zijn. Ren naar rechts als de mist op het onderste level verdwijnt. Wacht dan iets rechts van het volgende platform boven je, totdat de mist op het platform verschijnt. Spring terwijl de mist omhoog komt en trek jezelf omhoog op de richel. Herhaal deze

procedure totdat je bovenin bent. Ren dan snel naar links en verlaat het scherm. Spring op het volgende scherm op het platform boven je. Wacht totdat de groene mist verdwijnt. Ga dan naar links, laat je van het platform vallen, trek je pistool en dood snel de bewaker. Hierdoor gaat de deur bovenin open. Pak de telereceiver en de telecontrol.

De aliens

Wacht totdat de mist boven je verdwijnt en ga dan snel omhoog en naar rechts om te voorkomen dat je 'gezapt'

wordt. Baan je een weg omhoog, ga door de deur die opende en dood de bewaker die in de weg staat. Raap de sleutel op en ga terug naar rechts totdat je weer bij het scherm met de bewegende mist bent. Gooi de telereceiver langs de mist en teleporteer er naar toe met behulp van de telecontrol. Raap de receiver op en gebruik de sleutel bij het slot. Gooi de receiver door het gat en teleporteer er naartoe. Trek intussen snel je pistool en schiet het zwevende ding neer. Ga links naar het volgende scherm, buk, rol onder het gat door naar links en laat je van de richel vallen. De deur zal nu open gaan en je wordt geconfronteerd met een alien. Om deze te doden, moet je wachten totdat hij dichterbij komt. Rol er dan doorheen, wacht totdat-ie opstaat en z'n vaste vorm terugkrijgt, schiet en rol weer door z'n doorzichtige 'lichaam'. Blijf deze procedure herhalen totdat het wezen dood is. Druk op de schakelaar en loop rechts de rand van het platform af, waar je oog in oog komt te staan met de volgende alien. Schakel deze op dezelfde wijze uit. Ga naar links en save je spel.

Teleporteren

Klim de richel links op, loop de deur door naar het volgende scherm en je zult zien dat de dodelijke groene mist op je afkomt. Ga terug naar rechts en ga bij de deur staan om de mist te vermijden. Volg het zodra het terug gaat en spring over het gat naar het volgende platform. Gooi de telereceiver naar links over alle gaten. Ga dan terug naar rechts en ga weer bij de deur staan om de mist te ontwijken. Wacht totdat de mist terugkomt en teleporteer jezelf naar de receiver. Gooi deze door het gat omlaag, teleporteer er naartoe en loop de transporter in naar het volgende (laatste) level.

Level 6: planeet van de aliens

In dit level ontmoet je diverse aliens. Gebruik de rol- en schiettechniek die we eerder beschreven om deze te doden.

Flashback Jungle gids

De atoomlading

Loop naar rechts en activeer de schakelaar om de gesloten deur op het vorige scherm te openen. Ga door de deur en met de lift omlaag. Ontwijk de lasers door te bukken en rol rechts het gat in. Dood de aliens en raap de steen op. Ga naar links, rol door het gat en gooi de steen op de sensor aan de rechterkant. Hierdoor gaat de deur boven je open. Ga door de deur. Activeer de schakelaar boven in het scherm en ga omlaag door het luik. Schiet de deur links onder in het scherm open en activeer de schakelaar erachter. Dood de alien en pak het dagboek en de atoomlading af van de stervende man. Ga omlaag met de lift en activeer de schakelaar om het luik te openen. Ga door het luik en laad je schild op. Ga naar rechts, spring op de richel en neem de lift zodra die verschijnt. Dood de aliens onderaan de liftschacht en save het spel. Loop een aantal schermen naar links tot je een sleutel vindt. Loop dezelfde route terug en zoek de afgesloten deur, die je met de sleutel opent.

Het ratwezen

Je hebt nu dus de atoomlading, maar eerst moet je de twee breinen vernietigen die de planeet besturen. Het hulpbrein is als eerste aan de beurt. Spring over het gat en save je positie. Ga dan de richel op en dan omhoog met de lift. Dood de alien en baan je een weg omhoog totdat je helemaal boven bent. Ren dan naar rechts en spring over het gat naar het platform onder je. Gooi je telereceiver naar een willekeurige plek op het scherm, zodat je hier later naar toe kunt teleporteren. Ga omhoog met de lift en druk op de schakelaar om de laser uit te schakelen. Klim omhoog en ga naar links. Klim voorzichtig van de richels af en druk op de schakelaar onderin. Klim weer omhoog en ga zo snel mogelijk naar links. De alien zal je volgen, maar wacht totdat je op de lange richel bent voordat je hem doodt. Teleporteer naar de telereceiver en dood de alien. Pak de sleutel die de alien laat vallen. Ga door de deur onder in het scherm en gebruik de sleutel om het luik erboven te openen. Klim door het luik, ga omhoog met de lift en save het spel. Om op het scherm rechts langs de groene wazens te komen, kun je ofwel heel snel door ze heen rennen, of je telereceiver gebruiken. Ga omlaag met de lift en gebruik de lift om de deur te openen. Om het ratwezen te ontwijken en de landmijnen uit te schakelen, laat je je vallen op dezelfde richel als het wezen en rol je naar rechts, het gat in. Ga nu aan de linkerkant van de lift staan en ga omhoog, zodat de mijnen rechts van je exploderen. Ga naar rechts en schiet het ratwezen neer. Gooi de telere-

ceiver door het gat rechts en teleporteer er naartoe. Dood de alien en je staat oog in oog met het brein.

De breinen

Ga zo ver mogelijk naar rechts staan en schiet op het brein. Buk om z'n schoten te ontwijken en ga net zolang door totdat-ie dood is. Gooi de telereceiver in het gat en teleporteer er achteraan. Raap de telereceiver op en loop naar links totdat je een lift en een generator vindt. Herlaad je schild en ga terug door het gat. Save het spel.

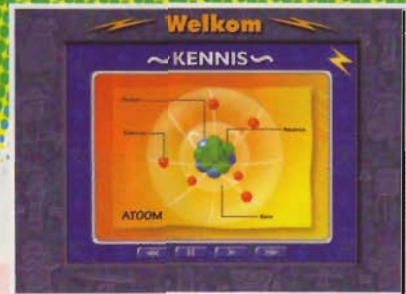
Het meesterbrein vernietig je door afwisselend op de rechter- en linkerkant te schieten. Intussen moet je wel even afrekenen met de aliens die je aanvallen. De beste techniek is om onder in het scherm te wachten en de aliens te doden. Als ze allemaal uitgeschakeld zijn, klim je op de eerste richel links en schiet je op het brein. Ga terug naar de onderkant van het scherm, dood weer wat aliens, klim op de richel rechts en schiet op het brein. Herhaal deze stappen totdat het brein sterft.

De ontsnapping

Ga vanaf het meesterbrein naar rechts, activeer de schakelaar en ga omhoog met de lift. Ga naar rechts naar het volgende scherm en met de lift omhoog naar uiterst rechts. Loop over de sensor, activeer deze en dood de alien die ver-

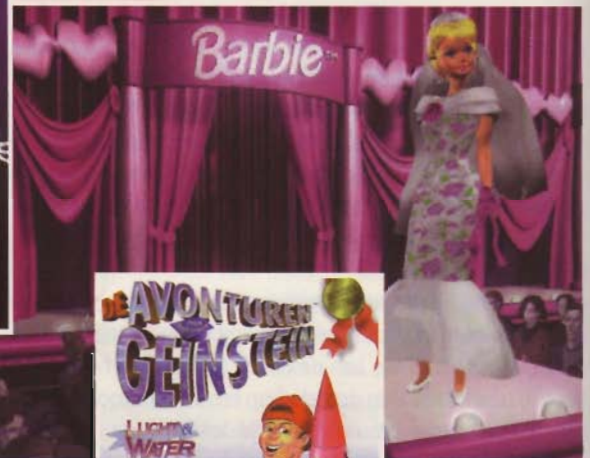
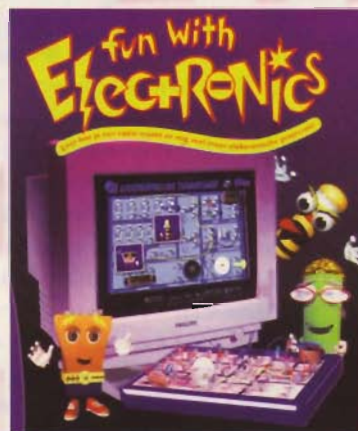
schijnt. Pak de sleutel die het wezen laat vallen en open de deur hiermee. Loop door de deur, omlaag met de lift en dood de aliens die je hier tegenkomt. Loop naar de uiterste rechterkant van het scherm. Gebruik de telereceiver om de groene mist te ontwijken. Raap de telereceiver weer op als je er doorheen bent, gooi hem door de mist terug, maar teleporteer er nog niet naar toe. Loop naar rechts totdat je een boodschap ontvangt en laat dan de atoomlading vallen. Activeer de schakelaar om het aftellen te laten beginnen. Nu moet je alleen nog op tijd ontsnappen voordat de planeet ontploft. Teleporteer naar de telereceiver. Ren door alle ondergrondse schermen terug naar de hangar aan de oppervlakte. Als het je op tijd lukt, ga je door de deur aan het eind van het platform. Druk op de vuurknop en omhoog op de joypad en ga met de lift het ruimteschip in. Dat was 't!

Knutselen en kleren maken

Software alleen is wel eens wat saai. Op een televisie- of computerscherm kunnen natuurlijk de mooiste dingen gebeuren, maar kinderen willen ook graag iets tastbaars in hun handen hebben. Welk kind houdt immers niet van knutselen? Gelukkig zijn softwareuitgevers hier ingesprongen.

Lennie Pardoel

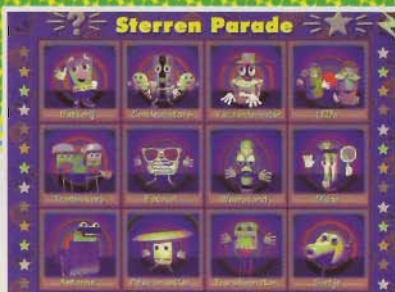

Voor uitvinders en ontwerpers in de dop

Aanvullende materialen

Uitgever Domus begon met het bijsluiten van een 'etch a sketch'-tekenscherm bij een kinder CD-ROM. VNU Interactive volgde met een Pippi Langkous-popje. En onlangs verscheen de CD-ROM *Op Wereldreis*, met een puzzel, schatkaart en stickers. Dit zijn allemaal leuke aanvullingen, maar nog leuker is het als het één niet zonder het ander kan. Als software en materialen elkaar nodig hebben en één geheel zijn. Dit is het geval met *Fun with Electronics* en met *Barbie Designer*. Wanneer kinderen zeven of acht jaar zijn, zijn ze er aan toe zelfstandig te knutselen. Ze kunnen dan uren op hun kamer zitten en met de mooiste creaties te voorschijn komen. Ze willen meestal tot in de details weten hoe de dingen werken en die werking ook zelf ontdekken. *Kijk Zo Werkt Het* en *Professor Geinstein* zijn van die CD-ROM's die daarop inspringen. Er wordt op eenvoudige wijze uitgelegd hoe de dingen in elkaar zitten. Bij *Professor Geinstein* worden ook aanwijzingen voor natuurkundige proefjes gegeven. De materialen zijn zo alledaags dat je er geen scheikundedoos voor nodig hebt, al zou dat wel leuker zijn natuurlijk. Aart Staartjes is de vertellende professor op *Kijk Zo Werkt Het*. We kennen hem als komische professor in het kinderprogramma *Klokhuis* en ook hier is hij behoorlijk komisch.

Fun With Electronics

Het pakket *Fun With Electronics* bevat een CD-ROM en een bouwdoos vol met transistors, snoertjes en weerstanden. Er zitten allerlei materialen in de doos die nodig zijn om stroomkringlopen te maken. Maar voordat je daarmee begint kun je in het onderdeel *Kennis* horen wat elektriciteit is. *Kennis* is een van de vier onderdelen die je uit het beginmenu kunt kiezen. Er wordt verteld wat elektriciteit is en welke functie het in ons leven heeft. Een ander onderdeel is *Hoe werkt het?*. Hierin wordt uitgelegd hoe een gloeilamp, een magnetron, een televisie en nog veel meer werkt. Je kunt er op onderdelen in tekeningen klikken om meer te zien en te lezen over de werking. In het onderdeel *de Sterrenparade* wordt op amuzante wijze uitgelegd wat de functies zijn van de meegeleverde onderdelen in de doos. Bijvoorbeeld wat de 'gezusters' transistors doen. Wanneer je alles bekeken hebt kun je ook je kennis testen door mee te doen aan een quiz. Tussen de onderdelen door kun je altijd even boven aan je scherm op *Weetjes* klikken. Daar zijn leuke korte verhalen over Edison, stroomgebruik, de computer en nog veel meer te lezen. Tot slot het laatste en voor de jonge onderzoeker ongetwijfeld het belangrijkste onderdeel: *de Projecten*. Want hiermee kan het echte werk beginnen!

Het echte werk

Eerst moet je de basisonderdelen op je kartonnen werkbank aanbrengen. De aanwijzingen hiervoor staan zowel in het boekje bij de CD-ROM als op de CD-ROM zelf. In de directory Philips, dus bij programma's, kies je *Monteer Werkbank*. Dus kies nu even niet *Fun With Electronics*. Ben je bij de *Monteerinstructies*? Je ziet dan de uitleg voor de montage op je scherm. Het is de bedoeling dat je de onderdelen uit je doos heel precies in en op de werkbank zet. Voor acht- en negenjarigen is het zeker verstandig de montage in aanwezigheid van een vader of moeder te doen. Sommige onderdelen zijn namelijk gevoelig en kunnen makkelijk kapot gaan als ze verkeerd met de batterij verbonden worden. En dat zou natuurlijk zonde zijn. Maar, zo zeggen de makers van *Fun With Electronics*, hier moet je je ook niet door laten afschrikken, want dat deed de beroemde techneute Scarlet O'Hara ook niet. Zij zei altijd: 'Morgen is er weer een dag'. Een wijze raad. De CD-ROM werkt in ieder geval prima. Er zijn geen haperingen, dus daar zal het niet aan liggen wanneer iets niet lukt.

Wat kun je maken?

Wanneer alles op de werkbank gemonteerd is, kies je een van de 25 projecten. Het lijkt me verstandig er eerst

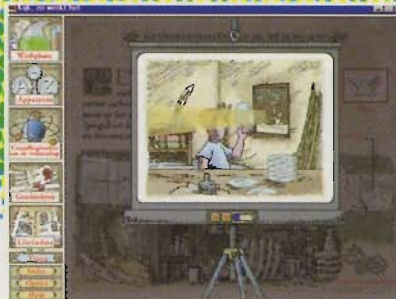
een uit de categorie *Makkie* te kiezen en daarna pas over te gaan naar *de Bollebozen* en *Heksentoer*. Wat heeft *Makkie* je te bieden?: Hier kun je motorlawaai, een lichtdimmer, een stoplicht, een inbraakalarm, een lichtgevoelige schakelaar, een geleidingsmeter, een elektronische haan of een elektronisch tikkertje maken. Bij de *Bollebozen* wordt het iets moeilijker met een zwaailicht, een aanraakgevoelige schakelaar, een lichtorgel, een elektronische tijd klok, een elektronische kaars, een krachtdetector, morsecode of een metronoom. Bij de *Heksentoer* moet je echt volop aan de bak met een muziekorgel, een geluidgevoelige schakelaar, een intercom, een kristalontvanger, een transistorradio, een elektrische thermometer, een flip-flop, een nawerking van het oog of een metaaldetector. Ben je klaar met een van de projecten en is het gelukt om iets te laten knetteren, knarsen of tikken, dan is er een heus diploma met je naam erop. Het ziet er heel professioneel uit, dus misschien helpt het later bij sollicitaties. Deze doos zal in ieder geval het technisch inzicht vergroten. En het pakket is zowel voor jongens als voor meisjes bedoeld.

Kijk zo werkt het

Het boek *Kijk Zo Werkt Het* van David Macauley uit 1984 is nu een multimedia product geworden. Er wordt verteld hoe machines werken, welke uitvindingen er in de loop der geschiedenis zijn gedaan en welke techniek daarachter schuilt. Wanneer je de CD-ROM start kom je in de werkplaats terecht. Daar zie je allerlei werktuigen waarop je kunt klikken. Aan de linkerkant van het scherm kun je steeds kiezen uit apparaten (a-z), grondbeginselen van de wetenschap, geschiedenis en uitvinders. Roep je iets op dan zie je vanzelf of er een camera in het beeld staat of niet. Zo ja, dan is een komische filmpje te zien, gemaakt van de oorspronkelijke tekeningen uit het boek. Aart Staartjes speelt voor de professor die samen met zijn hulpje de mammoet alles wel eens haarfijntjes uit zal leggen. Die humor is volgens de kinderen hier thuis het sterkste punt van deze CD-ROM.

Geheimen der aarde

Het is iedere keer verbazingwekkend hoe kinderen van jongs af aan een groot gevoel voor humor hebben. Aart Staartjes vertelt bijvoorbeeld zeer serieus dat zijn hulpje tijdens het klaar maken van kristallen discussen voor de Olympische mammoetspelen waanvoorstellingen kreeg. Hij hield de discus omhoog voor het raam en zag toen allemaal kleine mammoetjes. Het licht viel in de discus met als gevolg dat de werkplaats in de brand vloog en 'ik op zoek moest naar een nieuwe hulp'. Bij *de Apparaten* krijg je naast een uitleg ook links naar verwante apparaten zoals

bij bijvoorbeeld de gloeilamp de tl-lamp en de kaars genoemd worden. De *Grondbeginselen van de Wetenschap* laat je klikken op voorwerpen zoals een luchtballon of een helicopter en Aart vertelt daar dan meer over. De *Geschiedenis* biedt een uitgebreid overzicht van uitvindingen vanaf het jaar 7000 vr Chr. tot aan 1984. En bij het onderdeel *Uitvinders* kun je kennismaken met hun uitvindingen en hun leven. Het is een zeer aan te bevelen CD-ROM die kinderen wegwijs maakt in de geheimen van de aarde. Enige vereiste is dat ze goed kunnen lezen want niet alle informatie wordt voorgelezen.

Professor Geinstein

Professor Geinstein is qua informatie minder uitgebreid dan *Kijk Zo Werkt Het*, maar biedt weer meer op spelletjes- en proefondervindelijk gebied. Zo kun je op videofilmpjes zien hoe je kleine natuurkundige proeven kunt uitvoeren. Bijvoorbeeld zout water laten koken en laten verdampen zodat het zout overblijft. Of een stuk brandend papier in een fles stoppen en er dan snel een ballon over spannen. Op het bureau van professor Geinstein staat een telefoon waarmee hij gebeld kan worden. Je raakt dan samen met hem in een drietal avonturen verzeild of doet mee aan een drietal uitdagingen. Het is de bedoeling dat je samen met hem problemen oplost. Bijvoorbeeld hoe je een meisje op een onbewoond eiland in de zee aan zoet water helpt. Enig idee?

Barbie Designer

Voor de barbiefans is er de CD-ROM *Barbie Designer*. Dat gebrekkig werkende kindernaaimachientje mag de deur uit, want zonder naald en draad zet je nu met behulp van je printer zelf ontworpen kleertjes in elkaar. Open de doos en zie wat erin zit. Je kunt voor Barbie allerlei soorten kleding kiezen in de *Themastudio*. Er is avondkleding, werkkleding, bruidskleding en vrijetijdskleding. In de doos zul je schoentjes vin-

den die daar bij passen. Heb je een thema gekozen, dan ga je alle onderdelen van bijvoorbeeld de bruidsjurk bewerken. Je kiest eerst een basisontwerp, want er zijn namelijk verschillende jurken van klassiek tot modern. Heb je een jurk gekozen dan kies je uit een reeks stofpatronen, die je op eigen wijze kunt kleuren in de *Kleurenstudio*. Daarna kies je er accessoires bij. Kijk tussendoor in de *Kleedkamer* hoe Barbie eruitziet. Bevalt de creatie? Dan hang je het ontwerp in de *Kast* op een hangertje. Ben je niet tevreden? Weg ermee. Zo kun je allerlei ontwerpen maken en weggooien zonder enige verspilling van stof of papier. Heb je er een heleboel creaties in de *Kast*, dan is het tijd voor de modeshow. Het is dan net alsof je opeens modeontwerper/ster bent geworden. Je staat namelijk ook op de voorpagina van een vooraanstaand modemagazine. Zo zit deze CD-ROM vol met leuke vondsten.

Kleren maken

Na een kritisch oordeel tijdens de show, kies je uiteindelijk het ontwerp dat je wilt uitvoeren. Hiervoor maak je eerst proefafdrukken op gewoon papier, want zoveel speciaal stofpapier zit er niet in het pakket. Wel kun je aanvullingspakketten kopen. Er zijn overigens verschillende soorten stofpapieren. Je hebt er gladde, een beetje satijnachtige stof bij en meer katoenen stoffen. Wanneer je ontwerp erop gedrukt is, knip je het uit en haal je het papier dat er achter zit vanaf. Met de zeer duidelijke uitleg, die je ook kunt uitprinten, vouw je als een volleerd ontwerper jurkjes, blouses, broeken en

nog veel meer in elkaar. Met speciaal zoomband is kwaliteit verzekerd. Voor de aanschaf van Barbiekleertjes hoeft je nu niet meer over een dikke portemonnee te beschikken, want je maakt ze gewoon zelf en nog veel leuker ook. En mocht je toch willen naaien met de naaimachine (van je moeder)....patronen genoeg.

Mattel, de motor achter Barbie, heeft nog meer leuke ideeën in petto, want binnenkort verschijnt een *Barbie Verhalenmaker* CD-ROM en *Barbie Print en Speel*, waarmee je eigen drukwerk kunt maken.

Fun With Electronics,
Philips Media, 8-12 jaar,
prijs f 99,95

Kijk Zo Werkt Het,
Dorling Kindersley,
vanaf ± 8 jaar,
prijs f 119,95

Professor Geinstein,
Scopsoftware
uitgebracht door
Homesoft,
vanaf ± 8 jaar,
prijs f 79,95

Barbie Designer,
Mattel Media,
kinderen vanaf ± 6 jaar,
prijs f 89,95

Hieperdepiep, ik lees! & Ik, Mik, Letterland

Hieperdepiep ik lees!

SchrijftIP: schatgraven

Op de CD-i (en CD-ROM) *Hieperdepiep, ik lees!* kun je schatgraven met de mol, weet je nog? De opdracht luidt: vul het ontbrekende woord in de zin in. Jij moet het goede woord kiezen uit drie woorden. Wist je dat je het spel nog leuker kunt maken? Maak dan ook eens zinnen met die twee andere woorden! Probeer maar eens zinnen te maken met steen en stoel. Je mag ze ook mailen naar cdi@hub.nl als je een Internet-aansluiting op je CD-i-speler hebt (op de computer kan natuurlijk ook). Wanneer je papa en mamma ze niet voor je na kunnen kijken, kijk ik ze wel voor je na. Misschien kun je dan ook vertellen welk spelletje je het leukst vindt van *Hieperdepiep, ik lees!*

SnelleesTIP: post voor Sofie

In *Post voor Sofie* op *Hieperdepiep, ik lees!* zie je een plaatje op de brief en daarnaast vijf woorden waarvan één woord overeenkomt met het plaatje. Om het nog spannender te maken voor jezelf, kun je er je horloge naastleggen of een zandloper, en zo proberen binnen een bepaalde tijd een zo hoog mogelijke score te halen. Dus kijk maar eens hoeveel punten je kunt halen in vijf minuten, zonder fouten natuurlijk. Je kunt jezelf drie verschillende namen geven op het scorebord. Of je speelt het spel met je zusje/broertje/vriendje of vriendinnetje. Maar misschien ben je wel zo goed dat je zelfs van je vader of moeder kunt winnen.

Ik, Mik, Letterland

OntwijkTIP: Kramerije

Kies op *Ik, Mik, Letterland* de wereld met de duif uit het hoofdmenu. Dan kom je in Kramerije waar je een ouderwetse kermis vindt. Loop met Mik naar de achtbaan en stap in. Nadat je in de achtbaan bent geweest en een klavertje hebt verdiend, kun je Mik naar rechts laten lopen in een volgend 'veld'. Daar komt Karbonkel uit de grond en pakt Mik op. Wil je Karbonkel ontwijken, ga dan naar links en spring over de vazen heen door driemaal snel te klikken. Dit is de enige manier om langs Karbonkel te komen.

FilmTIP: hondshaai

Wist je dat er een heuse onderwaterfilm op *Ik, Mik, Letterland* staat? Ga weer naar Kramerije en passeer Karbonkel zoals hierboven beschreven. Ben je over de vazen gesprongen, dan kun je onder een tunneltje door. Passeer het geraamte en klik dan. Je ziet dan een scherm met een speen, een ketting, een lollie en nog meer voorwerpen. Klik nu maar eens op de lollie, dan start de film vanzelf.

VerklapTIP: wilde woud

Kies het konijn uit het hoofdmenu en je komt in het wilde woud. Loop de brug over naar het volgende veld. Je ziet dan een konijn in de boom met een touw eronder. Laat Mik in dat touw klimmen en ga dan terug naar waar je het woud in wandelde. Nu kun je daar aan het begin (bij de stenen) klikken. Je komt dan in een woning onder de grond waar je op een stoel kunt klikken. Ga dan weer terug (door op de pijl linksonder te klikken) en klik op het schilderijtje op tafel (je bent nog steeds in de ondergrondse woning). Verlaat nu de woning en door je cursor onder in beeld te sturen kom je in een volgend veld. Loop met Mik naar de verkeerspaddestoel, en van daaruit naar het houten wegwijsbord en klik. Je kunt dan het spel met woorden die bij 'het' passen spelen. Keer dan terug en loop het volgende veld bovenin binnen. Je ziet dan een huisje. Door de poort kun je niet en wanneer je eromheen wilt lopen verschijnen er plotseling allemaal hekken voor je voeten. Schop ze daarom weg door te klikken. Ga dan het huisje binnen met een klik. Daarbinnen klik je op de houtblokken en daarna op een pannetje. Je speelt weer een spel. Daarna kun je pas naar het volgende veld en kom je bij een groot meer. Spring dan op het vlot bij het konijn en ga het boothuis in. Inmiddels heb je, als je de opdrachten afgerond hebt, twee klavertjes en kun je in het boothuis het eindspel gaan spelen.

Een aquarium waarmee je ook TV kan ontvangen?

Fish TV, het alternatief voor de werkeloze buis.

Hoewel er tegenwoordig steeds meer televisiekanalen zijn en je 24 uur per dag naar zwetende buikspier-trainers kan kijken, komt het gek genoeg toch nog wel eens voor dat je de televisie

niet aan wilt hebben. Het lijkt soms

zelfs alsof, naarmate er meer

programma-aanbod is, de lust tot

kijken recht evenredig minder wordt.

En daar staat die beeldbuis dan werke-

loos in de kamer. Een kil glanzend

zwart oog dat met zijn prominente

aanwezigheid, als een altaar in een

tempel, een stil verwijt lijkt uit te spre-

ken: Zet mij aan, zet mij aan!

Joost Hölscher

Vanaf nu is het gevaar van deze lokroep der satellietsirenen geweken, want inmiddels is de eerste van de serie *Living Screens*, genaamd *Fish TV*, uit. Het is een CD-i die je sombere uitgeschakelde televisietoestel als bij toverslag verandert in een fraai aquarium.

Reuzengoeramis

En niet zomaar een aquarium zoals je gewoonlijk bij mensen thuis aantreft met wat bleke goudvissen, hier en daar een slierterige waterplant en een plastic schatkistje, nee, het zijn de vijf mooiste van de oude aquaria uit Artis. Deze zijn juist het afgelopen jaar na een ingrijpende verbouwing verdwenen om plaats te maken voor veel grotere, moderne bakken. De prachtige oude aquaria hadden als voordeel dat ze vrij kleinschalig waren en zo bij uitstek geschikt zijn voor vertoning op een televisiescherm. Meestal kan je alle wanden van de bakken zien zodat het lijkt of dit de binnenwanden van je TV zijn wat de aquarium-illusie nog versterkt. Het best werkt dit bij de bak met de octopus die soms zelfs als het ware tegen de binnenkant van je beeldbuis vastgezogen zit, maar ook de aquaria met haaien, luipaardtrekkervissen, reuzengoeramis, discusvissen en karpers doen ondanks het gebrek aan echte diepte over het algemeen toch zeer echt aan, hoewel er hier en daar toch wel eens een vis uit beeld zwemt. Het geheel wordt gecompleteerd met een rustgevend borrelend geluid van de luchtpompjes, dat natuurlijk hard of zacht gezet kan worden al naar gelang de sterkte van de blaas.

Vissen voeren

De CD-i zit uiterst eenvoudig in elkaar en eigenlijk verdient hij het predikaat interactief dan ook nauwelijks, maar dat is meteen de voorname charme van dit schijfje: je zet het aan en het speelt eindeloos door tot je het weer afzet. Net een echt aquarium met een aan- en uit-knop dus, alleen zonder de rompslomp van vissen voeren en schoonmaken. Via een vrij eenvoudig keuzeschermpje kan gekozen worden voor één van vijf aquaria dat dan in een eindeloze

loop te zien is, met om het kwartier een nauwelijks zichtbare las, ofwel voor de *play all* functie waarbij alle aquaria om beurten worden vertoond. Deze laatste functie zit verstopt in een thermometer in het keuzemenu, ook een aquarium met uit elk van de vijf bakken een vis erin waarop geklikt kan worden met een wriemelend wormpje dat als cursor dienst doet. Ook de *exit* knop zit op de thermometer waarmee het volledige aantal keuzes van deze CD-i op zeven komt. Dat is te overzien, zou ik zo denken.

Grap

Het schijfje is min of meer als grap gemaakt door Daedalus Productions, de makers van de Monty Python CD-i's, in samenwerking met NOB-interactive, HUB en Artis. Hoewel het idee van een aquarium op je TV niet echt nieuw is, denk maar aan de film *The Lonely Guy* uit 1983, waar Steve Martin naar een aquarium-video zit te kijken als een vriend na even weggeweest te zijn weer binnenkomt en vraagt "Did anything happen?" en in Amerika zelfs een satellietkanaal non-stop aquaria schijnt uit te zenden voor een niet gering aantal abonneés, leek dat juist een behoefte bij de kijkers aan te geven waar in Europa niets mee gedaan werd. Welk medium is er beter geschikt om dergelijk levend behang continu te verschaffen dan CD-i? Goedkoper dan een zender en oneindiger dan een videoband. Maar het moet natuurlijk een grapje blijven en daarom is het goed dat deze schijf voor niet al te veel geld verkocht wordt. Het is volgens Maarten Hesselt van Dinter van Daedalus ook voornamelijk interessant als een poging de toepassingsmogelijkheden van CD-i uit te breiden en niet alleen in de voor de hand liggende richtingen die uitgaan van steeds meer interactiviteit. "Dat is op zich mooi maar moet niet de even waardevolle passievere mogelijkheden uitsluiten. De mate van interactiviteit mag niet het enige criterium zijn voor de kwaliteit van een titel. Verder vonden we het gewoon een geweldig leuk idee, natuurlijk." Over de productie vertelt hij: "De meeste lol hebben

we gehad bij de opname van de octopus. Om die aan het bewegen te krijgen heeft een van onze medewerkers een halfuur lang als een gek lopen springen en dansen en in zijn handen klappen achter de camera. Het werkte wel, kijk maar naar de CD-i."

Luie visliefhebbers

Zelf heb ik vroeger ooit een vissenkomp gehad, maar ik moet toegeven dat ik nogal opgelucht was toen de laatste der goudvissen het uiteindelijk begaf. Al dat schoonmaken van die ruiten en die stomme steentjes beviel me niet optimaal en de drabberig opaakgroene doos die bij ons thuis dan ook op de kast stond kan onmogelijk een prettig biotoop voor mijn zeltogende vissen zijn geweest. Nu is er de ideale oplossing voor luie visliefhebbers zoals ik. *Fish TV* is gezellig en decoratief en als je ziek wordt van de belletjes zet je hem gewoon even op RTL 4. Of andersom natuurlijk. Om het op een echt aquarium te laten lijken heb ik een oud doosje vissenvoer op mijn TV gezet en een thermometer met een zuignap aan de buis geplakt, en inderdaad, ik zou er zelf bijna intrappen. Kortom, deze CD-i is een erg leuke grap die het vooral goed doet op feesten en partijen thuis maar ook tijdens een gewone visite. Niet duur en gemakkelijk via CD-i magazine te bestellen middels de bon in dit nummer. Ik kan het aanraden.

De grootheden leven voort

In de serie *Legends of Popmusic* zijn we inmiddels aangekomen bij de laatste vier titels. Met deze vier documentaires is de collectie compleet. Niet alleen dat, deze laatste vier zijn eigenlijk de klap op de vuurpijl. Hoezeer de House ook haar intrede heeft gedaan, telkens wanneer je nu jonge bandjes ziet optreden, zie je direct de invloeden van deze vier grootheden. Dat is gelukkig nog een stukje erfgoed dat niet teniet is gedaan door de computerhype in de muziek. We hebben het over *The Doors*, *Jimi Hendrix*, *John Lennon* en natuurlijk *The Rolling Stones*.

Rom Helweg

Ik ga er wel eens naar toe. Talentenjachten voor jonge bands. Jochies van twaalf tot achttien, die, nadat ze een sinas hebben besteld, het podium opspringen, een depressief hoofd opzetten en de meest diepzinnige teksten door de microfoon schreeuwen. Wanneer je geluk hebt, wordt er nog wel eens een gitaar stukgeslagen en zie je ze daarna een draai om hun oren krijgen van hun ouders. Dat was toch best een dure gitaar. "Ja, maar dat deden ze in jullie tijd ook!" Vader kan een glimlach nog maar nauwelijks onderdrukken en denkt inderdaad terug aan de tijden van de grootvaders van de hedendaagse popmuziek. Zolang zoonlief maar niet aan de drugs gaat, vindt hij alles best, laadt de versterker in de stationwagon en brengt junior weer naar huis.

The Doors

De eerste aan wie je terugdenkt wanneer het over filosofisch-psychedelische muziek gaat, zijn *The Doors*. De viermansformatie rond zanger-tekstdichter Jim Morrison. Blake schreef ooit eens in een gedicht: "There are things known and there are things unknown. In between there

Morrison had arrogantie. Zo van: ik doe het zo, dus donder op.

Jimi Hendrix

Nog zo iemand die een onmetelijke aanhang had, was *Jimi Hendrix*, de *Prince* van de jaren zestig. Hij begon als begeleider van grootheden als *Little Richard* en *Sam Cooke* in het legendarische Chitlin Circuit, een aantal clubs waarin de zwarte showbusiness een geheel eigen publiek had. Toen hij in 1966 in New York verbleef, kreeg hij een klap van de nieuwe Jazzmolen. Explosieve gitaarsolo's, onmetelijke energie, harde drums, knorrende basen; allemaal hadden ze invloed op het spel dat *Hendrix* onsterfelijk zou maken. Figuurlijk gesproken, want ook *Hendrix* kwam door een overdosis om het leven. Aan de lezer om te beoordelen of dat zelfmoord was of niet.

are doors." Daarmee bedoelde hij waarschijnlijk dat je er iets voor moet doen om bij de onbekende of onverklaarbare wereld te komen. Dat inspireerde Morrison tot de naam *The Doors*. Ten eerste omdat alle bands met *The Doors* begonnen in die tijd, en ten tweede omdat hij zijn publiek de ogen wilde openen voor het onbekende. Dat die goeroe-houding hem tenslotte noodlottig zou worden, kon hij nog niet vermoeden.

Navolging

Morrison zag zichzelf vooral als dichter en filosoof. Hij las, nee, hij verslond drie tot vijf boeken per dag; van Jung tot Thomas en van Freud tot Lao Tse. Als je dan geen geeste-

Lichaam en ziel

Hendrix was niet zo'n fantastische zanger, maar wist met zijn donkere stem net dat vleugje vocaal aan de band te geven dat het publiek uitzinnig maakte. Maar nooit zo uit-

Men zag hem als een god.

Gewone regels golden niet meer. Alles mocht.

lijke bagage hebt.... Toch zou hij nergens geweest zijn zonder de drie muzikanten die samen met hem *The Doors* vormden. Robbie Krieger, Ray Manzarek en John Densmore waren van oorsprong Jazzmuzikanten. Jazz was echter in die tijd een undergroundstijl geworden onder leiding van Sun Ra, Eric Dolphy, Archie Shepp en Sonny Rollins. Voor het vocale gedeelte werd het toch tijd voor een nieuwe stroming. *The Doors* was een band die daarin voorzag. Geen basgitaar, maar bas vanuit de toetsen, filosofische teksten en een stemgeluid dat voorheen nog nooit iemand had voortgebracht. Morrison kon uiteindelijk zijn eigen gedachten niet meer aan en ontnam zichzelf het leven. Zoals zijn depressieve boodschappen tijdens zijn leven al te serieus werden opgevat, kreeg hij ook na zijn dood een soms wat overdreven navolging. Denk maar aan Ian Curtis van *Joy Division* en Kurt Cobain van *Nirvana*.

zinnig als wanneer hij welhaast opsteeg van de grond door zijn eigen gitaarsolo's, of was het zijn drugsgebruik? Over goeroes gesproken, er is geen gitarist die niet is beïnvloed door Jimi Hendrix. Als er iemand was die met zijn hart speelde en van wie de gitaar een verlengstuk was van zijn lichaam en ziel, dan was het *Jimi Hendrix*. We zien bijzondere live opnames van nummers als *Voodoo Chile*, *Purple Haze* en *Johnny B. Goode*.

John Lennon

Wanneer je aan *Jimi Hendrix* denkt, denk je al gauw aan de lange sluike haren met bloemetjes erin, de paars geverfde T-shirts, de lange sit-ins, kortom *The Flower Power*. Iemand die daar misschien wel veel actiever een rol in heeft gespeeld, is de liefdesgoeroe *John Lennon*. *Lennon* werd natuurlijk vooral bekend als zanger, gitarist

VERKRIJGBAAR OP CD-i EN PC CD-ROM

Tatjana

UNCOVER:
FEATURING
TATJANA

Snelheids- en behendigheids-
game met 40 onthullende,
veel nog nooit gepubliceerde
Tatjana foto's.

fl. 39,95

**"ONTMOET
TATJANA!"**

Doe mee aan de prijsvraag en
maak kans op een etentje
met Tatjana of één van
de andere prijzen.

Let's make things better.

Bel voor meer informatie de Philips
Consumentenlijn: 06-8406 (20 cpm)
<http://www.cd-online.nl/>

PHILIPS

Philipscdi.com

van *The Beatles* waarin hij samen met *Paul McCartney* voor het grootste en belangrijkste muzikale erfgoed van deze eeuw heeft gezorgd. Naast zijn muziek was *Lennon*, net als *Hendrix* en *Morrison* een heel belangrijke maatschappelijke

persoonlijkheid. Niemand droeg echter de boodschap van Love, Peace en Happiness zo uitdrukkelijk uit als *Lennon*.

Je merkt waar hij vandaan komt.
Dat wil hij in zijn muziek ook zeggen.

Yoko Ono

Tijdens de hoogtijdagen van *The Beatles* werd *Lennon* bevangen door de Indiase goeroes. Dat was vrijwel direct te horen in de muziek, zoals op *Sgt. Pepper's Lonely Hearts*

Club Band. Hij nam niet alleen de Flower Power gedachte, die op Indiase leest geschoeid was, mee naar het Westen, maar ook een vrouw: Yoko Ono. Vanaf het begin was het tweetal onafscheidelijk en ze staken dat niet onder stoelen of banken. Zo sliepen zij eens in een tweepersoons bed in een Amsterdamse etalage. Bij wijze van vredesdemonstratie. Ono had zo'n grote invloed op *Lennon* dat hij zijn hele leven naar haar wensen richtte. Na het uiteenvallen van *The Beatles* richtte hij dan ook de band met de naam *Plastic Ono Band* op. Daarvandaan kwamen hits als *Give Peace A Chance*, *So This Is X-Mas* en *Imagine*.

Vreedzaam?

Lennon stond bekend als een strontewijze, maar uiterst intelligente man. Hij wist altijd iedereen zijn plaats te wijzen en had werkelijk lak aan alles. Als één van de weinigen accepteerde hij de wereld niet zoals het was, met al het geweld en onnodige oorlogen. Maar ook hij stierf geen natuurlijke dood. Hoe vreedzaam ook, *John Lennon* wordt op 8 december 1980 voor zijn appartement doodgeschoten door een maniak. Daarmee kwam een einde aan de hoop van velen dat *The Beatles* ooit nog bij elkaar zouden komen. Maar het belangrijkste was dat er een einde kwam aan het leven van de grootste componist-tekstschrijver die de popmuziek heeft gekend.

The Rolling Stones

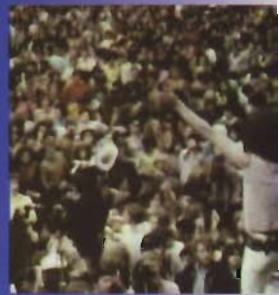
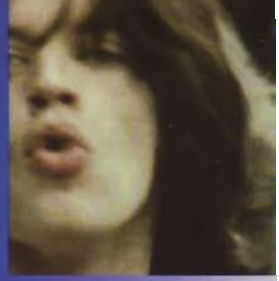
In tegenstelling tot de vorige drie legendes van de popmuziek, die allemaal een onnatuurlijke dood stierven, zijn *The Rolling Stones* (op één trieste uitzondering na) nog springlevend. *Keith Richards* lijkt bij iedere ademtocht zijn laatste lucht te verbruiken, maar hij is er nog steeds. *Charlie Watts* is inmiddels een grijze grootvader, maar drummen doet hij nog steeds. Alleen *Mick Jagger* lijkt nog niets van zijn eeuwige jeugd te hebben ingeleverd. Hij loopt dagelijks nog steeds een groot deel van de marathon, als hij dat al niet op een podium doet. Eindelijk hebben de *Stones* immers toegegeven dat ze zullen blijven spelen tot ze erbij neervallen. Wanneer je zoveel geld hebt verdiend met je muziek, dan moet dat wel met de lol in het spelen te maken hebben.

Effect op de huidige muziek

Gelukkig waagt de serie *Legends of Popmusic* zich niet aan de zoveelste biografie van al deze wereldsterren. De subtitel is niet voor niets *The Roots of Modern Music*. We krijgen in deze serie te zien wat voor effect de muziek van deze grondleggers van de pop heeft gehad op de hedendaagse muziek en muziekbeleving. Zo krijgen we bijvoorbeeld van *Africa Bambaataa* te horen dat *The Stones* nota bene de band was die de Blues in Amerika (her-)introduceerde. Door de muziek van *The Stones* gingen de Amerikanen eindelijk eens luisteren naar 'hun eigen' *Muddy Waters*, *Buddy Guy* en *BB King*. En dat terwijl *The Stones* eigenlijk geen van allen briljante muzikanten waren. *The Rolling Stones* speelden geen Rock'n Roll, ze waren Rock'n Roll. En zijn het nog steeds!

De grootheden

Legends of Popmusic bestaat uit twaalf afleveringen die allemaal de invloed beschrijven die een bepaalde muzikale grootheid heeft gehad op zijn volgelingen en zijn tijd. Geen saaie documentaires, maar veel muziek (vaak unieke opnames), afgewisseld met korte, zeer interessante interviews met mensen die er verstand van hebben. Als je wilt weten waar een essentieel deel van de muziek begonnen is, moet je hier wezen.

De eerste twee delen van de serie *Legends of Popmusic* zijn verschenen in *CD-i Magazine* nummer 4 en nummer 12 van 1996.

Gouwe ouwe

The Ultimate Video
Jukebox

op herhaling

De Kroeg van de toekomst is
hoogstwaarschijnlijk het
volgende project van Chriet
Titulaer. Een virtueel biertje dat
je voor de rest van de avond op
een prettige dronkenschap houdt,

holografische serveersters en een
barman met een geïmplanteerde
chipper. Maar het belangrijkste:
een Video Jukebox. Met muziek
uit de betere tijden. Als voor-
proefje op de toekomst is er nu
een tweetal CD-i's uitgekomen:

The Ultimate Video Jukebox

Volume I en II.

Benji Idenweg

Het kan aan mij liggen, maar dit is de eerste CD-i die ik tegenkom, die tegelijkertijd als CD-ROM fungeert. Maar goed, we beperken ons tot de CD-i functie. Wanneer we de CD-i opstarten krijgen we de boodschap "Please wait while the CD is loading". Dat belooft wat. Waar bij de minder uitgebreide titels het beeld vrijwel direct verschijnt, heeft de CD-i-speler hier wat meer tijd nodig. En inderdaad, het resultaat mag er wezen.

Zappen

De vormgever van de CD-i heeft waarschijnlijk een flits van inspiratie gehad bij het maken van het openingsscherm. Een mix van Star Trek en Wurlitzer geeft ons de mogelijkheid om met een simpele druk op de knop van de afstandsbediening een wereld van muziek, beeld en informatie binnen te gaan. Hoewel het per disc maar om tien tracks gaat, zijn er legio mogelijkheden om meer te weten te komen over de artiesten en de betreffende tracks. Natuurlijk is het mogelijk om de tracks in de gegeven volgorde af te spelen, maar er is ook een optie om een eigen volgorde aan te geven. Al in het openingsscherm krijg je een 'sneak preview' van het nummer dat je kunt zien, in een klein schermje onderaan het beeld. Door middel van een ingenieus systeemje kun je 'zappen' tussen de verschillende nummers.

Informatie

Maar dat is nog niet de helft van de mogelijkheden. Over iedere track is uitgebreide informatie te vinden door op de knop Info te drukken. Dan krijg je drie mogelijkheden: Band, Artist en Track. Band geeft informatie over de groep die te horen is. Bij *Blondie* krijg je natuurlijk informatie over de Band *Blondie*, terwijl de keuze voor Artist meer gedetailleerde informatie biedt over *Debbie Harry*. Via de knop Track kom je precies te weten hoe het nummer tot stand gekomen is.

Wanneer je het dan zat bent en je denkt dat je alles al weet, ga je naar de optie Quiz. Hieronder vind je een meerkeuze-Trivia-Quiz, die je met maximaal vier personen kunt spelen. Zet er nog even geen geld op, want de vragen mogen dan multiple-choice zijn, ze zijn allesbehalve makkelijk. Wist je bijvoorbeeld dat de eerste producer van *Tears For Fears* ook de oude kraker *Adam and the Ants* produceerde? En wie was de suïcidale zanger van *Joy Division*?

Gouwe ouwe

Maar goed, nu de muziek. De samenstellers hebben een smaak die je niet in een hokje kunt plaatsen, en dat maakt het waarschijnlijk zo goed. Zo staan er tracks op van 'gouwe ouwe' als *Barry White*, maar

ook van eendagsvliegen zoals *Ultravox* ("herinnert u zich deze nog-og-og-og?"). Ik heb het al vaker gezegd, voor elk wat wils klinkt nogal cliché, maar dit komt aardig in de buurt. Om een overzichtje te geven. *Blondie* was toch wel een idool voor het begin van de New Wave rage met het nummer *Heart Of Glass*. *Joy Division* ging verder waar *The Doors* ophielden met het nummer *Love Will Tear Us Apart*. *The Eurythmics* scoorden hoog met de ogen van *Annie Lennox*, maar *Sweat Dreams* werd een echte hit. *Ultravox* verdween net zo snel van het podium als dat ze kwamen, maar het nummer *Vienna* wordt nog steeds gedraaid. *Tears For Fears*, toen nog Orzabal en Smith, wist een verdacht goed gelijkende Beatles Sound te creëren met het

nummer *Sowing The Seeds Of Love*. *Spandau Ballet* met de broertjes Kemp (Camp?) kreeg de handen massaal de lucht in met *True*. Ondanks het feit dat *The Christians* meerdere succesvolle albums hebben gemaakt, werd alleen *Harvest For The World* een bescheiden hit. Een prachtige clip overigens. Over clips gesproken: *Godley & Creme* waren betere clipproducenten dan musici, maar *Cry* werd een klapper. En tot slot *Sinead O'Connor*. In een pact met de maatschappij heeft zij haar haar ingeruild voor een prachtige stem. Mandinka geeft je de rillingen over de rug.

Kwaliteitsmuziek

Volume 2 heeft weer een geheel ander repertoire. Wie kent bijvoorbeeld nog *Mica Paris*? Ik vond haar nog beter dan *Anita Baker*, maar bij haar bleef het bij het hitje *Like Dreamers Do*. Op het hitje van *New Order* - de afsplitsing van *Joy Division* na de zelfmoord van Ian Curtis - na, alle-

maal zwarte muziek op deze CD-i. *Womack & Womack*, *Barry White*, *M-People*, *Cameo* en *Billy Ocean*. Het swingt wat meer, er zit wat meer diepte in de stemmen. Niet beter of slechter dan Volume 1, maar anders. De beeldkwaliteit is redelijk tot goed te noemen. Je merkt toch dat de hoeveelheid informatie op een CD-i bepalend is voor de beeldkwaliteit. Alles bij elkaar opgeteld heb je hiermee een uitstekend resultaat in handen. Gewoon, zoals het hoort. Goede informatie, geen onzin, geen overbodige franje, maar degelijkheid van top tot teen, zonder saai te worden. En gelukkig prima geluidskwaliteit. Kortom, gewoon weer eens genieten van ouderwetse kwaliteitsmuziek.

Gat in de markt?

Het is te hopen dat er in deze serie nog veel titels uitkomen. Het zou best eens kunnen zijn dat dat succes alleen maar zou groeien. Misschien ga ik maar eens een kaartje naar Eindhoven sturen, of ze geen echte Video Jukebox zouden kunnen ontwikkelen, waar je voor een kwartje je favoriete nummer én clip kunt kiezen. Volgens mij heb je hiervoor een grote afzetmarkt in het steeds groeiende horecabestand in Nederland. Daarmee hoop ik overigens niet dat Chriet Titulaer's voorspellingen uitkomen. Mijn biertjes heb ik in plaats van virtueel namelijk nog steeds het liefst gewoon nat.

Volume 1

Blondie
Joy Division
Eurythmics
Ultravox
Tears for Fears
Lisa Stansfield
Spandau Ballet
The Christians
Godley & Creme
Sinead O'Conner

Volume 2

Mica Paris
R. Kelley
Third World
New Order
Cathy Dennis
M People
Womack & Womack
Barry White
Billy Ocean
Cameo

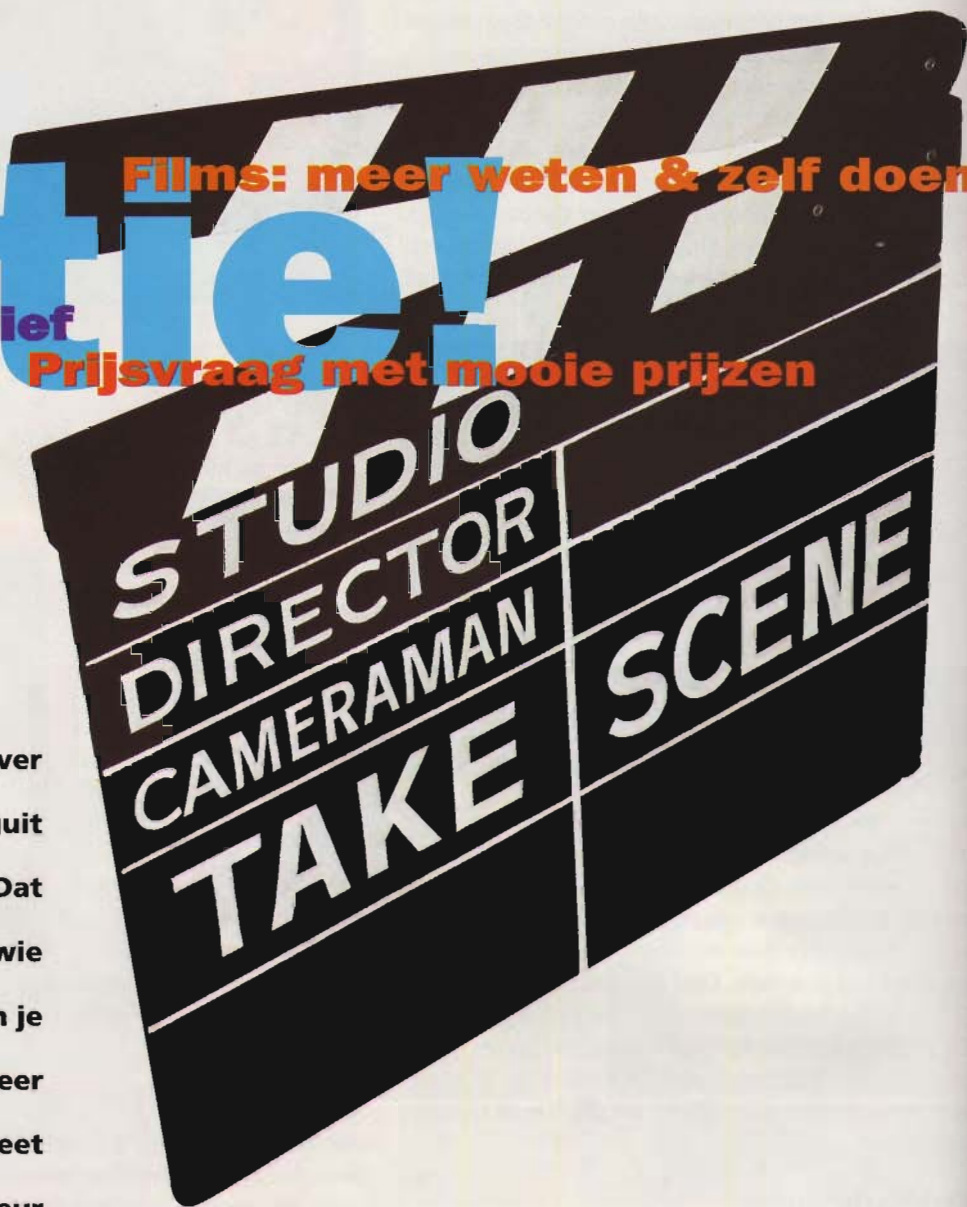
CD-i/CD-ROM
Engels
OmniMedia

Video Jukebox

Actie!

Films: meer weten & zelf doen
 Films Interactief
 Prijsvraag met mooie prijzen

Films zijn er om lui achterover in de bioscoopstoel of languit op de bank naar te kijken. Dat is zo en dat blijft zo. Maar wie heeft dat niet, dat je van je favoriete acteur of -trice meer wilt weten, of niet meer weet wie-ook-al-weer de regisseur was van die ene film, kom-hoe-heet-die? Gelukkig is er met de komst van Internet en CD-ROM voor ons filmfanaten een zeer grote hoeveelheid informatie en nieuws beschikbaar gekomen die voorheen alleen in dure filmboeken of filmtijdschriften te vinden was.

De hele redactie

Wij hebben alles wat met film te maken heeft maar eens op een rijtje gezet. Wij hebben reeds een grote hoeveelheid titels op Video CD (zie ook ons overzicht in CD-i Magazine van november vorig jaar) en dat aantal zal dit jaar alleen maar groeien. Zeker als de opvolger van Video CD, DVD, zal verschijnen en nog meer films in uitstekende kwaliteit te zien zullen zijn.

Zelf doen

We hebben alles maar eens uit de kast getrokken. Zo hebben we een hoop Internet-adressen met film-nieuws. Er is een bespreking van een drietal CD-ROM's met achtergrondinformatie over een aantal recente speelfilms. We zetten een aantal interactieve encyclopedieën op een rijtje. Als uitsmijter hebben we een niet misselijke prijsvraag als onderdeel van onze vierde DVD-update.

Waar zullen we eens beginnen?

Filmencyclopedieën zijn er in soorten en maten. In boekvorm zijn er verschillende die volledigheid pretenderen. Uitgebreid zijn ze bijna allemaal, volledig nooit. Al was het alleen maar omdat er elke dag weer films bijkomen. Hier hebben we het dan ook niet over speelfilmencyclopedieën in boekvorm. Vaak is het een crime om iets te zoeken, juist omdat je de titel niet weet en andere indexen ontbreken. Vaak wel handig om, met de TV-gids van de volgende week in de aanslag, te beslissen wat je wilt opnemen. Er staan vaak ook prachtige zwart/wit foto's in. Maar als echte naslagwerken zijn ze niet makkelijk te gebruiken.

Sybrand Frietema de Vries

Al deze links kun je ook vinden via:

<http://www.hub.nl/kiosk/cdi/cdi9701/ffilm701.html>

Filmjaarboek 1990-1995

Eén uitzondering op de encyclopedieën in boekvorm willen we toch maken. Voor het *Filmjaarboek 1990-1995*. Enerzijds omdat het goed verzorgd (handige regisseursindex, goede credits) en compleet (met alle films, hoe onbekend ook, die uitkomen in Nederlandse bioscopen) is, anderzijds omdat is aangekondigd dat dit initiatief elk jaar wordt voortgezet. Dit naslagwerk is ook opgenomen in onze prijsvraag.

Hyperlinks

Filmgegevens lenen zich bij uitstek voor een eenvoudige zoekstructuur en interactieve links. Dat klinkt ingewikkeld maar maakt het vinden kinderspel. Voorbeeld: je wilt weten in welke films van Hitchcock Ingrid Bergman heeft geacteerd. Je laat de database zoeken naar de twee namen en je krijgt de drie films een paar seconden later op je scherm te zien. Door middel van de links kun je meteen verder kijken bij die films. Het grote voorbeeld van zo'n database is de *Internet Movie Database*.

Het echte werk

De *Internet Movie Database* (IMDb) heeft een schat aan gegevens die op een hele slimme manier aan elkaar gelinkt zijn. De laatste stand van zaken is dat meer dan 85.000 films en 300.000 personen zijn opgenomen met in totaal niet minder dan 1.250.000 verschillende ingangen. De IMDb groeit nog steeds omdat zowel de nieuwste als hele oude en onbekende films steeds worden toegevoegd. Sterker nog, iedereen kan daar aan meedoen omdat dit project afhankelijk is van de gebruikers. Dat heeft ook zijn

Alles wat je wilt weten op een rijtje

Filmencyclopedieën Internetlinks

keerzijde. Van de grote Hollywood films zijn er veel gegevens beschikbaar maar van onbekende films is de informatie vaak niet compleet of niet volledig betrouwbaar. Veel Europese films zijn summier opgenomen. Lezers in Nederland en België kunnen hier misschien een steentje aan bijdragen zodat 'onze' films in deze filmdatabank een goede vermelding krijgen.

Voor elk wat wils

In Nederland is er de *Filmkoerier* met Nederlandse informatie over zo'n 15.000 films. Er zijn meer databases met specifieke genres, favoriete actrices en regisseurs. Zo is er een James Bond home page met alle informatie over de films van 007. En natuurlijk is er een Alfred Hitchcock site waarin de Master of Suspense wordt geëerd. Heb je liever science fiction, dan kun je nu meer informatie op het Net vinden dan je de rest van het jaar kunt bekijken. Zelf de wat obscuurdere sub-genres als Hong Kong Knok films worden door fans van tekst, beeld en uitleg voorzien. En –uiteraard– zijn er voor voormalig Baywatch-ster Pamela Anderson letterlijk duizenden homepages opgericht.

Roddels en ander filmnieuws

Voor een goede filmroddel kun je terecht bij een aantal sites. Nieuwe films worden aangekondigd op de meestal zeer fraaie sites van de grote filmstudio's. Wij vinden die van *PolyGram* bijvoorbeeld erg mooi.

Nadeel

Met een aantal uitzonderingen zijn de meeste sites die wij hierboven noemen allemaal en helemaal in het Engels. Dat verandert gelukkig, er komen steeds meer Nederlandse en Vlaamse filmfans bij. Surf ze!

BiosDisk

Ook op Video CD verschijnt al ruim een jaar de *BiosDisk* (zie ook Nieuws van deze maand). Hierop staan trailers en zogenaamde 'specials' van de voornaamste bioscoop releases. Enkele muziekclips en summiere biografieën maken het een leuke interactieve schijf die om de maand een goede teaser is voor bioscoopbezoek

Heb je je film uitgekozen, dan kun je via Internet zoeken waar die film draait in jouw woonplaats. Vaak zijn er op die sites ook besprekingen te vinden van lokale filmfans. Begin hiervoor bijvoorbeeld op de site van de Telegraaf.

Links Links Links

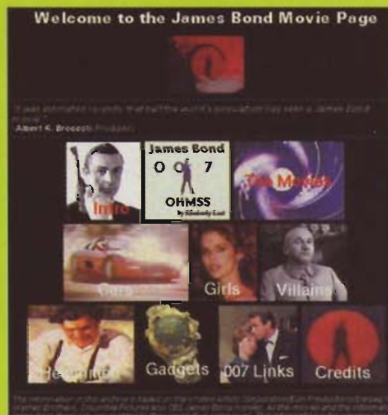
Film & Internet, een geslaagde combinatie

Internet Movie Database, waarschijnlijk de grootste hoeveelheid gegevens over films ter wereld
<http://uk.imdb.com/>

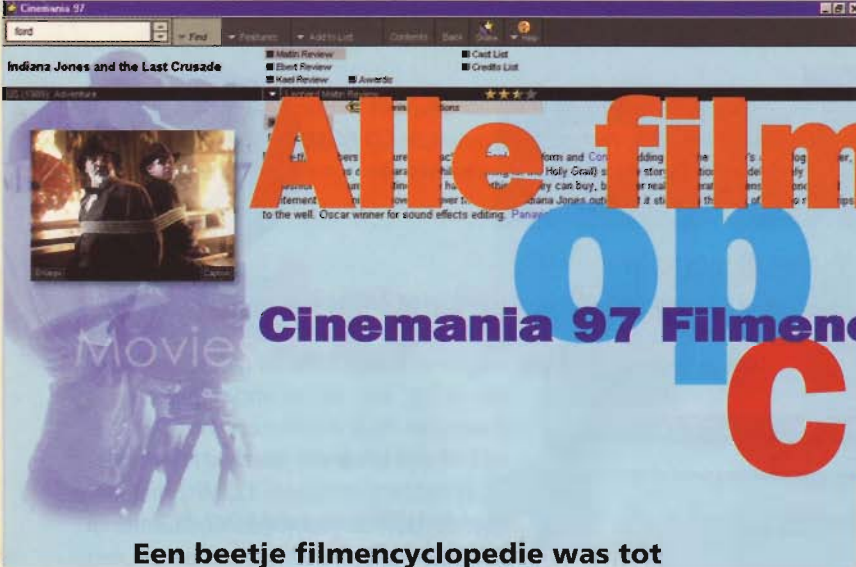

De Filmkoerier
http://www.kabelkoerier.nl/main/html/ency_b.htm

James Bond home page
<http://www.dur.ac.uk/~dcs3pjb/jb/jbhome.html>

Alfred Hitchcock site
<http://nextdch.mty.itesm.mx/~plopezg/Kaplan/Hitchcock.html>

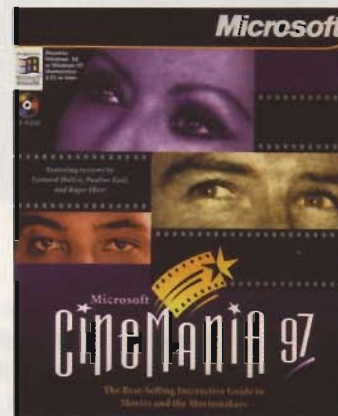
Alle films op één CD-ROM

Cinemania 97 Filmencyclopedie op CD-ROM

Een beetje filmencyclopedie was tot nu toe een dik boekwerk in minimaal 2 delen. Niet te tillen zo zwaar en qua formaat te onhandig om in te kijken. Bovendien betekende het raadplegen van zo'n naslagwerk bladeren, bladeren en nog eens bladeren. Al die ellende is over met een filmencyclopedie op CD-ROM.

Klaas Smit

W Cinemania 97 is het meest volledige voorbeeld van zo'n digitaal naslagwerk. Meer dan 32.000 items zijn verzameld die op vele manieren toegankelijk zijn. Je kunt bijvoorbeeld kiezen op acteur, filmgenres, regisseur, land, recensies en biografieën. En wanneer je informatie over bepaalde films of bepaalde acteurs vaker wilt bekijken, sla ze dan op in een speciale lijst. Je kunt verschillende lijsten samenstellen, zodat je een volgende keer niet weer dezelfde zoektocht hoeft af te leggen.

Voor wie?

Is een Internet-adres geel gekleurd, dan betekent dit dat de pagina's alleen te bekijken zijn met de browser uit het CD-i Internet-pakket. Een rood adres is alleen te bekijken met behulp van Internetsoftware die op een computer draait, een blauw adres is zowel leesbaar voor gebruikers van het CD-i Internet-pakket als voor computergebruikers.

Alles voor SF fanaten

<http://sflovers.rutgers.edu/Web/SFRG/sfrg11.html#Movies>

Stanley Kubrick's 2001

<http://www.design.no/2001/>

Welcome to the Hong Kong Movies Homepage!

Hong Kong Knok
<http://www.jyu.fi/~tjko/hkmovie/>

Our regular features:

- New to Hong Kong movies? Then [read this!](#)
- We have lots of [local stored information](#) - filmographies, film lists, interviews, reviews, FAQ and more.
- Try our [searchable database](#) with information about Hong Kong movies and actors!
- There are many other places where you can find things related to Hong Kong movies - pictures, listings, discussions, and more. Try out these [links to the internet!](#)

2001: A Space Odyssey Internet Resource Archive

- Pictures and Multimedia
- Sounds
- Links
- Chat
- Other Resources

- Join the continuous Java-enabled Chat session!
- Submit your work for the [ESSAYS](#) section!
- Coming soon: The 2001 Fan!

Maintained by George DeMet, demet@nyu.edu
 Designed by [Eskilander Internet Services](http://www.design.no)

The information and material provided on this and the following pages is intended for non-commercial educational and instructional use only. 2001: A Space Odyssey is copyrighted by Turner Entertainment and Metro Goldwyn-Meyer, Inc.

PROMOTION WITH A PUNCH... THE LINK EXCHANGE!

Member of the Internet Link Directory

Intergriz.ktiv Design as

Willekeurig

Het grote voordeel van een film-encyclopedie op CD-ROM is dat je van het ene op het andere kunt overstappen zonder je vingers tussen de bladzijden te houden. Stel je begint bij Harrison Ford. Alle films waarin hij heeft gespeeld worden getoond. Ook acteurs die zijn tegenspelers zijn in die films worden genoemd.

Meestal zijn de namen van acteurs en films blauw gekleurd; het zijn hyperlinks. Wanneer je bijvoorbeeld klikt op de naam Sean Connery, dan kom je bijna vanzelf terecht bij de James Bond films. Je kunt je werkelijk een ongeluk klikken, zonder ook maar één keer dezelfde informatie tegen te komen. Geheel willekeurig kom je zo al je favoriete acteurs, regisseurs en films tegen. Sterker nog, je leert nog heel wat over films die je niet kende of allang was vergeten.

Internet

De makers van deze CD-ROM hebben heel goed begrepen dat een encyclopedie al achter loopt bij verschijnen. Om je toch up-to-

date te houden kun je op elk gewenst moment verbinding maken met Internet, rechtstreeks vanuit de CD-ROM. Op Internet staan de meest recente films plus previews van films die binnenkort gaan verschijnen.

Conclusie

Film liefhebbers die een computer hebben kunnen niet zonder *Cinemania 97*. Een bezwaar zou de prijs kunnen zijn, maar bedenk dat je voor die prijs ook nog eens foto's, film- en geluidsfragmenten krijgt, die in de encyclopedieën in boekvorm vaak ontbreken. Wees er wel op bedacht dat je een 'stevige' Pentium PC moet hebben, minimaal 133Mhz met voldoende (16Mb) intern geheugen om snel door de disc te kunnen lopen en om een beetje vloeiend beeld te hebben bij de fragmenten.

Cinemania 97

PC CD-ROM
Microsoft
023-5677877
f 129,95

Roddels & nieuws

Coming Attractions

<http://www.islandnet.com/~corona/films/intro.html>

The Hollywood Reporter (dagelijks!)

<http://www.hollywoodreporter.com/>

Films in the Work

<http://www.boxoff.com/cgi/filmwork.pl?filename=filmwork.txt>

AWARD-WINNING SITE | FEEDBACK COMMENTS, SUGGESTIONS | JOIN US | HOME SWEET HOME

COMING ATTRACTIONS

Sections

- COMPLETE FILM LISTINGS
- LISTINGS BY GENRE
- FILM ARCHIVES
- LISTINGS BY STAGES OF DEVELOPMENT

Attention Studio Employees!

Interested in increasing visibility for your film? New casting crew changes to release to the public? Want to expand opportunities for the promotional phase of your project? Then you will want to look at our [studio information options](#).

We are proud to feature the [Sound Bites](#) page!

Trade dress (TM) and copyright (©) are held for name, character and related television properties retained within the settings of Coming Attractions by their respective trademark and copyright holders. All other original material is copyright © 1998-1999 Corona Productions unless otherwise indicated.

Films Studio's

Disney is natuurlijk op het Net te vinden

<http://www2.disney.com/>
DisneyPictures/

Fox Interactive
<http://www.foxinteractive.com/>

Lion's Den (MGM)
<http://www.mgmua.com/>

CHUNGKING EXPRESS

A WUOLFE PRODUCTION RELEASE

DIRECTOR: Wong Kar-Wai
PRODUCER: Chan Yik-Kwan
PRINCIPAL CAST: Maggie Cheung, Chris Maki, Tobe Hooper, Tony Leung Chiu-Wai, Faye Wong

CHUNGKING EXPRESS is the latest film from Wong Kar-Wai's 'In the Mood for Love' series, which produced the hit movie 'In the Mood for Love'.

CHUNGKING EXPRESS is the first feature film from the 'In the Mood for Love' series, which produced the hit movie 'In the Mood for Love'.

DOWNLOAD VIDEO AND MORE

MORE FROM OUR TRUSTED LIST

Miramax Films
<http://www.miramax.com/>

2 Stoere Schotten

Steeds vaker verschijnen er CD-ROM's over films.

In de stijl van 'The making of...' kun je uitgebreid nagenieten van

je favoriete film.

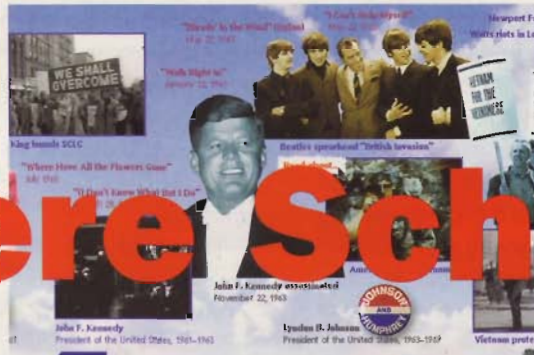
Braveheart, Forrest

Gump en Rob Roy:

Legend of the Myst zijn drie interessante nieuwe

titels die binnen dit kader vallen.

Sieds de Boer

1 Een trio CD-ROM's achter de schermen

Simpele

De genoemde films blijken dankbare onderwerpen voor het maken van prachtige multimedia-producten. Philips Interactive Media heeft deze uitdaging dan ook met beide handen aangegrepen. Speciaal voor diegenen die meer te weten willen komen over de achtergronden van de film Rob Roy is de CD-ROM *Rob Roy: Legend of the Myst* gemaakt. Je bent getuige van het hele productieproces van de film over deze legendarische persoon. Aan de hand van historische achtergrondinformatie, beeldmateriaal, interviews met de schrijver, regisseur en de cast krijg je een goed beeld hoe de film Rob Roy tot stand is gekomen. Daarnaast zijn er sfeervolle beelden van de locatie: de Schotse Hooglanden. Een goede

aanvulling is verder de interactieve afdeling waarin je meer informatie over Schotland kunt opzoeken. Zo kun je bijvoorbeeld kiezen uit onderwerpen als de Schotse mysteries zoals het monster van Loch Ness, je kunt meer te weten komen over beroemde Schotse persoonlijkheden of over belangrijke gebeurtenissen en plaatsen uit de Schotse geschiedenis. *Rob Roy: Legend of the Myst* is dus niet alleen onderhoudend, maar bevat ook nog een schat aan leuke en interessante wetenswaardigheden.

Braveheart

Bij *Braveheart* kun je een kijkje achter de schermen nemen van deze veelbekroonde speel-

Paramount Pictures Online
<http://www.paramount.com/home/index2.html>

Polygram
<http://www.polygram.com/>

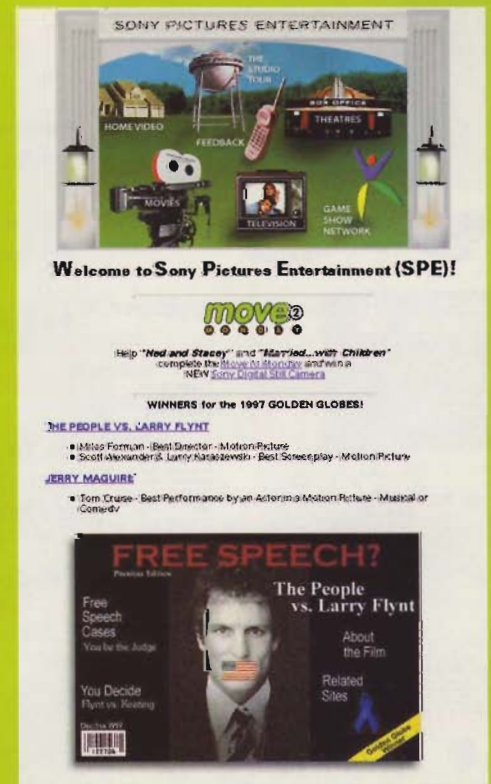
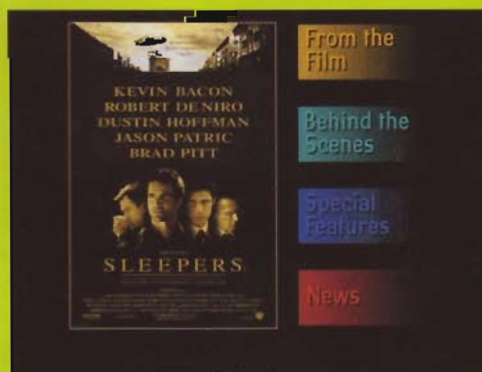
Sony Pictures Entertainment
<http://www.spe.sony.com/Pictures/SonyMovies/index.html>

Sony Pictures Entertainment
<http://www.spe.sony.com/Pictures/index.html>

Twentieth Century Fox
<http://www.fox.com/cgi-bin/index.pl>

United International Pictures
<http://www.uip.com/>

Warner Bros
<http://www.warnerbros.com/>

film, waarin Mel Gibson op schitterende wijze de hoofdrol vertolkt. Ook bij deze CD-ROM worden er interviews gegeven en zijn er beelden van de verschillende locaties. Inhoudelijk blijkt *Braveheart* sterke overeenkomsten te vertonen met *Rob Roy*. De productie gaat over de Schotse vrijheidsstrijder William Wallace, alias Braveheart. Hij strijdt tegen de onrechtvaardige Engelse wetten die opgelegd zijn aan de Schotten. Tussen de twee producties is nog een vergelijking te maken. Ook op het gebied van vormgeving en interactiviteit doet *Braveheart* op geen enkel moment onder voor *Rob Roy*. Beide producties staan op gelijk niveau en zijn zeker de moeite waard.

Forrest Gump

Forrest Gump: Music, Artists and Times. Deze productie, op maar liefst drie CD-ROM's, is zeer verrassend. Je maakt een reis door de tijd waarin Forrest Gump opgroeide. De CD-ROM's staan boordevol informatie over de muziek en cultuur uit de jaren zestig. Uiteraard vind je ook veel informatie over de film zelf terug. Hierbij moet je

bijvoorbeeld denken aan het complete script en diverse interviews met de makers van deze schitterende film. Natuurlijk kun je ook talloze fragmenten uit de film bekijken.

Rob Roy: Legend of the Myst

PC CD-ROM
f 79,95
Philips Media (06 - 8406)

Forrest Gump: Music, Artists and Times

PC CD-ROM
f 89,95
Philips Media (06 - 8406)

Braveheart

PC CD-ROM
f 89,95
MidiSoft Entertainment

Alweer het vierde deel in onze maandelijkse DVD-Update.

Vorige maand waren wij erbij toen DVD zonder al te veel

ophef in de Verenigde Staten werd geïntroduceerd. Het

wachten is nog steeds op de definitieve aankondiging van

de introductie in Nederland. In de tussentijd spijkeren we

elke maand onze lezers technisch een beetje bij.

Sybrand Frietema de Vries

Deze keer gaan we iets verder over MPEG-2, de standaard voor het comprimeren van de video. Dat is een aanmerkelijke verbetering ten opzichte van de MPEG-1 die wij kennen in de vorm van de digitale video op CD-i's en Video CD's. Maar niet alleen kwalitatief verandert er het een en ander. Er is meer mogelijk met DVD Video.

Niet-lineaire video

De meeste Video CD's die wij kennen bevatten een speelfilm, documentaire of een aantal muziekclips. Vanaf de openingsscène tot de aftiteling gaat het ononderbroken door

Zoeken en recensies

Internet Movie Database - begin hier

<http://uk.imdb.com/>

NRC Handelsblad - Film archief

<http://www.nrc.nl/zoek/film>

De Volkskrant - Archief filmrecensies

<http://www.volkskrant.nl/kunst/i25000012/p10000141.html>

De Telegraaf - Cinema Holland

<http://www.telegraaf.nl/krant/naslag/filmrecensies/cinema.holland.html>

FilmZone

<http://www.filmzone.com/>

Kinepolis Group

<http://www.kinepolis.be/>

Minerva Theaters

<http://www.minervagroep.nl>

Op de CD Online site zijn er altijd wel clips van enkele films te bekijken

<http://www.cd-online.nl/xfilm.html>

24 maart is het weer zover, dan worden de Oscars uitgereikt. Voor het laatste nieuws

<http://AMPAS.ORG/>

Vorig jaar waren de nominees in alle categorieën

<http://Oscars.Guide.COM/nominees/category/>

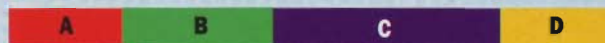
Net Gezien
Lees met onze geweldige recensies vooraf van de films die deze week worden uitgebracht op het witte doek. Zoek uit welke DVD's de nieuwigheden van deze week zijn.

Filmwijzer voor heel Nederland
Stel je een provincie of of één van de drie grote steden voor de keuze van uw woonplaats. Niet alleen voor Amsterdam, Rotterdam en De Haag, maar ook voor de kleinste plaatsen in ons land presenteert De Telegraaf de interactieve Filmwijzer voor heel Nederland.

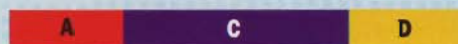
Doft gezien
In de aflevering van Doft Gezien brengt de Telegraaf een overzicht van de filmwereld van afgelopen week. Liefhebbers van actuele films, overleden sterren en filmhistorie, over de laatste film- en tv-acties en voor de meest recente film- en tv-acties. De Doft Gezien rubriek wordt u aangeboden met een interactieve film- en tv-acties. Zoek uit welke DVD's de nieuwigheden van deze week zijn.

(Je moet alleen een keer de CD wisselen), vaak voor het gemak onderverdeeld in een aantal stukken. Lineaire video, noemen ze dat. Toch kun je meer met MPEG en meer met een CD. In de serie van de *BiosDisk* hebben ze dat bijvoorbeeld aardig aangepakt. Dat is een standaard Video CD, maar het is mogelijk om een beetje interactiviteit te creëren in de vorm van menuschermen en schermen met biografische informatie. Technisch gesproken zijn dat stilstaande MPEG-beelden. Het geeft de gebruiker de interactiviteit maar het is zeer beperkt in de mogelijkheden. Bij het ontwikkelen van DVD-Video is daar goed over nagedacht: er zitten een aantal technische foefjes in die ervoor zorgen dat er meer kan met het beeld en het geluid. Allereerst is het mogelijk om teksten en knoppen 'over' het beeld heen te leggen. Daarmee kan de gebruiker de controle krijgen over wat hij wil zien en horen. Een andere mogelijkheid die met die knoppen gebruikt kan worden, is het zogenaamde branching ('vertakken'). Dat is de naam voor hele simpele interactiviteit, waarbij aparte stukjes video volledig lineair (dus zonder dat het beeld zwart wordt of het geluid 'hikt') afgespeeld kunnen worden. Dat heet technisch een 'seamless jump', oftewel een naadloze overgang. Een tekeningetje maakt dat hopelijk duidelijk.

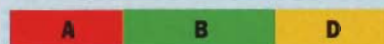
Dit staat op de DVD-Video-schijf:

Dit zie je als je hebt aangegeven dat je C wilt zien:

Dit zie je als je niets doet:

Doe de douche-scène

OK, zullen de meesten denken, knap dat dat kan, maar waar is dat goed voor? Er zijn verschillende nuttige of leuke toepassingen waarbij zo'n seamless jump gebruikt kan worden. Bijvoorbeeld:

- Kindervriendelijke versie. Als de ouders dat willen, worden geweldscènes of erotische scènes automatisch overgeslagen.
- Favoriete track selection. Je kunt je eigen voorkeuren opslaan, zoals dat bij veel CD-spelers ook kan met audio-CD's. En met je CD-i-speler, niet te vergeten.
- Director's Cut. De bioscoop-versie en de versie die de regisseur voor ogen stond bij het maken, staan op één en dezelfde schijf. Prima idee voor klassiekers waar verschillende versies van bestaan. Zo schijnen er van de klassieker *Blade Runner* van Ridley Scott (met Rutger Hauer als enge Androïde) een aantal

VHSSen te bestaan, een Amerikaanse, een Europese (meer geweld) en een director's cut. Dat kan nu op één DVD-Video schijfje. Je kunt dan zelf de verschillen proberen te ontdekken.

- Speelfilms met verschillende verhaallijnen, verschillende perspectieven, verschillende einden. Je kunt kiezen door de ogen van welke hoofdpersoon je het verhaal wilt zien en je kunt bepalen hoe het verhaal zich ontwikkelt. Bij ons weten zijn er niet echt veel van dit soort films gemaakt, maar wie weet worden er wel speciaal voor DVD-Video dit soort films in elkaar gezet.
- Doe-het-zelf editten. Dit is een ideeetje van ons: we nemen als voorbeeld de zeer beroemde douche-scene van Hitchcock's *Psycho*. Jij krijgt daarbij de beschikking over alle losse stukjes film die Hitchcock geschoten heeft voor die scène. Jouw taak is het die op de juiste wijze achter elkaar te zetten. Of misschien maak je wel een versie die nog spannender is.
- **Jouw eigen versie. Lees daarvoor de prijsvraag!**

De Golden Globes

<http://www.film.com/backlot/news/globes.96.htm>

Het Nederlandse tijdschrift *De Filmkrant* heeft een uitgebreide site met een groot aantal artikelen en een redelijk goede zoekmogelijkheid

<http://valley.interact.nl/av/org/filmkran/>

In België heb je *Movie - De Interactieve Filmgids*

<http://movie.wirehub.net/>

Het zojuist beëindigde Filmfestival van Rotterdam

<http://www.iffrotterdam.nl/>

Een serieuze filmsite voor en door filmmakers is

<http://www.film.com/>

De TV-gids kan ook de deur uit

<http://www.pi.net/movie/tvfilms.html>

Willen we zelf een film maken, en wie wil dat niet, is er een handige FAQ (Frequently Asked Questions)

<http://www.iffrotterdam.nl/if-faq/home.html>

Een mooie filmposter kopen?

<http://www.cyber-cinema.com/>

links to newsgroups

alt.cult-movies

rec.arts.movies

rec.arts.movies.reviews

rec.arts.sf.movies

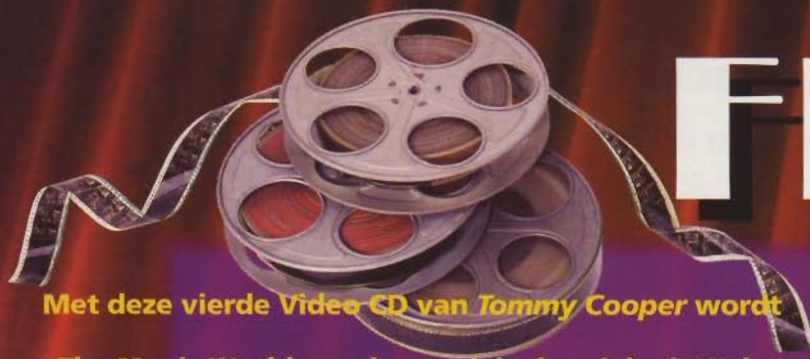
Een dagelijks Star Trek citaat is te vinden op

<http://weber.ucg.ie/cgi-bin/startrek.cgi>

Heb je aan deze links nog lang niet voldeende, dan rest er altijd nog de Cinemedia links. Meer dan 10.000 verwijzingen naar films en filmnieuws

<http://www.afionline.org/CINEMEDIA/CineMedia.home.html>

FILMS

Met deze vierde Video CD van Tommy Cooper wordt *The Magic World* van deze unieke komiek uit Wales gecompleteerd. *The Missing Pieces* bevat materiaal dat nog nagenoeg onbekend is. De bekende Cooper-gimmicks zijn echter als altijd aanwezig.

Verplichte kost voor de fans dus.

De befaamde ei-in-de-zak-truc.

Uitgebreid onderzoek in de beeldarchieven van de omroepen leverde ruim een uur beeldmateriaal van de televisieshows van Tommy Cooper op. De Video CD bevat zowel zwart-wit materiaal uit zijn hele vroege periode als kleurbeelden uit de latere periodes. Kleur of zwart-wit, met of zonder fez en in pak of bloesje;

Cooper blijft Cooper, met mislukkende goocheltrucs, eeuwig geouwehoer tegen het publiek, eindeloos gestuntel en vooral de grote lach om zichzelf.

kijkt achter het doek, maakt allerlei goochelbewegingen met zijn armen, kijkt naar zijn nagels, trekt aan de touwtjes, laat ze dan maar allemaal op de grond vallen en barst in een enorme lachbui uit. Al deze bijzaken maken de truc volledig onderschikt aan de komiek zelf, en dat is precies de kracht van Tommy Cooper.

Simpel maar doeltreffend

De stuntelige trucs mogen misschien bijzaak zijn, ze creëren een unieke situatie voor Cooper. Ze hoeven nooit te lukken, dat verwacht intussen niemand meer, en gaat het een keer wél goed dan is het publiek volledig verrast. Zelfs met het niet uitvoeren van een truc heeft hij de lachers op zijn hand. Zo trekt hij op een gegeven moment zijn jasje uit en zegt: "Ik ga nu een levensgevaarlijke truc doen, dus als me iets overkomt wil ik nu alvast graag mijn applaus ontvangen!" (applaus volgt) "Nou, daar ga ik dus mijn nek niet voor breken", en hij trekt z'n jasje weer aan. Of hij probeert bijna 10 minuten lang met twee helpers een enorme kist in elkaar te zetten en brult, als het maar niet wil lukken, uiteindelijk geïrriteerd "Breng maar weer weg!". Zo simpel en doeltreffend dat het succes bijna vanzelf lijkt te komen.

The Missing Pieces

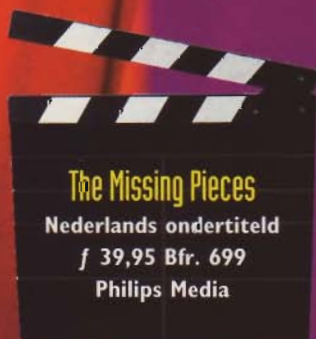
Tommy Cooper

De touwtjestruc

Stel, je knipt een touwtje in vieren, propt de stukjes in een van je handen, trekt wat aan de uiteindjes en laat ze dan maar vallen als het gewoon vier stukjes touw blijven. Leuk? Nee, maar wel als Tommy Cooper het doet! Hij weet de bovenstaande handeling (die een beginnend goochelaar in zo'n twintig seconden kan uitvoeren) namelijk uit te rekken tot een sketch van bijna 10 minuten. Even op een rijtje: hij zwaait een minuut met het touwtje, loopt wat heen en weer over het podium, maakt figuurtjes in de schaduw op het doek achter hem, knipt uiteindelijk met een schaar met veel moeite het touwtje in vier stukken, zeikt achter het gordijn over de botte schaar, draait vervolgens om de beurt met alle vier de touwtjes, wordt duizelig, maakt wat danspasjes, ouwehoert met het publiek, trekt continu gekke bekken, knoeit om de touwtjes in zijn hand te krijgen, draait zich om,

Volledige puinhoop

De reden dat de sketches zo goed werken is de perfect afgestemde drie-eenheid in alle shows van Cooper: de goocheltrucs, de grappen en zijn unieke mimiek. Van het laatste krijgen we een stukje uniek zwart-wit materiaal te zien waarbij Cooper een paar minuten alleen in de camera kijkt en gekke bekken trekt. De moppen tussendoor zijn van het Sam en Moos-niveau als "Dokter ik heb zulke vreselijke dromen. Er komen allemaal verschrikkelijk mooie meiden op me af en ik duw ze steeds weer weg." "Maar wat kan ik daaraan doen?" "Breek m'n armen!" Door de wilde mix van grappen, trucs en geouwehoer lijken de shows van Cooper altijd een volledige puinhoop. Niets is echter minder waar, want als een volleerd cabaretier weet hij echter telkens weer de draad op te pakken. Met recht een meester van de lach, die het verdient zijn oeuvre op Video CD te hebben. (FC)

The Missing Pieces

Nederlands ondertiteld

f 39,95 Bfr. 699

Philips Media

Het verhaal "Het Bittere Kruid" van Marga Minco prijkte op welhaast iedere Middelbare Schoolboekenlijst. Niet alleen omdat het een lekker dun boekje was, maar vooral omdat het een aangrijpend verhaal was over de Joodse familie Meyer in de Tweede Wereldoorlog. Dit verhaal is verfilmd door de Nederlandse producer Rob Houwer en ook thuis op Video CD te bekijken.

Ester Spitz speelt de jonge Sara Meyer. Het is 1942 en de Duitsers houden zich wat razzia's betreft nog koest. Esther ligt voor haar ziekte in het sanatorium, waar zij Greet leert kennen. Greet is een dochter van een NSB-er en wanneer die bemerkt dat Sara van Joodse afkomst is, laat hij Greet direct uit het sanatorium verwijderen. De problemen gaan allemaal een beetje langs Sara heen en ze heeft niet echt door dat de Duitsers een grote bedreiging vormen.

het huis wordt gevorderd blijft ze de zonnige zijde van het leven zien.

Joodse ghetto

Na een onbenullige ruzie met haar broer en zijn vriendin Lottie gaat Sara haar ouders achterna. In Amsterdam bemerkt Sara dat het leven in het bezette Nederland er een stuk erger aan toe is dan dat ze dacht. Haar ouders wonen in een kelder in een Joodse Ghetto; een wijk die de grenzen aangeeft van waar Joden nog mogen wonen. In het geheim zoekt ze Greet nog wel eens op, die even buiten de wijk in een gevorderd huis woont. Pas dan begint het haar op te vallen dat de situatie van de Joden steeds penibeler wordt. Wanneer dan haar ouders ook nog opgepakt worden, besluit ze om met haar broer en zijn vriendin naar Palestina te vluchten.

Een halve eeuw later

Het is inmiddels meer dan een halve eeuw geleden dat de Duitsers de kapitulatie tekenden in het Wageningse Hotel De Wereld. Toch begint ieder jaar in januari weer een proces van bewustwording over de wandaden van die tijd. De hongerwinter die uitmondt in een bevrijding. Een bevrijding die voor zovelen te laat kwam. Het is niet aan mij om nog eens een wijs lesje te geven over de gevaren van fascisme en racisme. Het zou alleen goed zijn dat de generatie van nu de symptomen herkent van gevaarlijke politieke gekken. Symptomen die in de jaren dertig zo onnadenkend zijn genegeerd. Films als *De Avonden*, *Het Meisje Met Het Rode Haar*, *Soldaat van Oranje* en zeker deze film dragen misschien een beetje bij aan die bewustwording.

De zonnige kant

Thuis aangekomen, lijkt alles nog koek en ei, totdat haar broertje David wordt opgeroepen om te werk gesteld te worden. Met hulp van hun arts komt hij daar nog maar tenauwernood onderuit. Dit is het begin van een reeks tragische gebeurtenissen, die geen einde lijken te hebben. Toch blijft Sara opvallend opgewekt. Zelfs wanneer haar ouders naar Amsterdam moeten verhuizen omdat

Het Bittere Kruid

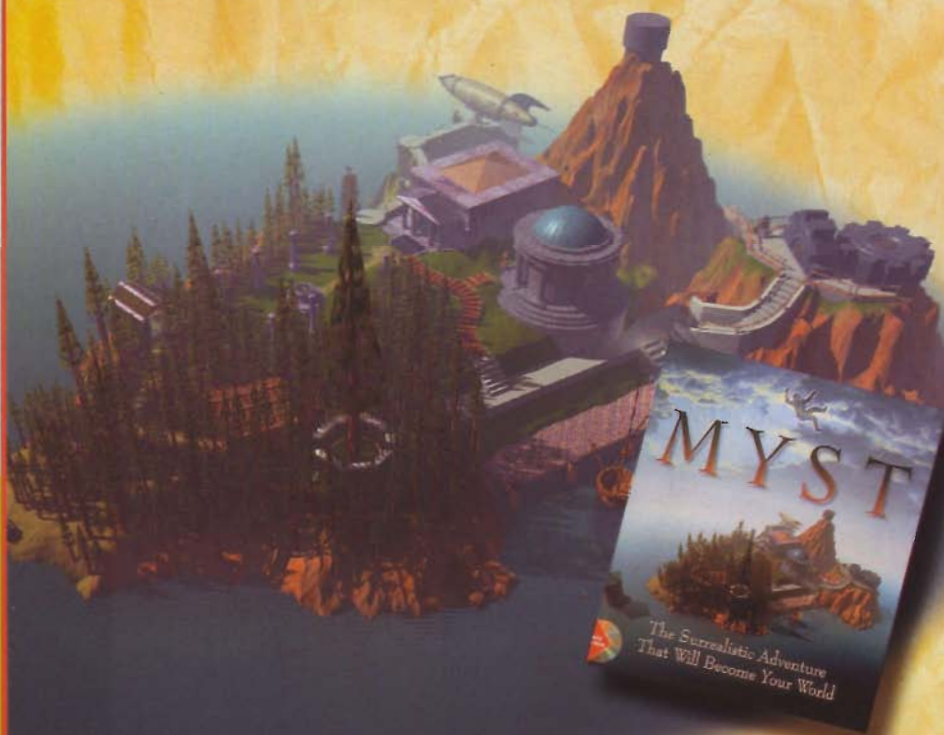
Marga Minco

Natuurlijk zullen er veel mensen zijn die zeggen: "Ja, dat weten we nu allemaal wel." Ook voor hen is dit een van de betere films. Nederlanders zijn nou eenmaal goed in het maken van oorlogsfilms. Ondanks het feit dat Marga Minco zich heeft gedistantieerd van het feit dat er in de film een NSB familie voorkomt als de familie van Greet, is het een boeiend en oprecht verhaal. Het is leuk, om al die overbekende plaatsen als het Vondelpark, de grachten die we zo goed kennen en al die andere typisch Nederlandse plaatsen te herkennen in een film die zich 55 jaar geleden afspeelt. (RH)

ONTRAFEL HET GEHEIM VAN MYST!

MYST is anders dan alle andere adventure-games. Op een eilandwereld lopen fictie en werkelijkheid door elkaar heen. Probeer, door logisch na te denken, stukje bij beetje de informatie te vergaren die je nodig hebt om het mysterie van MYST te ontrafelen. Geef jezelf over aan een fantastische, maar vooral MYSTERieuze ontdekkingsreis.

Niet voor niets won deze titel maar liefst 20 prestigieuze prijzen. De 3D-beelden zijn van een fantastische kwaliteit en ook de muziek draagt bij aan de spannende sfeer.

<http://www.cyan.com/>
<http://www.cd-online.nl/>

fl. 99,95

Bel voor meer informatie de
Philips Consumentenlijn:
06-8406 (20 cent per minuut)

Let's make things better.

PHILIPS

Don Juan DeMarco

FILMS

Ken je die al van die man met dat hondenriempje? Nou, die kwam bij de psychiater en stelde hem voor aan zijn hondje. Zegt die psychiater: "Maar ik zie helemaal geen hondje", terwijl hij naar het losse einde van de hondenriem kijkt. "Hoe bedoel je?", antwoordt de man een beetje beledigd. "Zit je me voor de gek te houden?" ... Don Juan DeMarco is een film over liefde, dromen romantiek en psychiaters. Deze zalige film ligt nu in een Nederlands onder-titelde versie in de winkel.

"Ik ben Don Juan DeMarco, de grootste minnaar aller tijden. Ik heb meer dan vijftienhonderd vrouwen bemind en nog nooit heeft een vrouw onbevredigd mijn armen verlaten." Een jonge man staat in een soort Zorro-tenue bovenop een gebouw. Hij wil een einde aan zijn leven maken, omdat hij niet met zijn aartsrivaal kan duelleren. Psychiater Jack Mickler

wordt met een hoogwerker bij hem gebracht om hem van zijn dwaze plan af te helpen. Don Juan stemt er uiteindelijk in toe met hem mee te gaan, maar wanneer Mickler hem wil behandelen moet hij snel zijn. Hij heeft namelijk nog maar tien dagen voor hij met pensioen gaat.

Kwestie van perceptie

De psychiatrische kliniek wil deze jongeman behandelen zoals iedere andere suïcidale patiënt, maar Mickler denkt daar anders over. Het verhaal dat Don Juan hem vertelt is

zo boeiend dat Mickler helemaal wordt meegevoerd in de romantische belevenissen van deze jonge patiënt. "Waarom geef je je uit voor Don Juan DeMarco?" En dan het aller mooiste antwoord denkbaar: "Waarom geeft u zich uit voor psychiater Jack Mickler? Wij weten toch allebei dat u Don Octavio bent?" En zo krijgt Mickler een nieuw inzicht voorgeschoteld. Iedereen kan zien wat de gewone waarheid is, maar om deze waarheid zo mooi en romantisch te maken als Don Juan dat doet, moet je gewoon anders, misschien wel beter kijken.

Sterren cast

Hoe gek kun je iemand verklaren die door zijn waanvoorstellingen alleen maar een mooiere, betere visie op de wereld heeft? Hij doet er werkelijk niemand kwaad mee, dus waar maak je je druk om? Voor de aanhangers van zo'n gedachte heb ik nog wel een paar films: *Dad*, *Field Of Dreams* en zelfs *Hook*. *Don Juan DeMarco* is wat dit betreft echter de overtreffende trap. Niemand minder dan Marlon Brando speelt Jack Mickler, die op hoge leeftijd eindelijk weer verliefd wordt op zijn prachtige vrouw, Faye Dunaway (wat heeft hem al die jaren bezield?). Johnny Depp heeft gelukkig al een tijdje geleden de banden met *21 Jump Street* en het bijbehorende image gebroken. Hij is een acteur geworden met een fijne neus voor vreemde rollen (*Edward Scissorhands*) en dat gaat hem erg goed af.

Wie is er nou gek?

Afijn, die man met zijn hondje komt terug op de volgende afspraak en de psychiater vraagt aan hem: "En meneer, hoe is het met uw hondje?"

"Welk hondje?" vraagt

de man verbaasd maar beleefd.

"Nou, dat hondje daar aan uw riem!"

"Hoe komt u daar nou bij? Dat is gewoon een riem, die ik in mijn handen heb..."

"Volgens mij is er niets met u aan de hand", zegt de psychiater, "gaat u maar weer naar huis."

Eenmaal buitengekomen, buigt de man zich naar het einde van zijn riem en gniffelt: "Hadden we hem even mooi te pakken, hé Snuffie?!" (RH)

Heerlijk pretentieloze

Sommige films kom je niet tegen in de bioscoop omdat ze door Hollywood's overproductie simpelweg nooit de Nederlandse bioscopen

halen. Dan is het een kwestie van eventjes wachten en dan ga je naar de videotheek. Vaak zijn het niet de grootste cinematografische hoogstandjes, maar gewoon lekkere kijkfilms voor een regenachtige zondagmiddag. Immers; het wil nog best eens voorkomen dat op alle vijftien Nederlandstalige TV-kanalen werkelijk niets te beleven valt. Dan wordt het tijd voor je eigen collectie actie en spanning op Video CD. Hier volgen tien tips om de eigen thuisbios aan te vullen met wat aangenaam tijdverdrijf.

The Punisher

Dolph Lundgren doet het helemaal niet zo slecht in het rijtje Stallone, Van Damme en Schwarzenegger. Eerst was er de borstkas, en toen werd het acteertalent als vanzelf bijgeleverd. In de film *The Punisher* ziet hij als rechercheur Frank Castle zijn vrouw en kinderen omkomen bij een bomaanslag. Iedereen

denkt dat Frank ook is omgekomen, maar zo naïef zijn wij natuurlijk niet. Frank is springlevend en zint vanzelfsprekend op wraak. Vanaf dat moment vallen grote maffia jongens als dode bladeren van de bomen en de schrik voor deze onzichtbare en medogenloze 'punisher' zit er goed in. Wanneer Gianni Franco (een aardige rol van onze eigen Jeroen Krabbe) merkt dat zijn drugsimperium tanende is, besluit hij contact op te nemen met de moordenaar, om samen met hem zijn grootste concurrent, de Japanse Jakuza, aan te pakken. Met sommige mensen moet je echter niet samenwerken. Vooral niet wanneer ze zichzelf de klinke naam *The Punisher* hebben gegeven. Spanning en actie van het begin tot het einde.

Zeven doden, allemaal van verschillende bendes.

Seventh Floor

Brooke Shields heeft sinds *The Blue Lagoon* haar ster niet echt zien stijgen. Haar huwelijksplannen met Michael Jackson brachten haar nog wel eventjes in het nieuws, maar daar bleef het bij. Haar fans hebben een hele tijd moeten wachten tot er een nieuwe film uitkwam. In *Seventh Floor* krijgen we een geheel nieuwe Brooke te zien. Nog steeds dat mooie gezicht, nog steeds dat Elvispruillipje, maar het is allemaal wat voller geworden. In *Seventh Floor* is ze sinds kort weduwe van een gevestigde zakenman. Hoewel, gevestigd? Zijn debiteurenreputatie was gevestigd en dat is best lastig wanneer je iemand opzadelt met je erfenis. Het enige van waarde is het appartementencomplex dat Kate erft. Wanneer de Japanse computer-expert Mitsuru een van die apartemen-

Sorry van al dat gedoe tussen mij en Vivien.

Rom Helweg

'B-films' is de kreet die vaak gebruikt wordt om de 'niet-kaskrakers' in een hokje te plaatsen. De preciese definitie van een B-film blijft echter onduidelijk. Is het een film die het moet doen met één week draaien in zaal 17 van de plaatselijke bioscoop? En noem je een verwachte kaskraker die avond na avond 15 bezoekers trekt een geplopte A-film of wordt het een B-film? En hoe zit het met een film die het grote witte doek niet eens haalt, maar die in het video circuit een gigantisch succes wordt? Laten we het er maar op houden dat voor een B-film geen honderden miljoenen worden vrijgemaakt en er geen wekenlange reclamecampagnes tegenaan worden gegooid om het publiek warm te laten lopen. Maar slecht zijn ze zeker niet, daarom haalden wij er een aantal uit de kast.

Tien thrillers op een rij

ten betreft, voelt Kate zich aanvankelijk sterk tot deze excentriekeling aangetrokken. Niet wetende dat dit de grootste nachtmerrie van haar leven tot gevolg zal hebben. Een vergelijking met *Sliver* is niet geheel ondenkbaar. Toch een onderhoudende thriller.

Stone Cold

Door een kleine spelning van de natuur heeft FBI agent Joe Huff het uiterlijk van een Hells Angel, maar heeft hij een uitstekende reputatie als undercover agent. Wanneer hij de opdracht krijgt om te infiltreren in een motorbende, wint hij dan ook al gauw het vertrouwen van de moorddadige leider Chains. Niet onbelangrijk, want deze engerd staat vooral bekend om zijn wrede executies van ontrouwe volgelingen. Joe moet alle zeilen bijzetten om zijn dekmantel niet op te geven, maar dat wordt al gauw vrij lastig als hij verliefd wordt op de vriendin van Chains. Tja, een goed cliché werkt altijd. Om het kort te houden: *Stone Cold* zit boordevol motoren, zinderende actie en sterke stunts van, opnieuw een acterende borstkas, Michael Bosworth. Het is trouwens aardig om op te merken, dat deze film is geproduceerd door de eigen maatschappij van Michael 'Disclosure' Douglas.

Freefall

Tijdens een van haar reizen ziet een mooie fotografe iemand van een krankjorem hoge rotspar-tij afspringen. Zelfmoord? Nee, gewoon een roekeloze avonturier die eens een alternatieve parachutesprong wil maken. Dat is weer eens wat anders dan een cursussprongetje boven Texel. Wanneer ze hem een paar dagen later in haar hotel opnieuw ontmoet, ontstaat een kortstondige romance. Kathy Mazur is echter verloofd en besluit terug te keren naar haar geliefde. Dan blijkt echter dat ze ongewild bewijsmateriaal in handen heeft gekregen over corrupte Interpol agenten en krijgt haar romance nog een staartje. Een avontuurlijk staartje zelfs, dat niet helemaal zonder gevaar is. Met de titel *Freefall* is immers duidelijk dat het een en ander zich letterlijk en figuurlijk op hoog

niveau afspeelt. Niet voor mensen met hoogtevrees! In de hoofdrollen onder andere Eric Roberts (broer van Julia), die naar gelieve een psychopaat, een zakenman of gewoon een held kan spelen.

Adrift

Om de liefde te kunnen testen zijn er om precies te zijn vijf meesterlijke manieren. Wanneer je deze hebt doorstaan, is de liefde een lang leven beschoren. Allereerst samen verhuizen ("Gooi die ouwe troep nou eens weg, schat"), vervolgens behangen ("Nee trut, ik zeg toch, iétsje naar rechts"), dan liften naar Zuid Frankrijk ("Schat, als jij aan de weg gaat staan, verstop ik me in de bosjes"), kamperen in een klein tentje ("Je weet toch wat voor hekel ik heb aan zand in mijn bed"), maar de beste is zonder twijfel samen een eind gaan varen. Bij voorkeur in een zeilboot, maar een ander schip doet het ook goed. In *Adrift* ondervindt het echtpaar Nast dat, wanneer ze een lange tocht maken op hun jacht. Ze komen echter niet echt toe aan elkaar omdat ze nog maar net op tijd zijn met het redden van een ander echtpaar dat schipbreuk heeft geleden. Dan merk je ineens hoe groot de Stille Oceaan is. Vooral wanneer je geconfronteerd wordt met een stel psychopaten.

Avalanche

Psychopaten troef in B-films. Misschien is dat wel de reden dat ze niet allemaal de bioscopen halen. Je gaat er per slot van rekening naartoe voor je vermaak en het werkelijke leven is al psychotisch genoeg. Maar toch, het wordt pas echt interessant wanneer je iemand in een totaal onverwachte rol van psychopaat aantreft. David Hasselhoff, bijvoorbeeld. 'Mister Perfect' uit *Baywatch* en *Knight Rider* speelt in de film

Avalanche een levensgevaarlijke moordenaar en smokkelaar. Ik vond eigenlijk altijd al dat hij zo'n waanzinnige blik in zijn ogen had. Wanneer hij met zijn vliegtuigje verongelukt, wordt hij tenaauwernood gered door een familie die in hun hutje in de bergen genieten van een welverdiende vakantie. Zijn ongeluk heeft een enorme lawine veroorzaakt, waardoor het hutje op instorten staat en het vooral belangrijk is om zo snel mogelijk weg te wezen. De boef heeft echter zijn zinnen gezet op een diamant, die in de buurt te vinden moet zijn en dwingt de familie om hem te helpen. Michael Gross is gelukkig niet veranderd en blijft net als in *Family Ties* de liefhebbende vader.

Wij moeten u beschermen. Stap in.

Jullie hebben geluk gehad, Nick.

Number One Fan

De ergste nachtmerrie lijkt me wanneer degene die gek op je is, letterlijk gek wordt en zich tegen je gaat keren. Het oude gegeven van de gestoorde fan was onlangs nog goed voor een volledig doorgedraaide honkbalfreak Robert de Niro in *The Fan*, maar in *Number One Fan* zien we dat vrouwen er ook wat van kunnen. Zane Barry (Chad McQueen) is in zijn vak als actieacteur erg populair. Wanneer hij eindelijk gaat trouwen, krijgt hij te maken met een anonieme fan die zeer duidelijk maakt dat dit volgens haar niet de bedoeling is. Vallen de eerste pogingen om hem op een sensuele manier te verleiden misschien nog net onder het kopje assertief, als deze dreigen te mislukken, komt ze met drastischer maatregelen die zelfs het hokje aggressief te buiten gaan. Ze stookt letterlijk in een goed huwelijk, op een manier waarbij *Fatal Attraction* een kinderfilm is. Het erg spannend meisje wordt gespeeld door de indrukwekkende nieuwkomer Renee Ammann.

Opgewonden.
- Opgewonden?

Dus je bent bang van me.

Geen vonnis kan ons scheiden.

Metal Beast

Film liefhebbers zijn altijd op zoek naar nieuwe kicks. Je moet als het ware plaatsvervangend de adrenaline door je bloed voelen stromen. Het vervelende is echter, dat een gewone doordeweekse actiefilm niet altijd meer voldoet. Het lijkt wel alsof iedereen ongevoelig is geworden voor een steeds stijgend dodental op het scherm. Maar gelukkig, dan hebben we nog horror. Als je weer even terugverlangt naar de rillingen over je rug, probeer *Metal Beast* dan maar eens. Een moderne versie van het Frankenstein-gegeven. Pete Miller werkt aan een experi-

ment om dood materiaal leven in te blazen. Zijn project krijgt een nieuwe impuls wanneer er een metaal wordt uitgevonden dat levende organismen kan herbergen. En het wordt een succes: Miller heeft dan eindelijk zijn eigen robot. Het wordt echter gevaarlijk, wanneer dit ding een eigen leven gaat leiden. Zeker als blijkt dat de patiënt geen gewoon lichaam heeft, maar door drie zilveren kogels onsterfelijk is geworden. Het gevolg is dus een weerwolf, die ondanks zijn hypermoderne metalen huid, vooral de oude instincten hoog in het vaandel heeft. De CIA probeert uit alle macht om het experiment te stoppen, maar het kwaad is al geschied.

Warlock

Iets dat opvalt in de zogenaamde B-films, is dat ze voor het overgrote deel voortborduren op een oud thema. Favorieten zijn: *Romeo and Julia*, *Rambo* (eigenlijk *Batman*), *Frankenstein* en natuurlijk *Dracula* (eigenlijk *Faust*). Een goed voorbeeld van deze laatste is *Warlock*. *Warlock* (Jullian Sands) is de meest gevreesde heksenmeester uit de zeventiende eeuw, die net aan de doodstraf heeft kunnen ontsnappen door een pact met de duivel te sluiten. Hij duikt weer op in de twintigste eeuw, waarin hij zijn kans schoon ziet om heer en meester te worden van hemel, aarde en hel. Hiervoor heeft hij een Duivels boek nodig dat eeuwen geleden in drieën is gescheurd en in Engeland is verstopt. Geen echte moeilijke opdracht als je als top-heksenmeester en hulpje van de duivel terug kunt vallen op flink wat demonische toverkracht. En wie zou je moeten stoppen? Die 20-ste eeu-

Zoals Tita Tovenaar. Heks.
- Zoals de heksenmeester.

ON THE AIR

wers begrijpen toch niets van zwarte magie. En dat je ze daar zeer onprettig kennis mee kunt laten maken, maakt het alleen maar leuker. Zijn eerste slachtoffer is de jonge Cassandra. Althans jong is relatief, want na een ontmoeting met Warlock wordt ze elke dag 20 jaar ouder. Dat houdt je vanzelfsprekend niet lang vol, maar gelukkig krijgt ze hulp vanuit een drie eeuwen oude hoek.

The Custodian

Tot slot van deze reeks B-Films de film *The Custodian*, wat zoveel wil zeggen als de beheerder. In dit geval de beheerder van de goede normen en waarden in het politiecorps. Quinlan is zo iemand. Een politiemans in hart en nieren, die echter lijdzaam moet toezien hoe de verloedering haar slachtoffers maakt bij zijn collega's en de steekpenningen overal rijkelijk over tafel vliegen. Wanneer zijn vrouw jaloers wordt op de stromen geld die overal vloeien, behalve bij haar man, besluit hij een einde te maken aan de corruptie in het corps. Daar maak je vrienden mee, maar niet heus. Hij staat volledig alleen in zijn gevecht en al helemaal als blijkt dat de corruptie tot in de hoogste regionen om zich heen heeft gegrepen. Het maakt Quinlan alleen vastberadener. Hij kan niemand vertrouwen, moet liegen en bedriegen, lapt de vroeger heilige regels aan zijn laars en ziet zijn vrijheid en reputatie kapot gaan. Maar je bent een eerlijke smeris, of je bent het niet en hij heeft het er graag voor over om de waarheid boven tafel te krijgen. Was het in het verleden vooral de Amerikaanse justitie die er bij dit soort films slecht afkwam, tegenwoordig hoeven we helaas niet zo ver meer te zoeken naar aanknopingspunten. Voor vraagtekens bij het justitiële- en politie-apparaat kan de hand intussen ook flink in de eigen boezem en is het bij een kijkje over de grens ook meteen raak. Helaas.

Pretentieloos vermaak

Sommige films bewaar je voor heel speciale momenten. Telefoon eruit, deur op slot, gordijnen dicht, duim in de mond, chips en drankjes binnen handbereik. Ondergedompeld in de beeldbuis en absoluut afgesloten van de buitenwereld. Bij de B-films is dat absoluut niet noodzakelijk. Even pauze met een koppie thee tussendoor? Prima. Een schoonmoeder

die even wil babbelen over de telefoon? Kwartaartje moet kunnen. Als je al denkt dat je iets mist, ben je met één druk op de knop terug op het gewenste moment in de film. Nogmaals, we hebben het hier niet over hoogstandjes, maar over pretentieloos vermaak voor een paar uurtjes hangen op de bank, of zoals mijn videotheekmeneer me altijd toewent: "Hang ze!"

Lach nou!

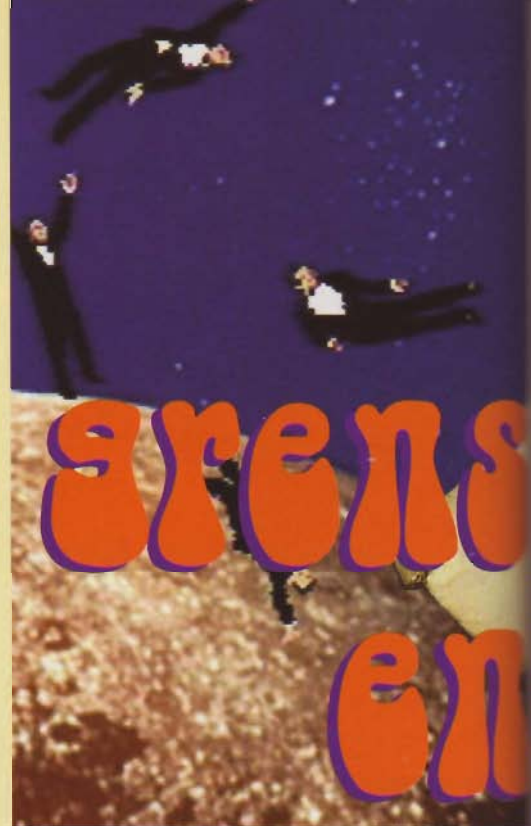

Laat ook maar. Toedeloel!

Hou toch 's op over die vrouwen.
-Vrouwen hebben ook rechten.

Op de grens en

Invasion From The Planet Skyron

In het spel *Invasion From The Planet Skyron* komen we terecht in de wereld van Python's animatoren. In de serie kwamen op de meest onverwachte momenten de meest debiele animaties naar voren. Vaak onder de noemer 'And Now For Something Completely Different'. *Invasion From The Planet Skyron* is waarschijnlijk het vreemdste spel dat ooit op CD-i is verschenen. Vooral omdat je geen enkel idee hebt wat je moet doen. Animeermeisjes worden animatiemeisjes, je staat in de boksring tegenover een schoolmeisje, wanneer je een gat hebt, kun je dat ergens plaatsen om door dat gat te springen, kortom, iedere waarheid wordt een kwartslag gedraaid.

Waar gaat het om?

De speler heeft de controle over het team van Monty Python. Vijf mannetjes, die zichzelf nog wel eens willen verkleden als babies, padvinders of gewoon in smoking rondwalen. Ze moeten de 'strijd aangaan' met bekende Monty Python karakters en worden beloofd met bekende sketches uit het rijke verleden. Op de tocht door de vele werelden worden ze begeleid door een geldschaap dat de score bijhoudt. Welke score? Het zal wel geld zijn, maar hoe kun je dat verdienen? Het is aan de speler om dat uit te vinden en geloof me, dat doe je niet zomaar de eerste keer. Een leuke tip wellicht voor de volgende aflevering van *How To Irritate People*: maak een spel waar niemand iets van begrijpt. Het is in ieder geval prima voer voor de agressiehormonen.

Python fanaten

Toch is het spel een opeenvolging van lachsalvo's. De ideeën zijn zo onverwacht en vaak zo onzinnig dat het leuk wordt. Vreemd genoeg is dit niet een productie van Monty Python zelf, maar van het Nederlandse bedrijfje Daedalus. Een klein groepje Python fanaten heeft contact gezocht met Monty Python met de vraag of ze het materiaal mochten gebruiken voor een spel. Dat mocht en daarmee kregen ze toegang tot een immense verzameling filmpjes, graphics en geluiden. Om dat tot een coherent spel te maken is een heksenklus. Misschien is het wel

De laatste tijd maakt John Cleese in een Ster-spotje duidelijk dat stoppen met roken grote invloed kan hebben op de agressiehormonen. Wij trokken de Monty Python CD-i's nog eens uit de kast en merkten dat stoppen met roken hiervoor helemaal niet nodig is. Waar ligt de grens tussen humor en irritatie? De meesters van Monty Python weten hem haarscherp te vinden...en te overschrijden!

Rom Helweg

Monty Python
tot de zesde macht

erover heen

daarom, dat het spel niet coherent lijkt, maar echt, ik ken iemand die het heeft uitgespeeld. Waarschuwing! Te lang spelen kan een ernstig effect hebben op het functioneren van de hersenen, maar aan de andere kant geldt dat ook voor kijken naar Ricky Lake of Jerry Springer.

Live With(out) Monty Python

Van hetzelfde bedrijfje komt een CD-i die zich zo mogelijk op een nog onverwachter vlak begeeft: karaoke, maar dan met de Monty Python liedjes. Wie kent niet de hit 'Always Look At The Bright Side of Life' uit de film *Life of Brian*? De zwanezang van de onfortunate halfromein aan het kruis heeft nu niet Eric Idle, maar jou als leading vocalist. En zoals we van Python kunnen verwachten is ook dit niet geschikt voor een feestje met je ouders. Sterker nog, voordat je zelf de woorden mee kunt zingen in de snelheid waarmee de heren van Monty Python dat doen, ben je een aantal zanglessen verder.

Moordend tempo

De liedjes op *Live With(out) Monty Python* zijn overigens van een ongekend niveau. 'Bruce's Philosopher's Song' bijvoorbeeld, waarin de Engelse woordgrappen elkaar in een moordtempo opvolgen. Zelfs het publiek dat live aanwezig is, heeft moeite met de snelheid. Zoals het binnenrijm "Nietzsche is gonna teach ya...", meesterlijk. Een collectors item voor iedereen die zich nog kan herinneren hoe geweldig Monty Python was. En voor mensen die Monty Python een beetje gemist hebben, een verplichte bijscholingscursus.

More Naughty Bits

Als voorbereiding op het spel en de Karaoke CD-i kun je misschien het beste een keertje de CD-i *More Naughty Bits* bestuderen. Een verzameling van de allerbeste sketches van *Monty Python's Flying Circus* en de speelfilms. Denk maar terug aan 'The Ministry Of Silly Walks',

of het walgelijke 'Fat Man'. Dan krijg je misschien een idee waar *Jiskefet*, *Spitting Image* en *The Young Ones* de inspiratie voor hun grappen vandaan haalden.

Vergrotende trap

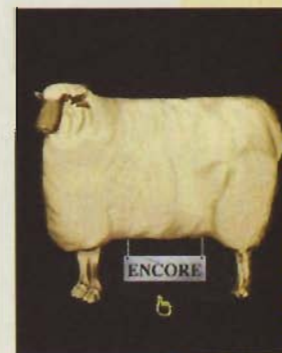
Ik ben overigens erg benieuwd waar de mannen van Python hun inspiratie zelf vandaan haalden. Hoe verzijn je nou in godsnaam een grap? Moet je daar razend intelligent voor zijn, of heb je gewoon een zieke geest nodig? Is het uit het leven gegrepen en lekker verdraaid, of is het alleen maar fantasie? Ik kan me zo voorstellen, dat wanneer je in een restaurant zit en je hoort iemand een boer laten, dat je gedachten dan twee kanten op kunnen gaan. De eerste is de afschuw: "Hoe kan iemand dat doen in een niet-Chinees restaurant?" De andere is die van de vergrotende trap: "Welja, zullen we eventjes een emmer laten komen? En daarna nog een varkentje aan het spit, een teiltje bier, een emmer drillpudding en wanneer hij dan echt niet meer kan, proppen we er nog een After Eightje in om het zaakje te laten exploderen." Ja, zo zal het wel gegaan zijn.

Flinke tegenstand

Op *More Naughty Bits* staat een zeventiental van dit soort sketches. Van elk stuk zou je je kunnen voorstellen dat de makers zich zitten te ergeren aan sommige stomme situaties en die situaties dan maar tot de derde macht vergroten. Regel twee in de showbusiness: wanneer je een fout maakt, maak hem dan expres nog een keer, dan lijkt het of het erbij hoort: maak hem drie keer en je hebt de lachers op je hand. En als mensen zich eraan irriteren? Dan ben je helemaal goed bezig! Er is immers geen succes zonder een flinke groep tegenstanders.

Time Bandits

Naast alle kleine plaagstootjes van goeie korte grappen, heeft Monty Python ook een aanzienlijk aantal films

gemaakt. De meest bekende zijn *And Now for Something Completely Different*, *The Holy Grail*, *The Meaning of Life* en natuurlijk *Life of Brian*. Dan heb je nog *Yellowbeard*, *Jabberwocky* en *Eric The Viking*, films die geschreven en gespeeld zijn door enkele leden van de Python-clan. Ook *A Fish Called Wanda* is het resultaat van samenwerking van twee Pythons. Met name Terry Gilliam, de licht gestoorde Amerikaanse ontwerper van het stel, heeft als regisseur inmiddels een behoorlijk aantal speelfilms op zijn naam staan. Zo ook *Time Bandits* uit 1979. Dat Python toen al een beetje uit het underground circuit was gekropen, bleek wel uit de cast. Naast John Cleese en Michael Palin zien we onder andere Sean Connery en Shelley Duvall. Ook de vormgeving mag er zijn, kosten noch moeite werden gespaard om alle effecten zo geloofwaardig mogelijk te maken. Ze zijn op zich al absurd genoeg.

Van Napoleon naar Agamemnon

Een jongetje van elf wordt in zijn slaapkamer ineens overvallen door een grote duistere ridder te paard, die door zijn kamer stormt. Wanneer het geraas over is, lijkt het net een droom. Hoewel, zijn vader heeft het geraas ook gehoord en maant hem tot stilte. De volgende avond

Absurditeiten

Op zich een redelijk geloofwaardig avonturenverhaal, totdat je merkt dat Napoleon door zijn geringe lengte van kleine figuurtjes houdt die elkaar in elkaar slaan, Robin Hood ze zelf ook niet op een rijtje heeft, laat staan zijn mannen; en Agamemnon zichzelf vermaakt met flauwe goocheltrucs. De moraal van dit verhaal? Het opperwezen (een vermoeide onderwijzer) doet het allemaal alleen maar om te testen. Heerlijke Monty Python absurditeiten en onbeschaamdheden ten top.

Life of Brian

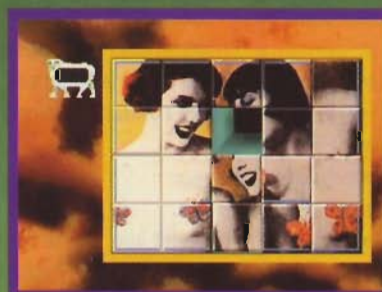
Het absolute meesterwerk van Monty Python heet *Life of Brian*. Ook deze film is, net als de vorige, verkrijgbaar op Video CD. Zoals ik al eerder zei: Monty Python verdraait iedere waarheid een kwartslag en als het gaat over een waarheid waar je maar beter niet aan kunt tornen, verzin er dan eentje vlak naast. Dat is de kwintessens van *Life of Brian*, het verhaal van een half Romein, die precies op de dag van Jezus' geboorte in Bethlehem geboren wordt. Dat leidt al gauw tot verwarring. Er komen drie wijzen binnen met Mirre, Wierook ende Goud, maar ze nemen het snel weer mee, als ze ontdekken dat het hier niet gaat om de beloofde verlosser.

kan hij niet wachten tot hij naar bed mag. Wanneer dit nog eens gebeurt, wil hij het op foto vastleggen. En inderdaad, wanneer hij bijna in slaap valt, stormt er een kleine bende van Lilliputters in wel erg vreemde kledij binnen. Ze zijn op de vlucht voor het opperwezen, van wie ze een kaart hebben gestolen. Dit opperwezen had namelijk maar zo kort de tijd voor de schepping, dat hij een paar gaten heeft laten zitten. Tijdgaten, waardoor je van Koning Arthur naar Robin Hood kunt springen en van Napoleon naar Agamemnon. Het minilegertje bezat, met de kaart waarop de gaten staan aangegeven, ook de mogelijkheid om overal te stelen en te roven. Wanneer ze echter geconfronteerd worden met de duivel zelf, beseffen ze dat ze alleen nog de wereld kunnen redden wanneer ze de kaart teruggeven aan het opperwezen.

Diepere gedachte

Hoewel in deze film voor velen hoogstwaarschijnlijk een beetje teveel de spot wordt gedreven met de Bijbelse verhalen, denk ik niet dat dat werkelijk de intentie is van de makers. Natuurlijk, ze stellen een groot aantal Christelijke normen en waarden aan de kaak, maar degenen met een oog voor dit soort dingen kan er zeker een diepere boodschap uithalen. Achter iedere grap schuilt dan misschien niet een kern van waarheid, maar wel een diepere gedachte. En wat die diepere gedachte is? Dat is aan de kijker met een scherp oog.

Hij geeft ons een teken.
-Nee, hij geeft ons een schoen.

Nee, ik heb geen tijd.
Hij is weer niet lekker geworden.

How To Irritate People

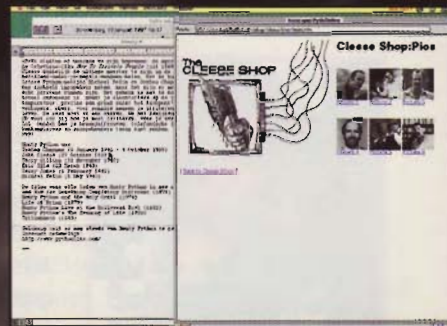
We sluiten af waarmee we zijn begonnen: de agressie-hormonen. In de televisie-film *How To Irritate People* (uit 1968) maakt John Cleese duidelijk de ultieme meester te zijn in de edele sport van het-bloed-onder-je-nagels-van-daan-halen. Met de hulp van zijn latere Python-maatjes Michael Palin en Graham Chapman. Iedereen kan zichzelf impopulair maken, maar het zijn er maar weinig die écht irritant kunnen zijn. Het geheim is net te doen alsof alles totaal onbedoeld is. Houd je slachtoffers op de juiste temperatuur: precies één graad onder het kookpunt! Ouders, verkopers, obers, voor sommige mensen is irriteren een manier van leven. De rest moet er aan werken. Na het bekijken van deze Video CD weet ook jij hoe je moet irriteren, voor je werk of voor je lol. Ontdek hoe je kassajuffrouwen, telefonische interviewers, bankemployeés en garagehouders terug kunt pakken. The Monty Python way!

Monty Python was:

Graham Chapman
(8 januari 1941 -4 oktober 1989)
John Cleese (27 oktober 1939)
Terry Gilliam (22 november 1940)
Eric Idle (23 maart 1943)
Terry Jones (1 februari 1942)
Michael Palin (5 mei 1943)

De Films

De films waar alle leden van Monty Python in mee speelden:
And Now for Something Completely Different (1971)
Monty Python and the Holy Grail (1974)
Life of Brian (1979)
Monty Python Live at the Hollywood Bowl (1982)
Monty Python's The Meaning of Life (1983)

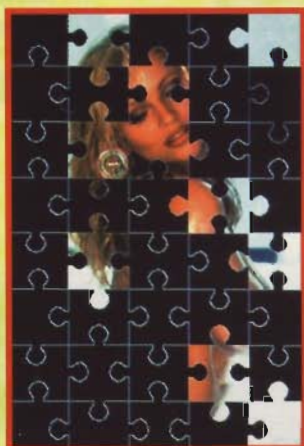
Interactief nagenieten

Gelukkig valt er nog steeds van Monty Python te genieten. Er zijn twee erg leuke CD-ROM's verschenen, *Complete Waste of Time* en *The Quest for the Holy Grail*.

En natuurlijk heeft ook Python een onderkomen op Internet:
<http://www.pythonline.com/>

gaat om het oplossen van raadsels en het ontdekken van onbekende plekken. Het doel van *Myst* ontdek je naarmate je verder komt, maar goed opletten en aanwijzingen zoeken is essentieel. Verder is het zaak om je over te geven aan de prachtige driedimensionale graphics van andere tijden en dimensies en de sfeervolle geluidseffecten en muziek.

(Bespreking: 10, 12)

Uncover: Featuring Tatjana

Van Tatjana misten we alleen nog een spel en daar is wat aan gedaan. Gelukkig maken ze het niet te gek en blijft *Uncover: Featuring Tatjana* vooral een kwestie van hele mooie foto's bekijken. Veertig stuks om precies te zijn. Natuurlijk moet je daarvoor eerst de gestolen foto's terugvinden en uit een envelop 'snijden', maar al te moeilijk is dat niet. De foto's zijn van Playboy fotograaf Army Freytag dus met de kwaliteit zit het wel goed. En met alle foto's ontdekt is er als bonus zelfs een poster van ons Holland's trots.

(Betrekking: 10, 12)

Arcade Classics

Ook de speelhal verhuisde in 1996 naar CD-i met *Arcade Classics*. Bij *Ms. Pacman* moet 'de vrouw van' in een doolhof de stipjes verorberen en intussen de bekende spookjes ontwijken. Bij *Galaxian* is het een kwestie van schieten en kogelregens ontwijken en ook *Galaga* heeft hetzelfde principe, maar is grafisch iets spannender. Het blijven natuurlijk allemaal oudjes uit de begintijd van de computerspelletjes, maar juist daarom hebben ze hun charme. Niks mooie grafische hoogstandjes of spectaculaire soundtracks, gewoon spelen alsof je leven ervan afhangt! De speelhal thuis dus.

(Bespreking: 11)

Behandeld in

Alice in Wonderland: 1, 4, 6, 11
Apprentice, The: 1, 3, 5, 6, 9, 11
Burn:Cycle: 1, 3, 5, 7/8, 9, 11
Christmas Crisis: 3, 4, 6, 10, 12
Dimo's Quest: 1, 3, 5, 7/8, 10, 11
Dragon's Lair 1: 3
Dragon's Lair 2: 1, 7/8
Earth Command: 2
Escape from Cybercity: 1, 9
Flashback: 3, 5, 7/8, 10, 12
Game Gear: 7/8
Guest, The 7th: 2, 6, 10, 11, 12
Hotel Mario: 9
Inca: 5, 9
Kingdom, The Far Reaches: 1, 3, 5, 12
Laser Lords: 9, 11, 12
Lemmings: 1, 2, 6, 12
Link: 1, 3, 7/8, 9
Lilil Divil: 2, 3, 7/8, 10, 12
Lost Eden: 7/8, 11
Mad Dog McCree 2, The Lost Gold: 6, 11

Christmas Country

De kerstverrassing van vorig jaar kwam in de vorm van *Christmas Country*. Als de kerstman zijn been heeft gebroken, moet jij het werk doen en dat valt niet mee. Al rennend, springend en duikend moeten sterren worden verzameld op de moeilijkste locaties. Diepe afgronden, smeltende ijsblokjes en bewegende platforms worden bevolkt door levensgevaarlijke lieveheerstjes, slakken, goudvissen en andere vijanden. *Christmas Country* is een goed lopend platformspel met geinige geluidjes. En vooral een kwestie van oefenen, oefenen en nog eens oefenen, want een save optie ontbreekt.

(Bespreking: 11)

Atlantis, The Last Resort

Nog een spel dat het geduld van de CD-i-bezitters danig op de proef stelde is *Atlantis, The Last Resort*. In navolging

Tips & Tricks

Mega Maze: 5, 9
 Merlin's Apprentice: 10, 12
 Pac Panic: 2, 4
 Phantom Express: 11
 Secret Mission: 9, 11, 12
 Space Ace: 1
 Tetris: 4, 6, 9
 The 7th Guest: 4
 Voyeur: 7/8
 Zelda's Adventure: 5, 7/8, 10, 12
 Zelda - The Wand of Gamelon: 7/8, 9, 11

van *Doom*, *Duke Nukem* en *Quake* heeft nu ook CD-i zijn 'search en destroy'-game. De computer van een virtueel vakantieoord slaat op hol en de gruwelijkste monsters houden vakantiegangers weg. De oplossing is aan jou. Er zijn in totaal vier zones met elk vijf locaties en om hier doorheen te komen is een aardig wapenarsenaal nodig. Skeletten, zandwormen, krabben, kwallen, vleermuizen, zeepaarden, androids; allemaal zijn ze gemuteerd tot afgrijselijke monsters. Schieten op alles wat beweegt dus! (bespreking: 12)

The Last Bounty Hunter

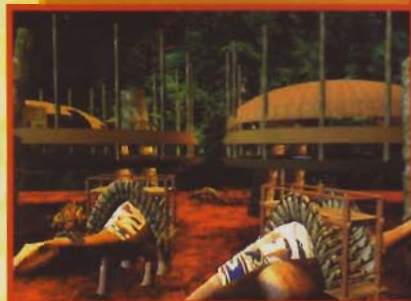
De peacekeeper kon wederom uit de holster met *The Last Bounty Hunter*. De makers van de beide *Mad Dog McCree's* maakten ook van deze shoot-'m-up game een knaller. Deze keer ben je premiejager in het Wilde Westen en zijn vier outlaws met hun bendes je vijanden. Ze terroriseren een dorpje en generaal Briggs van de cavallerie kan je hulp goed gebruiken om Handsome Harry, Nasty Dan, El Loco en Cactus Kid het zwijgen op te leggen. Wederom prima live action video en verder is het zaak de peacekeeper te laten spreken. Voordat je het stadje gezuiverd hebt van zoveel gespuis, zal je regelmatig een onderonsje hebben met de begrafenisondernemer, maar zoals altijd: oefening baart kunst.

In het verschiet

Ook op spelgebied was 1996 een prima jaar, maar we willen natuurlijk niet afsluiten met een korte blik vooruit, want ook 1997 heeft het nodige in petto. Zo verschijnt deze maand nog het spel *Tetsuo Gaiden*, dat in de lijn ligt van de oudjes *Galaxian* en *Galaga* maar er met fraaie achtergrondschermen veel mooier uitziet.

Daarnaast staan de geanimeerde tekenfilm game *Braindead 13*, de komische adventure game *Discworld* en de spannende 3D shoot-'m-up ruimtegamel *Creature Shock* voor de komende maanden op het programma. Tot slot liggen met *Zenith* en *Lost Ride* nog twee verrassingen in het verschiet waar wij ook bitter weinig over weten. Als er nieuws is hoor je het natuurlijk!

CD-INTERNET @

De overheid, goede doelen en ballonvaren

Elke maand is Internet weer uitgebreid met nog meer verschillende sites. Een woud van informatie en entertainment waar Léan Seuren zich een weg door baant. De resultaten van haar speurtochten zijn terug te vinden op deze pagina's, en, natuúrlijk, op het Net.

Juist omdat Internet dag-in-dag-uit verandert, kan het soms zijn dat een site niet meer die informatie geeft die wij hier presenteren.

Léan Seuren (lean@worldonline.nl)

Eze keer besteden we aandacht aan sites van digitale steden, dorpen en regio's, overheid en overheidsinstanties op Internet, goede doelen en, om het wat luchtiger te maken, sporten zoals deltavliegen, parachutespringen en ballonvaren. En omdat Internet nu eenmaal steeds verandert en groter wordt, gaan we vanaf deze maand sites opnemen, die helemaal nieuw zijn.

UNICEF

Een heleboel organisaties en stichtingen die opgericht zijn voor goede doelen staan ook op Internet. Meestal geven ze informatie over de doelstellingen en kun je je online aanmelden als sponsor of donateur. Een aantal bekende zijn Greenpeace, UNICEF, het Rode Kruis en het Wereld Natuur Fonds. UNICEF heeft meerdere sites. De algemene en internationaal georiënteerde site zit op het adres <http://www.unicef.org/>. Voor Nederland is er een aparte Nederlandstalige site ingericht, die je kunt vinden op <http://www.unicef.nl/>. Op de Nederlandse site wordt uitgelegd wat UNICEF inhoudt en doet, hoe je UNICEF kunt steunen en je kunt er informatie inwinnen over activiteiten die gepland staan, zoals het UNICEF TV Gala en de UNICEF Loop. Je kunt je bovendien abonneren op een mailinglijst, zodat je per e-mail op de hoogte gehouden wordt van de laatste ontwikkelingen.

Voor wie?

Is een Internet-adres groen gekleurd, dan betekent dit dat de pagina's alleen te bekijken zijn met de browser uit het CD-i Internet-pakket. Een rood adres is alleen te bekijken met behulp van Internetsoftware die op een computer draait, een blauw adres is zowel leesbaar voor gebruikers van het CD-i Internet-pakket als voor computergebruikers.

Digitaal de lucht in

Greenpeace en WNF

Op de pagina's van Greenpeace vind je een uitgebreid overzicht van lopende (en inmiddels afgelopen) campagnes, zoals de *Global warming and climate change campaign*. Regelmatig wordt het laatste nieuws over campagnes gepubliceerd. Daarnaast kun je er de adressenlijst van kantoren en de archieven inzien en online chatten. Op de site van het Wereld Natuur Fonds krijg je toegang tot de WNF-Rangersclub, het clubblad TamTam en kun je lezen welke successen het Wereld Natuur Fonds tot nu toe heeft geboekt in Nederland. De acties die tot nu toe zijn opgezet en doorgevoerd zijn, zijn onder andere *Nederland 2X zo mooi* en *Rangers for Rhino's*. De laatste probeert het uitsterven van de zwarte neushoorn tegen te gaan door geld in te zamelen voor de in dienstneming van meer parkwachters in gebieden waar nog kudde van deze dieren voorkomen.

Het Rode Kruis en Milieudefensie

De site van het Rode Kruis is toegankelijk voor gebruikers die Internet-toegang hebben via de PC. De site is wel behoorlijk uitgebreid. Zo kun je een slideshow en een fotogalerij bekijken en een enquête invullen over de Internet-dienst van het Rode Kruis. Ook is het eerste kantoor van het Rode Kruis (namelijk dat in Venlo) inmiddels op het Net gezet. Het geldt als proef

en als de reacties positief zijn, zullen meerdere kantoren volgen.

Een site die ook het vermelden waard is, is die van Milieudefensie. Op hun pagina staat een enorme hoeveelheid milieu-informatie. Ook vind je er een verwijzing naar de Milieu Telefoon van het MilieuLoket, waar je terecht kunt voor vragen op het gebied van milieu, maar dan toegespitst op het huishouden. Vragen zoals "Is een spaarlamp beter dan een gloeilamp?" en "Wat doe ik tegen maden in de gft-bak?" zijn vragen die hier thuis horen. Uiteraard heb je, naast telefonisch contact, ook de mogelijkheid om je vragen per e-mail te stellen.

Politieke partijen en groeperingen

Een behoorlijk aantal partijen heeft partij-informatie op Internet gezet. De meest opmerkelijke openingspagina is die van de Socialistische Partij Nederland. De bezoeker krijgt een schermvullende rode tomaat voorgeschoteld met daarboven de tekst: "Deze site smaakt sterk naar tomaten! Wie de voorkeur geeft aan politieke spruitjeslucht klikt hier." Een grapje? Nee, je wordt daadwerkelijk doorverwezen naar een bestaande site op het adres <http://www.sprouts.nl/>, waar je onder andere een spruitjesrecept van Paul de Leeuw kunt nalezen. Klik je vanaf de openingspagina op de tomaat, dan hangt daarachter een goed verzorgde site,

die de makers zelf 'smaakmakend' noemen. Naast informatie en een goed verzorgde lay out kun je er een politieke kwis vinden. De site van de Groenen is sober. Wat opviel was de gelijkenis met de site van Greenpeace, waarvan de afbeeldingen identiek zijn aan die op de pagina's van de Groenen. Of is het andersom? Een aantal politieke partijen in België publiceert naast de gebruikelijke propaganda ook standpunten en nieuwsfeiten over de zaak Dutroux. Op de CVP-jongeren

Goede doelen

Astma Fonds

<http://www.astmafonds.nl/>

De Grote Clubactie

<http://www.goede-doelen.nl/clubactie/>

Greenpeace International

<http://www.greenpeace.org/>

HIVNET

<http://www.aidsfonds.nl/>

IPAC

<http://alt-www.uia.ac.be/u/ipac/>

Jantje Beton

<http://www.goede-doelen.nl/jantjebeton/>

Jeugd en Stad

<http://www.knooppunt.be/~jesgent/>

Internationaal Christelijk Steunfonds

<http://www.goede-doelen.nl/ics/>

Lawyers without Borders

<http://www.asf.be/asf/>

Milieudefensie

<http://www.dds.nl/~mildef/mildef.html>

Milieu-loket

<http://www.dds.nl/~pdc/milieu/>

Nationale Vereniging De Zonnebloem

<http://www.aaa.nl/medisch/welzijns/zonnebloem/>

Netherlands Red Cross Society

<http://antenna.nl/nrcs/>

NOVIB

<http://antenna.nl/novib/>

Organisaties - Gezondheid

<http://www.goede-doelen.nl/kern/orgs-g.htm>

SIW Informatie

http://www.astro.rug.nl/~grijs/siw_info.html

Sponsorloterij

<http://www.goede-doelen.nl/sponsorloterij/>

Stichting Lilliane Fonds

<http://www.euronet.nl/users/lilliane/sif.html>

UNICEF Nederland

<http://www.unicef.nl/>

Vogelbescherming

<http://www.goede-doelen.nl/vogel/>

Voices of Youth

<http://www.unicef.org/voy/>

Wereld Natuur Fonds

<http://www.wnf.nl/>

Wereldwinkels België

<http://www.knooppunt.be/~owwbel/>

Gids Nederland

Leiden
Digitaal Stadhuis Leiden
Wat vindt u in het Digitaal Stadhuis ?

- [Verkeersinformatie in Leiden](#) (GIF-file 67 KB)
- [Woningaanpak](#)
- [Toelating informatie over sociale huurwoningen](#)
- [Wat is de legging met informatie over bestemmingsplannen, bouwprocedures, vergunningen en milieuwetgeving](#)
- [Bekijk de video](#)

Nieuw: de Mazda MPV!

Bekijk de video

Website kun je daarnaast een bijzonder welkomstwoord van nationaal voorzitter Raf Vermeire lezen, die zegt dat Internet hem een vrij maar tegelijkertijd beklemmend gevoel geeft omdat alles aan zijn eigen controle ontsnapt. Nog een quote: "De toekomst ligt in de handen van de jeugd, zegt men ons. Wel dan ligt volgens mij de toekomst van communicatie op Internet." Volgens mij zitten er ook wel ouderen op Internet...

Groentetuin

En dan de grotere partijen in Nederland. Allemaal hebben ze een behoorlijk uitgebreide site met daarop de allerlaatste persberichten, de partijstandpunten en discussiepunten. De site van D66 geeft de bezoeker nog de mogelijkheid lid te worden en stelt ook de partijleden aan de lezer voor. Dat laatste gebeurt onder de button 'Mensen'. Onder de button 'Meningen' vind je de standpunten en projecten. Sinds de laatste keer dat ik site van de PvdA bezocht, heeft de site een behoorlijke facelift gekregen. De roos siert nog steeds de pagina's, maar de hoeveelheid informatie is flink toegenomen. De PvdA heeft zelfs eigen nieuwsgroepen (pvda.*), waarin bezoekers met elkaar kunnen discussiëren over diverse onderwerpen. Achter een (slecht leesbare) button in de bovenhoek van het scherm gaat de informatie over lidmaatschap schuil. Bij het CDA worden regelmatig twee nieuwe stellingen geponeerd waarop de lezer per e-mail kan reageren. De onderwerpen van deze stellingen variëren van 'armoede in Nederland' tot 'decoders voor publieke omroepen'. Toen ik zo door de pagina's van de Nederlandse politieke partijen bladerde, kreeg ik het gevoel door een virtuele groente- en plantentuin te lopen. Groenlinks had namelijk (in tegenstelling tot de spruiten en tomaten van de SP en de roos van de PvdA) een schermgrote foto van pepers als openingslogo. Het bijzondere van de site van Groenlinks is dat ze naast landelijke partij-informatie ook plaatselijke info bieden.

Steden, gemeentes en regio's

Fenny Meulendijks heeft in het kader van haar afstudeerscriptie onderzoek gedaan naar de beweegredenen van overheden in Nederland om informatie via Internet aan te bieden. Voor geïnteresseerden is er een samenvatting van haar scriptie op het Net

Politieke partijen en groeperingen

AGALEV
<http://www.agalev.be/>

CDA
<http://www.cda.nl/>

CVP-Jongeren website
<http://www.cvp.be/>

D66
<http://www.d66.nl/>

Europarlement
<http://www.europarl.eu.int/sg/tree/en/default.htm>

De Groenen
<http://www.dru.nl/maatschappij/politiek/groenen/groenen/groenen.htm>

GroenLinks
<http://www.dds.nl/~groen-l/>

Het Parlement
<http://www.parlement.nl/>

PvdA
<http://www.pvda.nl/>

Socialistische partij België
<http://www.sp.be/>

Socialistische Partij Nederland
<http://www.sp.nl/>

VVD
<http://www.dds.nl/~vvd/>

te vinden. In de samenvatting staat vermeld dat er in mei 1996 maar liefst 59 gemeentes op Internet vertegenwoordigd waren. In de links staat een aantal van deze gemeentes vermeld. De site van de gemeente Nijmegen ziet er mooi uit en biedt een redelijke hoeveelheid informatie. Jammer is wel dat als je op de button 'Actueel' klikt, je een pagina krijgt met daarop een foto. De actuele informatie ontbreekt echter. Iets dergelijks kom je op een aantal van de gemeentelijke sites tegen: je hoopt op actuele informatie, maar meer dan een 'under construction' (= in opbouw) logo of een lege pagina met de melding dat de informatie binnenkort verzorgd gaat worden is er niet. Maar niet alleen informatiepagina's ontbreken op sommige sites. Zo benijd ik de inwoners van Charleroi geenszins. Kies je vanaf de homepage de pagina 'Jobs', dan verschijnt er op het scherm een pagina met blauwe achtergrond en een logo. Verder is er helemaal niets, zelfs geen melding dat de pagina nog in opbouw is. Is het echt zo slecht gesteld met de werkgelegenheid in Charleroi? Voor de inwoners van Rotterdam ziet het er rooskleuriger uit. Mediaport Rotterdam heeft links naar vacatures van het Arbeidsbureau en uitzendbureaus en links naar andere vacaturebanken op Internet. Leiden maakt zich minder zorgen om de werkgelegenheid. Het allereerste item dat je op de homepage van het Digitaal Stadhuis Leiden kunt aanklikken is een kaartje met parkeergelegenheden in de stad. Een service die in geen van de andere digitale steden te vinden was.

SMS-berichten

Vlaardingen en Schiedam hebben zich gebroederlijk verenigd op een gezamenlijke site. Nadeel is, dat de homepage bijna in z'n geheel uit afbeeldingen bestaat, waardoor het nogal lang duurt voordat het menu op het scherm verschijnt. Ben je op zoek naar nog meer steden dan in dit artikel vermeld staan, dan zit je in digitaal Vlaardingen/Schiedam goed, want onder

Overheidsinstanties en gemeentes

Amsterdam

<http://www.amsterdam.nl/>

Antwerpen

<http://www.ufsia.ac.be/antwerp/antwerp.html>

Belgian Federal Government

<http://belgium.fgov.be/>

Binnenlandse Zaken

<http://www.minbiza.nl/>

Charleroi

<http://www.netline.be/charleroi/>

Den Haag

<http://www.denhaag.nl/>

Digitale Regio Vlaanderen

<http://www.cipal.be/drv/index.html>

Digitaal Stadhuis Leiden

<http://www.leiden.nl/>

Digitale Regio Utrecht

<http://www.dru.nl/>

Digitale Stad Vlaardingen en Schiedam

<http://www.dsv.nl/>

Geleen Digitaal

<http://www.geleen.nl/>

Gemeente Nijmegen

<http://www.nijmegen.nl/>

Gemeente Tilburg

<http://www.tilburg.nl/>

Gemeente Zaanstad

<http://www.diza.nl/zaanstad/>

Hasselt

<http://www.luc.ac.be/welkom/Hasselt/>

de button 'Collega's' hangt het meest complete overzicht van digitale steden, dorpen en regio's dat ik ben tegengekomen. Een aantal van die gemeentes gaan behoorlijk met hun tijd mee. Zo kun je bijvoorbeeld vanaf de pagina's van de stad Hasselt gratis SMS-berichten versturen via MTN South Africa. Een SMS-bericht is een elektronisch bericht (e-mail) dat je van en naar een GSM-telefoon kunt sturen. Op de pagina geef je het mobiele telefoonnummer op van degene waarnaar je een bericht wilt versturen. In het tekstveld kun je je bericht intikken. Let wel op, want de meeste telefoons kunnen alleen maar berichten aan die maximaal 180 karakters lang zijn. Elk volgend karakter wordt afgebroken en zal dus niet op het toestel van bestemming aankomen.

Overheidsinstanties

Een heel bekende overheidsinstantie in Nederland is Postbus 51, die regelmatig folders verspreidt en spotjes uitzendt met voorlichting over diverse zaken zoals huursubsidie, het bromfietscertificaat, 'wijs op reis' en 'kiezen voor Hoger Onderwijs'. Een aantal van deze brochures zijn online te bekijken.

Een aantal ministeries heeft een eigen site, zoals het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Binnenlandse Zaken, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische Zaken. Op de site van Verkeer en Waterstaat kun je onder andere lezen wat de plannen zijn met betrekking tot de liberalisering van de telecommunicatie en carpoolen. Op de pagina's van dat laatste onderwerp kun je meedoen aan een kwis, een poging doen een mederijder te vinden en tips opdoen over hoe je contact kunt krijgen met andere carpoolers. De site van Economische Zaken gaat grotendeels over technologie. Zo is er het rapport 'Diensten en infrastructuur voor elektronische snelwegen in Nederland' na te lezen en kan de bezoeker van de site zich abonneren op een aantal mailinglijsten, zoals Technieus magazine, Nieuwsbrief EU-Kaderprogramma, Swap

2000 Ezine en aankondigingen van nieuwe onderwerpen in de EZ-Winkel.

Vrekkenkrant

Elke maand komen er nieuwe sites bij. Op diverse plaatsen worden lijsten bijgehouden van nieuwe sites. Zo kun je je bij de Dutch Homepage (<http://www.dhp.nl/>) abonneren op een mailinglijst, die elke twee weken verschijnt en een overzicht bevat van de nieuwste Nederlandse sites.

Vervolg Overheidsinstanties en gemeentes

Leuven

<http://www.leuven.be/dtplv/html/doc/nsf/docs/leuven>

Limburg Virtueel

<http://www.cuci.nl/limvi/>

Namur

<http://www.ciger.be/namur/welcome/index.html>

MediaPort Rotterdam

<http://www.mediaport.org/>

Ministerie van Economische Zaken

<http://info.minez.nl/index.htm>

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

<http://www.minvenw.nl/>

Postbus 51 informatie loket

<http://www.postbus51.nl/>

Provincie Drenthe

<http://www.prvdrenthe.nl/>

Provincie Noord-Brabant

<http://www.prvnb.nl/>

Samenvatting scriptie gemeentelijke overheden op het internet

<http://www.iaelv.nl/users/fenny/samenvat.htm>

VROM

<http://vrom.design.nl/>

CD-INTERNET @

Nieuwe sites afgelopen maand

De Internet Apotheek
<http://www.euromed.nl/ot/>

Geneeskrachtige Edel- & Sierstenen
<http://www.duranmedia.com/>

Heer Bommels pijp rook club
<http://www.cpedu.rug.nl/~graaf/bommel.html>

Horecagids Nederland
<http://www.horecagids.nl/>

Kabelkoerier
<http://www.kabelkoerier.nl/>

Lokatie NET
<http://www.lokatie.net/>

Mazda
<http://www.mazda.nl/index.htm>

MetaZoek
<http://www.net-v.com/metazoek>

Ministerie van Buitenlandse Zaken
<http://www.bz.minbuza.nl/>

Nationale Vereniging De Zonnebloem
<http://www.aaa.nl/medisch/welzijns/zonnebloem/>

Uitgeverij Uilenstein
<http://www.uilenstein.nl/>

De Vakantieman
<http://www.vakantieman.nl/>

Vrekkenkrant
<http://www.dds.nl/~zuinigst/>

Winkelcentrum.com
<http://www.winkelcentrum.com/>

Het Bommel Cab Lied
Op heen komt aan
Laet ons zo ken nu gaan
Stop de kop, rof de valen maar aan
Heer Bommel bij nacht
En hij geeft ons de leucht
Om te roken tot diep in de nacht
Pip, pijpen gepijpt
Zo navond vol gezelligheid
Met tabakker zo jij
Al er maar wairigen zijn
En jaover op eiken ge rijpt

Daarnaast worden er regelmatig aankondigingen geplaatst in de nieuwsgroep nl.announce. We doen een greep uit het aanbod van afgelopen maand.

De leukste vind ik zelf nog de Vrekkenkrant. Ik zag de krant in de boekhandel en een grote kop op de voorpagina meldde dat dit de laatste papieren editie zou zijn. De Vrekkenkrant zou alleen nog op Internet verschijnen, via een gratis adres in De Digitale Stad. Een vrijwilliger gaat de pagina's maken en onderhouden. En inderdaad, toen ik ging kijken bleek de krant al voor een groot gedeelte online, met een aantal oude nummers, een overzicht van cursussen en een lijst met aanbevolen boeken.

Vakantieman

Wie kent de kreet "Vakantieman, gezellig, hé?" inmiddels niet? Sinds vorige maand is de Vakantieman online, met de Top 5 aanbiedingen, het laatste nieuws en de kijkersvraag. Via het Net kun je per e-mail meediscussiëren in de volgende uitzending, klachten deponeren of andere lezers van de Internet-pagina attent maken op interessante vakantieoorden. Een andere plaats waar je terecht kunt voor reisinformatie is de site van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De informatie die er aangeboden wordt richt zich echter voornamelijk op informatie over veiligheid en gezondheid in risicogebieden en -landen. Naast deze informatie vind je er ook documenten waarin het buitenlands beleid wordt toegelicht of waarin verdragen zijn opgenomen.

Apotheek en winkelcentrum

Twee nieuwe sites waar je online producten kunt bestellen zijn de Internet Apotheek en Winkelcentrum.com. Op de site van Winkelcentrum.com staan voornamelijk verwijzingen naar winkels en winkelketens waar je online bestellingen

kunt plaatsen, zoals de LOI, CD Teleshopper, Fleurop, The Jewelry Alliance, 06 Software, Bibbi's poppenwinkel en een site waarop Ajax-artikelen verkocht worden. In de Internet Apotheek kun je medicijnen kopen, die gerubriceerd staan in reisziekte, hoest, verkoudheid en griep, hoofdpijn en maag- en darmklachten. In elke rubriek kun je diverse geneesmiddelen bestellen. Betalen doe je door middel van een credit card of Interpay. Geef je de voorkeur aan een wat minder synthetische remedie voor kwalen, kijk dan eens op de site van Duranmedia, waar geneeskrachtige edelstenen verkocht worden. Naast de edelstenen worden er ook sierstenen aangeboden.

TV-gids

In een van de eerdere nummers van CD-i Magazine werd een overzicht gepubliceerd van diverse zenders die Internet-pagina's aanboden. In veel gevallen, maar niet altijd, stond er ook een programma-overzicht op de site. Op de nieuwe site met de naam Kabelkoerier staan alle zenders op een rij, met een actueel programma-overzicht. Naast de programmering vind je er ook een filmquiz en een filmencyclopedie.

De lucht in

Degenen die alleen al duizelig worden bij de gedachte dat ze op een keukenladdertje moeten klimmen, kunnen dit stukje maar beter overslaan, want we gaan de lucht in! Alhoewel, Carl dos Santos legt op een van zijn pagina's uit hoe hij zijn angsten heeft overwonnen en geeft hints en tips aan

Wat is het WWF?
 Alle informatie over de doelstelling en
 fondsen van het Wereld Natuur Fonds.
 ook in WWF-Netherlands in English...

United Nations Children's Fund
UNICEF NEDERLAND
unicef
gala

Welkom bij de Vakantieplan !
 Frits Bors
 Vakantieplan en eindredacteur / presentator
 opbouw aan de draaiende globe in het 7e
 Vakantiejahr van RTL-4. Deze pagina's kunnen
 voor u het VERTEKUNST zijn voor een gezellige
 vakantie of een avondje gezelligheid en

HIV
 NET

Astma Fonds
 Informatie
 U & Wij
 Research
 Contact

anderen die hun angsten nog de baas moeten worden. Zijn pagina's (Freefall!!!, zoals hij zijn eigen site noemt) bevatten veel nuttige informatie over hoe je parachutespringen kunt leren en wat het ongeveer kost. Ook kun je er foto's bekijken van 'Carl in actie'. Een zelfde soort informatie is ook te vinden op de Franse en Zwitserse pagina's over parachutespringen. Een sport die ontstond uit het parachutespringen is luchtsurfen. Deze sport is nog vrij onbekend en zelfs op Internet is er weinig over te vinden. John Borg en René Deveault vormen samen een team, dat deze sport beoefent. Ze hebben een uitgebreide site over deze sport samengesteld. Op de pagina's van Tamara Koyn staat een uitgebreide uitleg over de regels van luchtsurfen en hoe je er zelf mee kunt starten.

Het Engelse tijdschrift Skywings is online met overzichten van de inhoud van eerder verschenen nummers in papieren vorm. Een aantal vaste rubrieken uit de uitgave zijn gratis online te lezen, zoals de nieuws-pagina en een interviews met piloten. Wat deltavliegen inhoudt, wordt uit de doeken gedaan op de Ierse site. Op de site Hang Gliding Digest worden archieven bijgehouden van eerder verschenen artikelen van

deze uitgave. Ben je geïnteresseerd in deltavliegen, dan is dit een waardevol adres.

Ballonvaren

Zoek je informatie over luchtballonvaren, dan vind je op de pagina's van Joop de Wilde een overzicht van links. Overigens blijkt dat het tot nu toe nog nooit iemand gelukt is om een reis om de wereld te

Now #1 on the Web! AWARD!
SKY ADVENTURES
 Directory of Hang Gliding and Paragliding Home Pages

Earth's Biggest Bookstore
 Amazon.com
 Hang Gliding / Paragliding / Ultralight / Soaring

ADVENTURE Productions
 Hang Gliding / Paragliding / Soaring

ASC
 Hang Gliding / Paragliding / Soaring

maken per luchtballon. De laatste tijd doet een flink aantal partijen een nieuwe poging. Een daarvan is Richard Brandson (Virgin Challenger) en een ander is Steve Fossett (Solo Spirit). Aan beide waaghalzen is een complete site gewijd. Richard Brandson ondernam al eerder (winter 1995/1996) een poging om een reis rond de wereld te maken per luchtballon, maar die mislukte al bij de start in Marokko omdat de weersomstandigheden dat jaar uiterst slecht bleken. Deze winter (1996/1997) staat het hele team weer klaar in Marokko, te wachten op gunstige weersomstandigheden en het startsein. Wil je de reis van het begin af aan volgen, hou dan de pagina's in de gaten. Alle informatie over de vlucht (met een kaart waarop de gevlogen afstand staat aangegeven) staat op de site. Steve Fossett van het tegenpartij (Solo Spirit) is een oudgediende. Al eerder maakte hij, samen met een team, als allereerste een transpacifische vlucht. Nu wil hij de hele wereld rond. De route wordt vastgelegd op een kaart die vervolgens op Internet gezet wordt. Op elk tijdstip van de dag kun je zien waar hij zich bevindt en wordt kort verteld wat zijn ervaringen zijn.

De lucht in

Virgin Challenger
http://www.challenger.iclnet.co.uk/Virgin/home_page.html

Claes's Free Skydive Page
<http://www.angelfire.com/wa/Skydiving/index.html>

Freefall!!!
<http://www.tiac.net/users/carl/skydive/>

Skydiving France
http://www.perigord.com/para/index_us.htm

skydive.net
<http://www.skydive.net/>

Skydive Europe
<http://www.skydive-europe.com/>

Dutch dropzones
<http://www.skydive-europe.com/holland/dropzones.html>

Paraflight
<http://www.paraflight.com/>

Learning to Skysurf
<http://www.frci.cmu.edu/~belboz/skydive/skysurf.html>

Deveault/Borg Skysurfing
<http://www.total.net/~skysurf/index.html>

Skywings
<http://www.bhpa.co.uk/bhpa/>

Irish Hang Gliding/Paragliding page
<http://ireland.iol.ie/~gnewell/>

Hang Gliding Digest
<http://itdcomm.com/hgdigest/>

Balloon Pages
<http://www.euronet.nl/users/jdewilde/index.html>

Solo Spirit: Transglobal Balloon Flight
<http://www.luc.edu:88/solo/>

More Recent Updates
 Updated: January 20, 1997, 07:40 GMT
Landed Safely!!! in Pithu gauri, India.
 Steve Placent and his balloons ended the longest flight by landing safely in Pithu gauri, India. The descent was smooth and the landing was perfect. The whole journey was a success. Steve Placent and his balloons ended the longest flight by landing safely in Pithu gauri, India. The descent was smooth and the landing was perfect. The whole journey was a success.

Updated: January 20, 1997, 06:29 GMT
 Steve Placent and his balloons ended the longest flight by landing safely in Pithu gauri, India. The descent was smooth and the landing was perfect. The whole journey was a success.

Updated: January 20, 1997, 03:06 GMT
 Steve Placent and his balloons ended the longest flight by landing safely in Pithu gauri, India. The descent was smooth and the landing was perfect. The whole journey was a success.

Updated: January 20, 1997, 02:07 GMT
 Steve Placent and his balloons ended the longest flight by landing safely in Pithu gauri, India. The descent was smooth and the landing was perfect. The whole journey was a success.

CD-i PROF

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

Rob Smit

McDonald's Nederland traint personeel met behulp van CD-i

McDonald's Nederland gaat zijn personeel trainen met behulp van CD-i. De 150 restaurants kunnen de beschikking krijgen over een CD-i-speler met bijbehorende programma's, zodat medewerkers de opleiding in hun eigen tempo kunnen doorwerken. Nederland heeft hiermee de primeur binnen de wereldwijde McDonald's organisatie. Andere landen gebruiken nog videobanden.

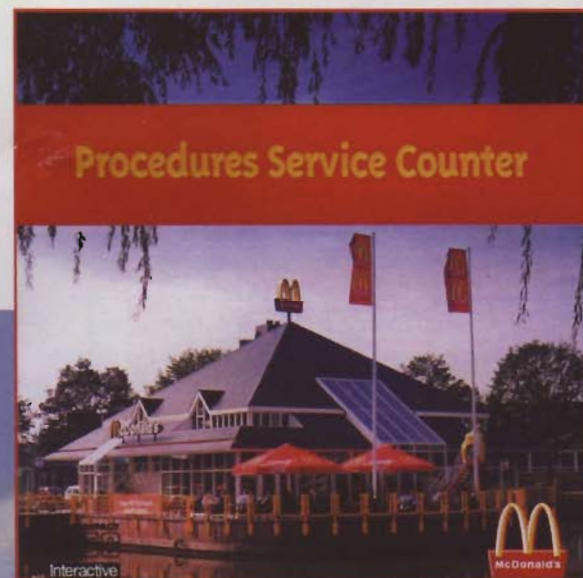
Wereldwijde uniformiteit

Bij een organisatie als McDonald's speelt het trainen van personeel een belangrijke rol omdat de filosofie van het bedrijf is gebaseerd op wereldwijde uniformiteit. In ieder land en in iedere stad moet de klant verzekerd zijn van dezelfde McDonald's kwaliteit, hygiëne-standaard en klantvriendelijkheid. Richard Baron, Training Consultant bij McDonald's Nederland BV: "Op dit moment beschikt het hoofdkantoor over een opleidings-

afdeling van 6 personen. Deze geeft introductiecursussen aan nieuwe managers en franchisenemers, en bijscholingscursussen aan de gevestigde managers en franchisenemers. In totaal hebben we in 1996 rond de 2500 cursisten ontvangen."

Geheimzinnigdoenerij

"Tot op heden werd bij die cursussen nog gebruik gemaakt van U-Matic videorecorders en -banden, een professioneel maar kostbaar videosysteem. Het werd

destijds geïntroduceerd omdat het minder slijtagegevoelig is dan VHS-systemen. Omdat U-Matic banden niet afgespeeld kunnen worden op een gewone VHS-recorder, werd bovendien voorkomen dat interne informatie naar buiten lekte: niemand kon een 'geleende' band

immers thuis afspelen! Die geheimzinnigdoenerij kwam voort uit het feit dat McDonald's lange tijd vrijwel de enige is geweest met zo'n overtuigende succesformule, waardoor talloze mensen wilden weten wat daar nu precies het geheim van was. Tegenwoordig is de combinatie van mondiale uniformiteit en franchising natuurlijk al lang niet uniek meer, en dus is er ook geen reden meer dat kostbare systeem te handhaven. Bovendien willen we in de toekomst niet alleen het management en de franchisenemers, maar ook alle 10.000 medewerkers intern gaan opleiden. Voor een dergelijke massaliteit is op het hoofdkantoor geen plaats, en dus moesten we op zoek naar een andere oplossing."

Goedkoper

"Uiteindelijk hebben we de U-Matic systemen vervangen door CD-i-systemen en de videobanden overgezet op Video CD. Dat levert een enorme besparing op, want niet alleen is een CD-i-systeem veel goedkoper dan een U-Matic systeem, Video CD's zijn ook veel minder slijtagegevoelig dan U-Matic banden. Daarnaast gebruiken we minder Video CD's dan U-Matic banden - 32 videobanden zijn overgezet naar 10 Video CD's - en besparen we op reiskosten en reistijd. De managers zullen opgeleid worden als trainer, en ieder filiaal wordt uitgerust met een CD-i-systeem."

Motiverend

In de huidige programma's worden praktijksituaties uitgebeeld. McDonald's overweegt echter om er in de toekomst ook rollenspellen in te verwerken, waarbij

bijvoorbeeld wordt uitgelegd hoe de medewerkers aan de toonbank nog beter met klanten kunnen communiceren. Baron: "Dankzij de ingebouwde interactiviteit kunnen de medewerkers de opdrachten op hun eigen manier en in hun eigen tempo uitvoeren. Het begeleiden van de cursisten door de lokale managers werkt bovendien motiverend en stimuleert door de uitwisseling van persoonlijke kennis en ervaring."

Klantvriendelijk fuctioneren

Maar hoe heeft men in eerste instantie ervaring opgedaan met CD-i? "We zijn begonnen met het aanschaffen van 10 CD-i-stations voor op het hoofdkantoor," aldus Richard Baron, "plus de cursus *Klantvriendelijk Fuctioneren*. Dat is een algemene cursus; geen cursus die speciaal voor of door McDonald's ontwikkeld is. Toen we zagen hoe plezierig en simpel dat werkte, hebben we besloten om CD-i ook te gaan gebruiken in de filialen. De nieuwe restaurants krijgen daarbij direct al de beschikking over een CD-i-systeem, de bestaande zullen er gefaseerd van voorzien worden."

McDonald's Nederland BV, tel. 020-5642642.

Burger King zet CD-i wereldwijd in voor trainingsdoeleinden

Na een succesvolle proef in 24 restaurants in de Verenigde Staten, Canada, Mexico en Zuid-Amerika heeft ook Burger King Corporation CD-i als officieel trainingsinstrument gekozen. Daarmee pakt men de zaken grootschaliger aan dan concurrent McDonald's. Volgens Kevin McNamara, verantwoordelijk voor het wereldwijde trainingsprogramma van Burger King, zal het programma in februari dit jaar internationaal van start gaan. Hij verwacht dat eind 1997 de meerderheid van alle 9000 Burger King restaurants het CD-i-systeem in gebruik zal hebben.

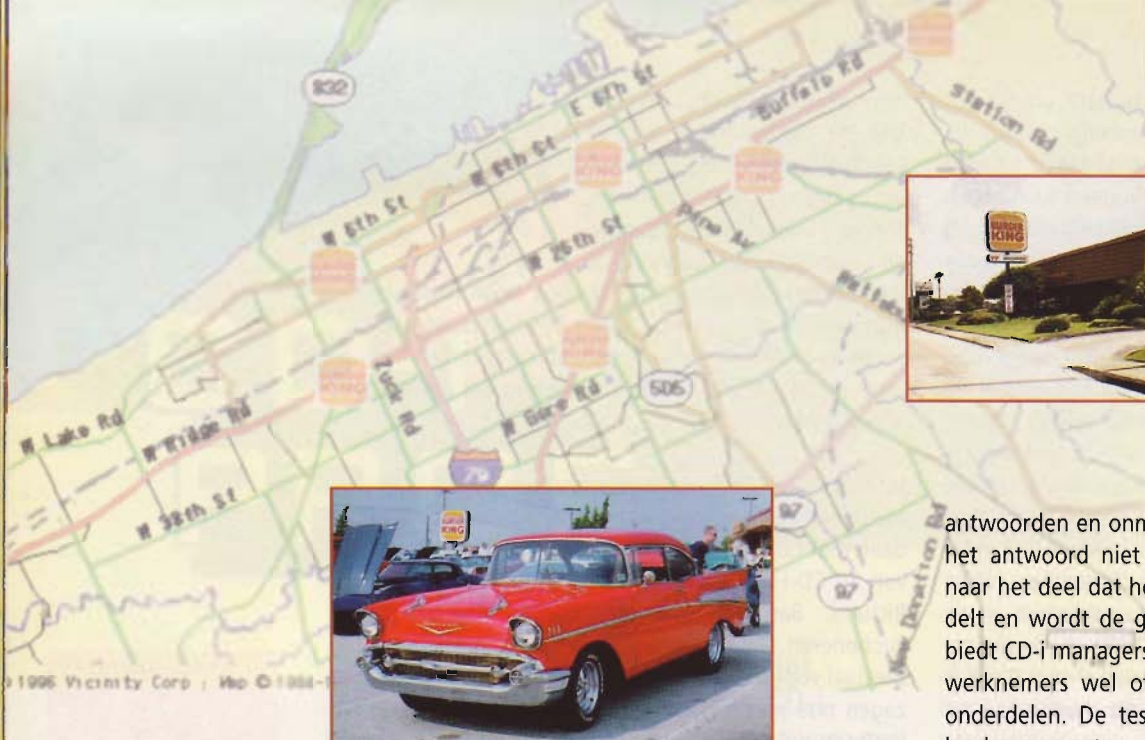

Wereldwijd

"We hebben hooggespannen verwachtingen ten aanzien van CD-i als trainingsinstrument," aldus McNamara, "en geloven dat deze technologie veel educatieve voordelen met zich meebrengt. We hebben verschillende trainingsmogelijkheden bekeken - van CD-ROM via satellietnetwerken tot internet-training -

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

antwoorden en onmiddellijk feedback te ontvangen. Als het antwoord niet juist is gaat het programma terug naar het deel dat het desbetreffende onderwerp behandelt en wordt de gebruiker opnieuw getest. Daarnaast biedt CD-i managers de mogelijkheid om te kijken welke werknemers wel of niet zijn geslaagd voor bepaalde onderdelen. De testresultaten kunnen worden vastgelegd op een externe harde schijf.

en zijn tot de conclusie gekomen dat CD-i het meest rendabel is. Onze proef wijst ook uit dat de werknemers de werkplek door de interactieve mogelijkheden van CD-i sneller leren kennen dan met andere trainingsmethodes. Bovendien stelt de meertaligheid van het programma ons in staat één enkele disc te produceren die overal ter wereld kan worden ingezet."

Stap vooruit

"Werknemers die deelnamen aan de eerste proef waren oplettender dan bij het gebruik van videobanden en wilden eigenlijk liever de CD-i-speler gebruiken. De managers waren zeer enthousiast over de efficiëntie, de interactiviteit en het gebruiksgemak van het systeem," aldus McNamara. "Kortom: het CD-i trainingsprogramma is zeer goed ontvangen en iedereen die de techniek in werking heeft gezien beschouwt het als een grote stap voorwaarts."

Vier nieuwe programma's

Net als bij McDonald's is bij Burger King het trainingsprogramma tot nu toe gebaseerd geweest op videobanden; daarnaast gebruikt men schriftelijke tests en een scoresysteem. Dit trainingsprogramma zal nu wereldwijd vervangen gaan worden door CD-i-technologie. Ook hier zal dat leiden tot een vermindering van het aantal dragers met cursusmateriaal: de inhoud van 10 videobanden zal verwerkt worden tot een interactief trainingsprogramma op 5 CD-i's. Bovendien is men van plan om in de tweede helft van 1997 te starten met de ontwikkeling van 4 nieuwe programma's. Deze zullen informatie bevatten over een bepaald onderwerp, on-screen vragen en de mogelijkheid voor de gebruiker om interactief te

BV 300: kiene digitale röntgencamera met C-arm

Wie in aanraking komt met iets dat goed ontworpen is, ervaart over het algemeen een gevoel van bewondering. Dat komt omdat de ontwerper alle ja-maars al geanticipeerd heeft, zodat er voor de gebruiker niets meer te klagen overblijft. Zo'n zelfde bewondering ervaarde ik tijdens het in werking zien van de BV 300, een digitale röntgencamera die ontwikkeld is door Philips Medical Systems. De werking van die camera wordt gedemonstreerd op een door Philips uitgegeven CD-i die niet alleen bedoeld is als hulpmiddel bij de verkoop, maar ook als interactieve handleiding voor het ziekenhuispersoneel dat het apparaat moet bedienen.

CD-i
4522 984 60170

VERSATILITY

BV300 Series
MOBILE C-ARM SYSTEMS

Uncompromised versatility in a mobile C-arm system

PHILIPS

CD-i
4522 982 88180

INTRODUCTION
ANGIOGRAPHY
CARDIAC ANGIOGRAPHY
INTERVENTIONAL RADIOLOGY
MEDICAL X-RAY IMAGING

Principles of X-ray Imaging

Fundamental information on the generation and application of X-rays for diagnostic imaging.

PHILIPS

C-arm

Waarom is die BV 300 nu zo'n uitgekend apparaat? Allereerst omdat het modulair is; de aanschaf van extra modules kan uitgesteld worden tot het moment dat ze nodig zijn. De basisconfiguratie bestaat uit een verrijdbare camera en een aparte monitor/computerkast, met elkaar verbonden via een slim kabelsysteem. Die kast bevat twee beeldschermen, één voor het live-beeld en één voor een referentiebeeld. De verrijdbaarheid van de BV 300 is mogelijk dankzij een slim wieltjes- en gewichtverdelingssysteem, waardoor een niet bepaald licht apparaat toch gemakkelijk verplaatsbaar is. De BV 300 is echter bovenal een uitgekend apparaat omdat het gebruikmaakt van een zogenaamde C-arm. Deze heeft de vorm van een halve cirkel (vandaar de naam) waarbij de feitelijke camera aan het bovenste en een contragewicht aan het onderste uiteinde zit. Dankzij dit contragewicht werken er bijna geen krachten op de camera en kan hij gemakkelijk van hoogte of van hoek veranderd worden. En hoewel hij maar in twee dimensies kan bewegen is hij toch in alle situaties inzetbaar omdat hij dankzij zijn eenvoudige verrijdbaarheid ook in de derde dimensie verplaatsbaar is.

Anamorfe lens

De BV 300 is een digitale röntgencamera, wat als voordeel heeft dat röntgenopnamen gewoon als bestand op een harde schijf opgeslagen kunnen worden. Het 'oog' van de BV 300 is een zogenaamde anamorfe lens, die lijkt op de lens van de boardcomputer HAL uit Stanley Kubrick's science-fictionfilm *2001: A space odyssey*. Die anamorfe lens is door zijn variabele vorm in staat om de beelden met maximale efficiëntie op het rechthoekige detectiegebied te projecteren. Bovendien kunnen er, dankzij de bijbehorende *Image Intensifier*, allerlei beeldbewerkingen uitgevoerd worden om botbreuken of andere aandoeningen zo duidelijk mogelijk zichtbaar te maken.

Nu is röntgenstraling bepaald niet gezond, dus hoe minder een patiënt er aan blootgesteld wordt hoe beter. Desondanks is er een bepaalde hoeveelheid straling nodig om een beeld te krijgen dat scherp genoeg is om details te kunnen waarnemen. Het handige van de BV 300 is nu dat hij als het ware voelt welk lichaamsdeel er in beeld is en vervolgens voor dat lichaamsdeel de juiste verhouding tussen hoeveelheid straling en beeldkwaliteit uitrekt. Is de juiste positie ten opzichte van het te fotograferen lichaamsdeel eenmaal gevonden, dan kan

de BV 300 zowel de positie van de camera als de instelling van het diafragma onthouden voor het geval de arts later nog eens naar de betreffende plek wil terugkeren.

Post-processing

Er zijn verschillende manieren om de gemaakte opnamen te archiveren. Indien er sprake is van bewegende beelden (fluoroscopie) kan er een videorecorder gebruikt worden die wat er op de monitor te zien is op videoband vastlegt. Gaat het om stilstaande beelden dan zijn er twee opslagmogelijkheden: een lichtgevoelige plaat of de afdruk van een videoprinter. De lichtgevoelige plaat levert de bekende röntgenfoto's op, een videoprinter spuugt een afdruk op papier uit van het monitorbeeld. Aan alle opnamen kan tekst toegevoegd worden. Videorecorder, filmbelichter en videoprinter zijn losse modules die achteraf aan de basisconfiguratie kunnen worden toegevoegd.

De beeldbewerkingstechnieken (*post-processing* heet dat in vakjargon) zijn ook niet mis: contrast, helderheid en afmetingen kunnen gevarieerd worden, terwijl er ook mogelijkheden zijn tot in- en uitzoomen, uitkadering, *pixel shift* en het aanbrengen van markeringpunten.

Interactief ontwerp

Waarom ga ik nu zo uitvoerig op deze materie in? Allereerst vanwege de al genoemde bewondering voor een goed uitgedacht ontwerp (in dit geval de BV 300), maar ook vanwege het feit dat ik al deze informatie in een verbazend korte tijd van de CD-i heb gehaald. Het interactief ontwerp van de CD-i zit dus goed in elkaar. De videobeelden zijn zeer illustratief, de gesproken informatie is duidelijk te verstaan en ook voor een leek begrijpelijk, terwijl de menustructuur zo goed uitgedacht is dat je niet eens in de gaten hebt dat er een menustructuur is. Er zijn namelijk maar twee keuzemogelijkheden: of je klikt op een schermknop om een

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

videofragment te starten, of je klikt ergens anders in beeld om een keuzemenu met de opties *Back*, *Play*, *Info* en *Main Menu* op te roepen. Ook de schermteksten zijn duidelijk leesbaar, iets waar het bij veel CD-i-producties nogal eens aan schort.

Audiovisuele dienst

Een CD-i als deze bewijst hoe effectief een goed ontworpen interactief instructieprogramma kan zijn. Hij bewijst ook hoe groot de overtuigingskracht van kwalitatief hoogwaardige videobeelden kan zijn in vergelijking met stilstaande beelden of gedrukte informatie.

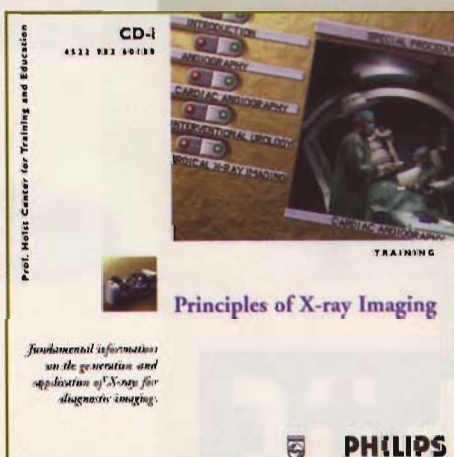
Wat het interactieve ontwerp betreft dienen de schouderklopjes naar de Audiovisuele Dienst van Philips Medical Systems te gaan. Hier maken vijf medewerkers zo'n zes videoproducties per jaar; vorig jaar heeft men voor het eerst twee CD-i's geproduceerd. Audiovisueel producent Aart Pennings: "Voor de CD-i over de BV 300 hebben we gewerkt met externe tekstschrijvers, terwijl we het voorbereidende storyboard en de interactieve structuur in huis ontwikkeld hebben. De technische realisatie is door Codim Interactive Media verzorgd."

Röntgenstraling: wat is het?

Behalve de CD-i over de BV 300 heeft men nog een tweede CD-i gemaakt die louter over het fenomeen röntgenstraling gaat. Pennings: "*Principles of X-ray Imaging* is ontwikkeld in samenwerking met het trainingscentrum van Philips Medical Systems. Door middel van dit programma krijgt het technisch- en servicepersoneel onderricht in onderhoud en reparatie van de medische apparatuur van Philips, waarvan voorbeeld-exemplaren opgesteld staan in verschillende staten van demontage.

De CD-i bevat geen technische handleiding, maar een verhandeling over wat röntgenstraling is, wat de mogelijke gevaren ervan zijn, hoe je ermee om moet gaan en bij welke apparatuur straling een rol speelt. Door deze opzet is de CD-i bruikbaar voor een grotere doelgroep dan alleen het servicepersoneel van Philips Medical Systems. Het is een algemeen instructieprogramma voor iedereen die iets met röntgenstraling te maken heeft."

Audiovisuele Dienst, Philips Medical Systems, tel. 040-2763441.
Codim Interactive Media (Eindhoven), tel. 040-2129777.

Principles of X-ray Imaging

De interessantste periode uit de geschiedenis van een wetenschappelijke ontdekking is de begintijd, als een onderzoeker juist een bepaalde vondst gedaan heeft maar nog geen idee heeft hoe deze praktisch toegepast kan worden. Achteraf valt dan altijd weer op hoe primitief die pionierstijd was, en hoe schijnbaar onnozel de betreffende onderzoeker dat hij die toepassingen niet direct zag.

Dat geldt ook voor de ontdekking van röntgenstraling. Men was kinderlijk opgetogen over het feit dat het mogelijk was om binnen in het menselijk lichaam te kijken en botten te zien alsof er geen grammetje vlees meer omheen zat. Dat röntgenstraling een gevaar voor de gezondheid oplevert, was nog onbekend en men straalde er dan ook vrolijk op los.

Zoals het historische onderdeel van *Principles of X-ray Imaging* laat zien, werd in 1898 het eerste fluorscopische onderzoek (bewegende röntgenbeelden dankzij een permanent fotonenbombardement) uitgevoerd met behulp van een door batterijen aangedreven röntgenapparaat dat geheel open was. Ook in de buitenlucht werden röntgenopnamen gemaakt zonder dat er over bescherming tegen straling werd nagedacht, waarbij de camera zijn energie ontving van een door een autowiel aangedreven losse dynamo. Het eerste - veilige - diagnostische röntgensysteem werd rond 1930 in gebruik genomen.

Fotonen, energie en cellen

Röntgenstraling bestaat uit fotonen (één van de elementaire deeltjes uit de natuurkunde). Hebben deze een hoge energie dan reizen ze moeiteloos dwars door menselijk weefsel; alleen door het harde botweefsel worden ze tot stilstand gebracht (dankzij dit verschijnsel verschijnen botten als zwarte schaduwen op een röntgenfoto terwijl zacht weefsel onzichtbaar blijft). Hebben ze een lage snelheid dan worden ze door het menselijk weefsel geabsorbeerd. Daarbij verwijderen die beperkt geladen fotonen echter elektronen uit de atomen van menselijke cellen. Deze worden hierdoor elektrisch geladen en beschadigen de celstructuur van het menselijk lichaam. Voor het op een veilige manier maken van röntgenfoto's mogen dus alleen *high-energy* fotonen gebruikt worden, want alleen die reizen dwars door het menselijk lichaam zonder al te veel schade aan te richten.

Veel fotonen die het menselijk lichaam weer verlaten hebben onderweg echter zoveel energie verloren dat ze van hun baan afwijken en onscherpte veroorzaken op de fotografische plaat. Daarom bevindt zich bij de meeste röntgenapparaten een filter voor de fotografische plaat die door middel van een raster met minuscule verticale schotjes alle fotonen absorbeert die niet loodrecht invallen. Alleen dan is het beeld scherp genoeg om de arts een juiste diagnose te laten stellen.

Röntgenstraling en veiligheid

Ook *Principles of X-ray Imaging* brengt dus een schat aan informatie over één bepaald onderwerp op één CD-i bij elkaar. Naast het historische deel en het gedeelte over het natuurkundige karakter van röntgenstraling gaat het programma in op de diverse radiologische tech-

nieren die er bestaan, de verschillende röntgenapparaten die Philips Medical Systems levert en de manier waarop ziekenhuismedewerkers en onderhoudstechnici zich tegen straling kunnen beschermen.

Dit laatste onderdeel is interessant genoeg om nog even kort bij stil te staan: hoe kunnen mensen die beroepshalve met röntgenstraling te maken hebben zich voor de gevaren ervan behoeden? Allereerst door zich van de straling af te schermen; bekend is het loden schort van de radioloog. Verder door voldoende afstand te nemen; de straling neemt af met het kwadraat van de afstand dus een afstandsbediening biedt hier uitkomst. Het vermijden van *low-energy* straling door het verhogen van het voltage is een vorm van bescherming van de patiënt, evenals het concentreren van de straling.

Bij de toepassing van fluoroscopie kan de sample-and-hold-functie uitkomst bieden. Wordt er tijdens het scannen van de patiënt een potentiële plaats van onderzoek gevonden dan wordt het monitorbeeld digitaal opgeslagen zodat de fotonenstraal kan worden uitgeschakeld. Tenslotte moet de röntgenapparatuur regelmatig op stralinglekken gecontroleerd worden, terwijl het onderhoudspersoneel periodieke medische tests moet ondergaan.

De bomen en het bos

Wat de organisatie van al deze informatie op de CD-i betreft valt er echter wel het één en ander aan te merken. Waar de CD-i over de BV 300 uitblonk door zijn eenvoud wordt *Principles of X-ray Imaging* geplaagd door een veel te complexe interactieve structuur. Zo is de informatie in zulke kleine stukjes opgedeeld en via een onduidelijke boomstructuur in zoveel interactieve niveaus ondergebracht dat de gebruiker al heel gauw door de bomen het bos niet meer ziet.

Om tot bovenstaande beschrijving van de inhoud te komen heb ik dan ook heel wat frustrerende uurtjes aan de TV gebakken moeten zitten. Om de kleine en flinterdunne letters van de instructieve teksten te lezen moest ik bovendien mijn neus zowat op het scherm drukken. Ook blijven de menuknoppen voortdurend in beeld, waardoor er voor de afbeeldingen onvoldoende ruimte overblijft.

Aart Pennings over de verschillen tussen beide CD-i's: "Aan de twee CD-i's is door verschillende teams gewerkt die beide een eigen opvatting over de te gebruiken interactieve structuur hadden. Omdat dit onze eerste CD-i's zijn en we nog geen plan hadden voor de manier waarop een mogelijke serie vormgegeven zou moeten worden hebben we de verschillen gelaten voor wat ze zijn. Feedback van de gebruikers heeft ons echter al duidelijk gemaakt dat er aan de structuur van *Principles of X-ray Imaging* veel verbeterd kan worden."

Virtuele camera

Wel degelijk bewonderenswaardig is echter de computeranimatie waar het programma mee opent. Zijn omgeving waarnemend via een virtuele camera betreedt de kijker een ziekenhuis en zweeft als het ware door gang na gang - waarbij de deuren bij nadering vanzelf openzwaaien - om tenslotte achter de laatste deur het titelscherm van de CD-i aan te treffen. De bewegwijzering die onderweg gepasseerd wordt bevat de namen van de verschillende onderdelen van het CD-i-programma - inventief!

Audiovisuele Dienst, Philips Medical Systems, tel. 040-2763441.
Codim Interactive Media (Eindhoven), tel. 040-2129777.

X - The Man with the X-ray Eyes

Wie kickt op röntgenstraling en nog film liefhebber is ook moet beslist de video van *X - The Man with the X-ray Eyes* bekijken. Deze film is van de hand van B-film koning Roger Corman en stamt uit 1963. Het verhaal gaat over een onderzoeker (acteur: Ray Milland) die een vloeistof ontwikkelt die mensen ook in het röntgenspectrum laat waarnemen. Als hij zichzelf tot proefpersoon maakt ontdekt hij echter dat dit slechts het begin is. Het deel van de werkelijkheid dat hij kan waarnemen wordt gedurig groter, totdat hij de totale kosmos in één allesomvattende blik overziet. De ontknopning tijdens een geagiteerde dienst in een typisch Amerikaans kerkje kan alleen maar door horror-master Roger Corman bedacht zijn.

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

Pijlsnel
scherpste naar het
beeld.

Let's make things better.

HI-FI
TURBO DRIVE
VIDEO
RECORDER

De Philips HiFi Turbo Drive is 's werelds snelste videorecorder. Maar er is nog meer... Studio Picture Control verbetert beelden op uw oudste banden. Direct Record zoekt zelf het kanaal op waar u naar kijkt en begint op te nemen. Alles in "full-stereo" natuurlijk. Uw Philips HiFi Turbo Drive is niet alleen 's werelds snelste videorecorder - wij denken dat ie ook 's werelds beste is. Bel voor meer informatie de Philips Consumentenlijn : 06-8406 (20 cent per minuut).

PHILIPS

TURBO
DRIVE
Philipscdi.com

Ruil nu in voor **Bose**[®]

Bose Lifestyle[®] 12
Audio Home
Entertainment System

En ontvang
tot **f 1.200,-** terug
voor uw oude stereo

Deze actie is geldig tot 31 december 1996

Het Bose Lifestyle[®] 12 Audio Home Entertainment systeem is speciaal ontworpen om u zowel een perfect bioscoopgeluid te geven als uitstekende Hi-Fi stereo muziek. Het is een compleet audio home entertainment systeem met een subliem geluid. Het is elegant en eenvoudig te bedienen.

Er zijn vele redenen om over te stappen op een Bose Lifestyle[®] 12 Audio Home Entertainment systeem, waaronder levensechte geluidswaergave, elegant ontwerp en eenvoudige bediening. Maar vanaf vandaag is er een extra reden: koop nu een Bose Lifestyle[®] Muzieksysteem en profiteer van een inruilbedrag tussen de f 300,- en f 1200,-.

Uw aanschafprijs van toen levert nu *dik* geld op. Daarom garanderen we altijd een minimum inruilbedrag van f 300,- voor uw huidige stereo installatie (indien technisch in orde).

*Wilt u meer informatie of de deelnemende
dealer in de buurt bel Bose:
Telefoon 0299-369191*

* Bose Acoustimass[®] module (niet afgebeeld) is een deel van het systeem.

Zet
volgende
stap

Bose Acoustimass[®] 10
home cinema
systeem

Bose Acoustimass[®] 12
home cinema
systeem

BOSE[®]
Better sound through research.

THE LAST BOUNTY HUNTER

HEB JIJ LEF GENOEG?

Peacekeeper gun aanbevolen
Goed voor vele uren speelplezier

Prijs f 99,95 Bfrs 1.799

Dit Arcade-spel voor thuis bevat razendsnelle live actie van echte acteurs. In meer dan 20 scènes zul jij moeten knokken tot je alle schurken hebt uitgeschakeld.

In deze interactieve western ben jij de Last Bounty Hunter, een beruchte premiejager uit het Wilde Westen. Een onder zware terreur gebukt gaand dorpie heeft op jou de laatste hoop gevestigd. Jij zult de bendes van een viertal gewetenloze outlaws moeten bevechten en hen aan het gezag moeten overdragen.

Dead or Alive.

Let's make things better.

PHILIPS